

**Agenda
Roku Jubileuszowego 2025
w Diecezji Legnickiej**

1. ABC JUBILEUSZU ODKUPIENIA

1.1. MODLITWA JUBILEUSZOWA

Ojczy, który jesteś w niebie,
niech wiara, którą nam dałeś
w Twoim Synu Jezusie Chrystusie, naszym Bracie,
i płomień miłości
rozlany w naszych sercach przez Ducha Świętego,
obudzą w nas błogosławioną nadzieję
na przyjscie Twojego Królestwa.

Niech łaska przemienia nas
w pracowitych siewców ewangelicznych ziaren,
które będą zaczynem ludzkości i kosmosu,
w ufnyim oczekiwaniu
nowego nieba i nowej ziemi,
gdy moce Zła zostaną pokonane,
a Twoja chwała objawi się na wieki.

Niech łaska Jubileuszu
ożywi w nas, Pielgrzymach nadziei,
pragnienie dóbr niebieskich
i rozleje po całej ziemi
radość i pokój
naszego Odkupiciela.
Tobie Boże, błogosławiony po wsze czasy,
niech będzie cześć i chwała na wieki.
Amen.

Franciscus

1.2. LOGO ROKU JUBILEUSZOWEGO

Logo przedstawia cztery postacie, symbolizujące ludzkość pochodzącą z czterech różnych zakątków ziemi. Obejmują się wzajemnie, aby ukazać solidarność i braterstwo, które jednoczą narody. Postać stojąca na samym przodzie przylega do krzyża. Jej postawa jest znakiem nie tylko wiary, ale również nadziei, której nigdy nie można porzucić, ponieważ potrzebujemy jej zawsze i przede wszystkim w najbardziej trudnych momentach. Warto przyjrzeć się falom i sile, która je wywołuje, aby zauważyć, że pielgrzymka życia nie zawsze odbywa się po spokojnych

wodach. Często zarówno osobiste przeżycia, jak i różne wydarzenia na świecie, wzywają nas jeszcze mocniej do nadziei. Dlatego należy zwrócić uwagę na dolną część krzyża, swym kształtem przypominającą kotwicę, stabilizującą łódź podczas wysokiej fali. Jak wiemy, kotwica była często używana jako metafora nadziei. Kotwica nadziei to w rzeczywistości nazwa nadawana w żargonie morskim dryfkotwie, używanej przez łodzie do wykonywania manewrów awaryjnych w celu ustabilizowania statku podczas sztormu. Nie można pominąć faktu, że obraz ten ukazuje, iż podróż pielgrzyma nie jest faktem indywidualnym, ale wspólnotowym, naznaczonym rosnącym dynamizmem, który coraz bardziej przybliży nas ku krzyżowi. Krzyż nie jest bynajmniej statyczny, lecz dynamiczny, pochyla się ku ludzkości, jakby zmierzał w jej stronę, nie zostawiając jej samej, bez pomocy, ale zapewniając o swojej obecności i dając poczucie bezpieczeństwa płynącego z nadziei. Wreszcie kolorem zielonym wyraźnie widać motto jubileuszu 2025: *Peregrinantes in Spem – Pielgrzymi Nadziei*.

1.3. HYMN: PIELGRZYMI NADZIEI

Słowa: Pierangelo Sequeri

Dostosowanie do języka polskiego: Krzysztof Niegowski

*Niech jak żywy płomień mej nadziei
Moja pieśń niech sięgnie uszu Twych
Życia wieczne łono nieskończone
w drodze Jezu ufam Tobie*

Naród każdy, lud i język świata
w Twoim Słowie swój znajduje blask.
Synów, córki, kruchych i zgubionych
Ty w Twym Synu wciąż przygarniasz
Niech jak żywy płomień mej nadziei...

Patrzy na nas Bóg czuły, cierpliwy:
Nowej ery rodzi się już świt
Nowe Niebo, Ziemia Odnowiona:
Życia Duch przenika mury.

Niech jak żywy płomień mej nadziei...
Podnieś oczy, ruszaj z wiatrem w przyszłość
do nas Bóg dziś idzie, trzymaj krok,
Patrz na Syna, co się stał człowiekiem
Tłumy ludzi odnalazły Go.

Niech jak żywy płomień mej nadziei...

Podczas wędrówki pieśń bardzo często pojawia się na ustach, jakby była zaufanym towarzyszem wędrownika, któremu łatwiej wyrazić siebie i umotywić cel swojej podróży z pomocą śpiewu. Dotyczy to także życia w kontekście wiary, które jest pielgrzymowaniem w świetle Zmartwychwstałego Pana. Pismo Święte jest przesiąknięte pieśnią, czego przykładem są Psalmi: modlitwy ludu Izraela zostały napisane po to, by głosić je śpiewem, aby poprzez pieśń przedstawiać Panu najbardziej ludzkie sprawy. Tradycja Kościoła pielęgnuje tę jedność, czyniąc śpiew i muzykę jednym z płuc swojej Liturgii. Jubileusz, który już sam w sobie jest wydarzeniem dla ludu pielgrzymującego do Drzwi Świętych, znajduje w pieśni jeden ze sposobów wyrażenia swojego motto: „Pielgrzymi nadziei”.

Tekst przygotowany przez Pierangelo Sequeri, nawiązujący do Roku Świętego, skierowany jest do wszystkich twórców muzycznych, którzy pragną wziąć udział w Międzynarodowym Konkursie Hymnu Jubileuszowego 2025. Przede wszystkim motto „Pielgrzymi nadziei” znajduje swój biblijny odpowiednik na niektórych stronach pism proroka Izajasza (Izajasz 9 i Izajasz 60). Tematy stworzenia, braterstwa, czułości Boga, nadziei i przeznaczenia, rozbrzmiewają językiem, który nie jest „technicznie” teologiczny, choć w swojej treści zawiera biblijne odniesienia, aby brzmiał wymownie, ale też zrozumiale w uszach naszych czasów.

Krok po kroku, poprzez codzienną pielgrzymkę, ludzie wierzący opierają swą ufność na źródle Życia. Pieśń, która pojawia się spontanicznie podczas drogi (por. Augustyn, Kazania, 256), skierowana jest do Boga i jest to pieśń pełna nadziei na wyzwolenie i wsparcie. Pieśń, której towarzyszy życzenie, aby dotarła

do uszu Tego, który sprawia, że ona płynie. Bóg, jako wiecznie żywy płomień, rozpala nadzieję i dodaje energii pielgrzymującym ludom. Prorok Izajasz wielokrotnie widzi rodzinę mężczyzn i kobiet, synów i córek, powracających z rozproszenia, zebranych w świetle Słowa Bożego: „Naród kroczący w ciemnościach ujrzał światłość wielką” (Iz 9, 1). Światłością jest Jezus, który stał się człowiekiem i który swoim Słowem gromadzi wszystkie ludy i narody. Żywy płomień Jezusa daje początek temu wydarzeniu: „Powstań! Świeć, bo przyszło tve światło i chwała Pańska rozbłyśka nad tobą.” (Iz 60, 1).

Chrześcijańska nadzieja jest dynamiczna i rzuca światło na pielgrzymkę życia, ukazując oblicze braci i siostr, jako towarzyszy w drodze. To nie jest wędrówka samotnych wilków, ale podróż ludzi, pewnych siebie i szczęśliwych, zmierzających ku Nowemu przeznaczeniu. Tchnienie Ducha nadaje blask przyszłości, która ma nadejść. Ojciec niebieski cierpliwie i z czułością obserwuje pielgrzymkę swoich dzieci i otwiera im drogę, wskazując na Jezusa, swojego Syna, który staje się przestrzenią pielgrzymowania dla każdego z nas.

1.4. BULLA NA ROK JUBILEUSZOWY

Tradycja nakazuje, aby każdy Jubileusz był ogłaszany wraz z publikacją odpowiedniej Bulli Papieskiej. Przez „Bullę” rozumiemy dokument urzędowy, na ogół pisany po łacinie, z pieczęcią papieża, której kształt nadaje nazwę samemu dokumentowi. Na początku pieczęć była wykonywana zwykle z ołowiu i przedstawiała podobiznę świętych Apostołów Piotra i Pawła, Założycieli Kościoła Rzymu, oraz imię Papieża na odwrocie. Następnie metalową pieczęć zastąpiono pieczęcią atramentową, ale nadal używano jej metalowej wersji do oznaczania ważniejszych dokumentów. Każda Bulla jest identyfikowana za pomocą słów, które ją rozpoczynają. Na przykład św. Jan Paweł II ogłosił Wielki Jubileusz Roku 2000 Bullą *Incarnationis mysterium* („Tajemnica Wcielenia”), natomiast papież Franciszek ogłosił Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia (2015-2016) Bullą *Misericordiae vultus* („Oblicze miłosierdzia”). Bulla ogłaszająca Jubileusz, wskazująca daty rozpoczęcia i zakończenia Roku Świętego, wydawana jest zwykle w roku poprzedzającym, zbiegającym się z uroczystością Wniebowstąpienia. Z okazji Jubileuszu 2025 publikacja Bulli Papieskiej spodziewana jest na dzień 9 maja 2024 r.

SPES NON CONFUNDIT

BULLA OGŁASZAJĄCA JUBILEUSZ ZWYCZAJNY ROKU 2025

FRANCISZEK
BISKUP RZYMU
SŁUGA SŁUG BOŻYCH
*WSZYSTKIM, KTÓRZY PRZECZYTAJĄ TEN LIST
NIECH NADZIEJA NAPEŁNI SERCE*

1. „*Spes non confundit*”, „nadzieja zawieść nie może” (Rz 5, 5). W imię nadziei Paweł Apostoł napełnia odwagą chrześcijańską wspólnotę Rzymu. Nadzieja jest również głównym przesłaniem zbliżającego się Jubileuszu, który zgodnie ze starożytną tradycją papież ogłasza co dwadzieścia pięć lat. Myślę o wszystkich pielgrzymach nadziei, którzy przybędą do Rzymu, aby przeżyć Rok Święty, a także o tych, którzy nie mogą dotrzeć do miasta Apostołów Piotra i Pawła, będą go obchodzić w Kościołach partykularnych. Niech to będzie dla wszystkich wydarzenie żywego i osobistego spotkania z Panem Jezusem, „bramą” zbawienia (por. J 10, 7.9); z Tym, którego Kościół ma misję głoszenia zawsze, wszędzie i wszystkim jako „naszą nadzieję” (1 Tm 1, 1).

Wszyscy mają nadzieję. Nadzieja jest obecna w sercu każdego człowieka jako pragnienie i oczekiwanie dobra, nawet jeśli nie wie, co przyniesie ze sobą jutro. Nieprzewidywalność przyszłości rodzi jednak niekiedy sprzeczne uczucia: od ufności do lęku, od pogody ducha do zniechęcenia, od pewności do zwątpienia. Często spotykamy osoby zniechęcone, które patrzą w przyszłość ze sceptycyzmem i pesymizmem, jakby nic nie mogło dać im szczęścia. Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei. Słowo Boże pomaga nam znaleźć ku temu powody. Pozwólmy, aby poprowadziło nas słowo, które Apostoł Paweł napisał właśnie do chrześcijan Rzymu.

Słowo nadziei

2. „Dostąpiwszy więc usprawiedliwienia dzięki wierze, zachowajmy pokój z Bogiem przez Pana naszego Jezusa Chrystusa; dzięki Niemu uzyskaliśmy na podstawie wiary dostęp do tej łaski, w której trwamy, i chlubimy się nadzieją chwały Bożej. (...) Nadzieja zawieść nie może, ponieważ miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany” (Rz 5, 1-2.5).

Św. Paweł proponuje tutaj wiele punktów do refleksji. Wiemy, że List do Rzymian stanowi decydujący krok w jego działalności ewangelizacyjnej. Do tej pory prowadził ją we wschodniej części Imperium, a teraz czeka na niego Rzym ze wszystkim, co reprezentuje w oczach świata: wielkie wyzwanie, któremu należy stawić czoła w imię głoszenia Ewangelii, które nie może mieć przeszkód ani granic. Kościół w Rzymie nie został założony przez Pawła, a on odczuwa gorące pragnienie, by wkrótce do niego dotrzeć, żeby nieść wszystkim Ewangelię Jezusa Chrystusa, który umarł i zmartwychwstał, jako przepowiadanie nadziei, która wypełnia obietnice, wprowadza do chwały i, opierając się na miłości, nie zawodzi.

3. Nadzieja rodzi się w istocie z miłości i opiera się na miłości, która wypływa z Serca Jezusa przebitego na krzyżu: „Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej, będąc już pojednani, dostąpimy zbawienia przez Jego życie” (Rz 5, 10). A Jego życie objawia się w naszym życiu wiary, które zaczyna się od chrztu, rozwija się w uległości wobec łaski Bożej, i dlatego jest ożywiane nadzieją, która, dzięki działaniu Ducha Świętego, jest stale odnawiana i niewzruszona.

To właśnie Duch Święty, swoją nieustanną obecnością na drodze Kościoła, promieniuje w wierzących światłem nadziei: podtrzymuje ją jak pochodnię, która nigdy nie gaśnie, aby wspierać i ożywiać nasze życie. Istotnie, nadzieja chrześcijańska nie zwodzi ani nie rozczarowuje, ponieważ opiera się na pewności, że nic i nikt nigdy nie będzie w stanie oddzielić nas od Bożej miłości: „Któż nas może odłączyć od miłości Chrystusowej? Utrapienie, ucisk czy prześladowanie, głód czy nagość, niebezpieczeństwo czy miecz? [...] Ale we wszystkim tym odnosimy pełne zwycięstwo dzięki Temu, który nas umiłował. I jestem pewien, że ani śmierć, ani życie, ani aniołowie, ani Zwierzchności, ani rzeczy terazniejsze, ani przyszłe, ani Moce, ani co [jest] wysoko, ani co głęboko, ani jakiegokolwiek inne stworzenie nie zdoła nas odłączyć od miłości Boga, która jest w Chrystusie Jezusie, Panu naszym” (Rz 8, 35.37-39). Dlatego nadzieja ta nie ustępuje w obliczu trudności: opiera się na wierze i karmi się miłością, a tym samym pozwala iść naprzód w życiu. Św. Augustyn pisze na ten temat: „Nie można żyć w jakimkolwiek stanie bez tych trzech uczuć duszy: wierzenia, ufania i kochania”¹.

4. Św. Paweł jest wielkim realistą. Wie, że życie składa się z radości i smutków, że miłość jest poddawana próbie, gdy wzrastają trudności, a nadzieja wydaje się

---

1 Mowa 198, w: Wybór Mów, tłum. ks. Jan Jaworski, Warszawa 1973, s. 69.

załamywać w obliczu cierpienia. Mimo to pisze: „Chlubimy się także z ucisków, wiedząc, że ucisk wyrabia wytrwałość, a wytrwałość – wypróbowaną cnotę, wypróbowana zaś cnota – nadzieję” (Rz 5, 3-4). Dla Apostoła, ucisk i cierpienie są typowymi warunkami tych, którzy głoszą Ewangelię w kontekście niezrozumienia i prześladowań (por. 2 Kor 6, 3-10). Ale w takich sytuacjach, przez ciemność przebija się światło: odkrywamy, jak ewangelizacja podtrzymywana jest przez moc płynącą z krzyża i zmartwychwstania Chrystusa. A to prowadzi do rozwoju cnoty ściśle związanej z nadzieją: *cierpliwości*. Nawykliśmy już, by chcieć wszystkiego i natychmiast, w świecie, w którym pośpiech stał się czymś stałym. Nie mamy już czasu na spotkania, a często nawet w rodzinach trudno jest być razem i spokojnie porozmawiać. Cierpliwość została wygnana przez pośpiech, wyrządzając ludziom wielką krzywdę. Niecierpliwość, nerwowość, czasem nieuzasadniona przemoc biorą górę, rodząc niezadowolenie i zamknięcie.

Ponadto, w dobie *internetu*, gdzie przestrzeń i czas są wypierane przez „tu i teraz”, cierpliwość nie jest czymś zawsze obecnym w naszym domu. Gdybyśmy nadal byli w stanie patrzeć z zadziwieniem na stworzenie, moglibyśmy zrozumieć, jak bardzo decydujące znaczenie ma cierpliwość. Trzeba czekać na zmianę pór roku z ich owocami; obserwować życie zwierząt i cykle ich rozwoju; mieć proste oczy św. Franciszka, który w swojej Pieśni słonecznej, napisanej dokładnie 800 lat temu, postrzegał stworzenie jako jedną wielką rodzinę i nazywał słońce „bratem”, a księżyc „siostrą”². Odkrycie cierpliwości na nowo jest bardzo dobre dla nas samych i dla innych. Św. Paweł często odwołuje się do cierpliwości, aby podkreślić znaczenie wytrwałości i zaufania do tego, co Bóg nam obiecał, ale przede wszystkim świadczy o tym, że Bóg jest cierpliwy wobec nas, On jest „Bogiem, który daje cierpliwość i pociechę” (Rz 15, 5). Cierpliwość, będąca również owocem Ducha Świętego, podtrzymuje nadzieję i umacnia ją jako cnotę i sposób życia. Dlatego uczmy się często prosić o łaskę cierpliwości, która jest córką nadziei i jednocześnie ją wspiera.

Droga nadziei

5. Z tego przeplatania się nadziei i cierpliwości jasno wynika, że życie chrześcijańskie jest drogą, która potrzebuje również chwil mocnych, aby posilać i wzmacniać nadzieję, niezastąpioną towarzyszkę, która pozwala dostrzec cel: spotkanie z Panem Jezusem. Lubię myśleć, że droga łaski, ożywiona duchowością

---

² Por. Pieśń słoneczna, 6. 10, w: Pisma św. Franciszka z Asyżu. Teksty łacińskie i staro włoskie w polskim przekładzie, Kraków 2009, s. 237.

ludową, poprzedziła ogłoszenie pierwszego Jubileuszu w 1300 r. Nie możemy bowiem zapomnieć o różnych formach, poprzez które łaska przebaczenia została obficie wylana na święty wierny Lud Boży. Przypomnijmy na przykład wielkie „przebaczenie”, którego św. Celestyn V udzielił tym, którzy udali się do Bazyliki Santa Maria di Collemaggio w L'Aquila, w dniach 28 i 29 sierpnia 1294 r., sześć lat przed ustanowieniem Roku Świętego przez papieża Bonifacego VIII. Kościół doświadczał już zatem jubileuszowej łaski miłosierdzia. Jeszcze wcześniej, w 1216 r., papież Honoriusz III przyjął prośbę św. Franciszka o odpust dla tych, którzy odwiedzą Porcjunkulę w pierwszych dwóch dniach sierpnia. To samo można powiedzieć o pielgrzymce do Santiago de Compostela: w rzeczywistości papież Kalikst II w 1122 r. zezwolił na obchodzenie jubileuszu w tym sanktuarium za każdym razem, gdy święto Apostoła Jakuba przypadało w niedzielę. Dobrze, że ten „rozpowszechniony” sposób obchodów jubileuszowych jest kontynuowany, aby moc Bożego przebaczenia wspierała i towarzyszyła drodze wspólnot i osób.

To nie przypadek, że *pielgrzymowanie* wyraża fundamentalny element każdego wydarzenia jubileuszowego. Wyruszenie w drogę jest typowe dla tych, którzy poszukują sensu życia. Piesze pielgrzymowanie bardzo sprzyja odkrywaniu na nowo wartości milczenia, wysiłku i tego, co istotne. Również w nadchodzącym roku pielgrzymi nadziei nie omieszkają przemierzyć dróg starożytnych i współczesnych, aby intensywnie przeżyć doświadczenie jubileuszowe. W samym Rzymie, oprócz tradycyjnych szlaków w katakumbach i Siedmiu Kościołach, pojawiają się także szlaki wiary. Przechodzenie z jednego kraju do drugiego, jakby granice zostały pokonane, przechodzenie z jednego miasta do drugiego w kontemplacji stworzenia i dzieł sztuki, pozwoli docenić różne doświadczenia i kultury, nosić w sobie piękno, które zharmonizowane z modlitwą, prowadzi do dziękczynienia Bogu za cuda, których dokonał. Kościoły jubileuszowe, wzdłuż szlaków oraz w Wiecznym Mieście, będą mogły być oazami duchowości, w których można odświeżyć drogę wiary i napić się ze źródeł nadziei, przede wszystkim przystępując do sakramentu pojednania, niezastąpionego punktu wyjścia dla prawdziwej drogi nawrócenia. W Kościołach partykularnych należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie kapłanów i wiernych do spowiedzi oraz na dostępność tego sakramentu w formie indywidualnej.

Podczas tej pielgrzymki chciałbym skierować szczególne zaproszenie do wiernych Kościołów Wschodnich, zwłaszcza tych, którzy są już w pełnej komunii z Następcą Piotra. Oni, którzy tak wiele wycierpieli, często aż do śmierci, za swoją wierność Chrystusowi i Kościołowi, muszą czuć się szczególnie mile widziani w tym Rzymie, który jest Matką także dla nich, i który przechowuje wiele pamiątek

ich obecności. Kościół katolicki, który jest ubogacony ich starożytnymi liturgiami, teologią i duchowością Ojców, mnichów i teologów, pragnie symbolicznie wyrazić gościnność dla nich i ich prawosławnych braci i siostr, w czasie, gdy już doświadczają pielgrzymki Drogi Krzyżowej, przez którą często są zmuszeni do opuszczenia swoich ojczyzn, swoich świętych ziem, z których przemoc i niestabilność wypędzają ich do krajów bezpieczniejszych. Dla nich doświadczenie bycia miłowanymi przez Kościół, który ich nie opuści, ale pójdzie za nimi, dokądkolwiek się udadzą, czyni znak Jubileuszu jeszcze mocniejszym.

6. Rok Święty 2025 nawiązuje do wcześniejszych wydarzeń łaski. W ostatnim zwyczajnym Jubileuszu przekroczono próg dwutysięcznej rocznicy narodzin Jezusa Chrystusa. Następnie, 13 marca 2015 roku ogłosiłem Jubileusz nadzwyczajny, którego celem było ukazanie i umożliwienie ludziom spotkania z „Obliczem Miłosierdzia” Boga ³, centralnym przepowiadaniem Ewangelii dla każdego człowieka w każdej epoce. Teraz nadszedł czas nowego Jubileuszu, w którym Drzwi Święte zostaną ponownie otwarte, aby dać żywe doświadczenie Bożej miłości, która wzbudza w sercu pewną nadzieję zbawienia w Chrystusie. Jednocześnie ten Rok Święty skieruje nas ku kolejnej fundamentalnej rocznicy dla wszystkich chrześcijan: w 2033 r. obchodzone będzie bowiem dwa tysiące lat Odkupienia dokonanego przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa. Przed nami zatem droga naznaczona wielkimi etapami, w której łaska Boża poprzedza i towarzyszy ludziom gorliwie krocącym w wierze, czynnym w miłości i wytrwałym w nadziei (por. 1 Tes 1, 3).

Wspierany tak długą tradycją i mając pewność, że ten Rok Jubileuszowy będzie dla całego Kościoła intensywnym doświadczeniem łaski i nadziei, zarządzam, aby Drzwi Święte Bazyliki Świętego Piotra w Watykanie zostały otwarte 24 grudnia bieżącego roku, rozpoczynając w ten sposób Jubileusz Zwyczajny. W niedzielę, 29 grudnia 2024 r., otworzę Drzwi Święte mojej katedry Świętego Jana na Lateranie, która 9 listopada tego roku będzie obchodzić 1700. rocznicę poświęcenia. Następnie, 1 stycznia 2025 r., w uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi zostaną otwarte Drzwi Święte papieskiej Bazyliki Matki Bożej Większej. Na koniec, w niedzielę 5 stycznia, zostaną otwarte Drzwi Święte papieskiej Bazyliki Świętego Pawła za Murami. Te trzy ostatnie Drzwi Święte zostaną zamknięte przed niedzielą 28 grudnia tego samego roku.

---

3 Por. Misericordiae Vultus, Bulla ogłaszająca Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia, 1-3.

Postanawiam również, że w niedzielę 29 grudnia 2024 r., we wszystkich katedrach i konkatedrach, biskupi diecezjalni będą sprawować Eucharystię jako uroczyste otwarcie Roku Jubileuszowego, zgodnie z Rytuałem, który zostanie przygotowany na tę okazję. Podczas celebracji w kościele konkatedralnym, biskupa może zastąpić jeden z jego specjalnie wyznaczonych delegatów. Niech pielgrzymka z kościoła wybranego na *collectio* [tj. zgromadzenie], do katedry, będzie znakiem drogi nadziei, która oświecona Słowem Bożym jednoczy wierzących. Niech podczas tej pielgrzymki odczytywane będą niektóre fragmenty niniejszego Dokumentu i niech będzie ogłoszony ludowi Odpust Jubileuszowy, który będzie można uzyskać w Kościołach partykularnych, zgodnie z przepisami zawartymi w tym samym Rytuale obchodów Jubileuszu. Podczas Roku Świętego, który w Kościołach partykularnych zakończy się w niedzielę 28 grudnia 2025 r., należy zatroszczyć się o to, aby Lud Boży mógł przyjąć z pełnym udziałem zarówno głoszenie nadziei łaski Bożej, jak i znaki potwierdzające jej skuteczność.

Jubileusz Zwyczajny zakończy się zamknięciem Drzwi Świętych Papieskiej Bazyliki Świętego Piotra w Watykanie, 6 stycznia 2026 r., w uroczystość Objawienia Pańskiego. Oby światło chrześcijańskiej nadziei dotarło do każdego człowieka, jako orędzie Bożej miłości skierowane do wszystkich! Niech Kościół będzie wiernym świadkiem tego orędzia na całym świecie!

Znaki nadziei

7. Oprócz czerpania nadziei z łaski Bożej, jesteśmy wezwani do odkrywania jej także w znakach czasu, które daje nam Pan. Jak stwierdza Sobór Watykański II, „Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii, tak aby w sposób dostosowany do każdego pokolenia mógł odpowiedzieć na odwieczne pytania ludzi o sens życia doczesnego i przyszłego oraz o ich wzajemną relację”⁴. Konieczne jest zatem zwrócenie uwagi na wiele dobra obecnego w świecie, aby nie ulec pokusie przekonania o byciu pokonanym przez zło i przemoc. Jednak znaki czasu, które zawierają tęsknotę ludzkiego serca, potrzebującego zbawczej obecności Boga, domagają się, by zostały przekształcone w znaki nadziei.

8. Niech pierwszy znak nadziei przełoży się na pokój dla świata, który po raz kolejny pogrąży się w tragedii wojny. Ludzkość niepomna na dramaty przeszłości,

---

⁴ Konst. duszp. *Gaudium et spes* o Kościele w świecie współczesnym (7 grudnia 1965), 4.

poddawana jest nowej i trudnej próbie, w której wiele ludów jest uciskanych przez brutalność przemocy. Czego jeszcze brakuje tym narodom, czego by jeszcze nie doznały? Jak to możliwe, że ich rozpaczliwe wołanie o pomoc nie pobudza przywódców narodów do zakończenia zbyt wielu regionalnych konfliktów, mimo świadomości konsekwencji, które mogą z nich wyniknąć na poziomie globalnym? Czy to zbyt wiele, by marzyć, aby broń umilkła i przestała przynosić zniszczenie i śmierć? Jubileusz przypomina nam, że ci, którzy stają się „wprowadzającymi pokój”, mogą być „nazwani dziećmi Bożymi” (Mt 5, 9). Potrzeba pokoju stanowi wyzwanie dla wszystkich i wymaga realizacji konkretnych projektów. Niech nie zabraknie zaangażowania dyplomacji w odważne i twórcze budowanie przestrzeni negocjacji, zmierzających do trwałego pokoju.

9. Spoglądanie w przyszłość z nadzieją oznacza również posiadanie wizji życia, pełnej entuzjazmu, którą trzeba przekazywać. Niestety, musimy ze smutkiem zauważyć, że w wielu sytuacjach, takiej perspektywy brakuje. Pierwszą konsekwencją jest *utrata pragnienia przekazywania życia*. Ze względu na szalone tempo życia, obawy o przyszłość, brak gwarancji zatrudnienia i odpowiedniej ochrony socjalnej oraz modele społeczne, w których program dyktuje pogoń za zyskiem, a nie pielęgnowanie relacji, w wielu krajach jesteśmy świadkami niepokojącego *spadku wskaźnika urodzeń*. Z drugiej strony, w innych kontekstach, „obwinianie wzrostu demograficznego, a nie skrajnego i selektywnego konsumpcjonizmu, jest sposobem na uniknięcie stawienia czoła problemom”⁵.

Otwartość na życie z odpowiedzialnym macierzyństwem i ojcostwem, jest projektem, który Stwórca wpisał w serca i ciała mężczyzn i kobiet, jest misją, którą Pan powierza małżonkom oraz ich miłości. Jest sprawą pilną, aby oprócz pracy legislacyjnej państw, nie zabrakło niepodważalnego wsparcia wspólnot wierzących i całej wspólnoty obywatelskiej we wszystkich jej elementach, ponieważ *pragnienie młodych ludzi rodzenia nowych synów i córek*, jako owoc płodności ich miłości, daje przyszłość każdemu społeczeństwu i jest kwestią nadziei: zależy od nadziei i rodzi nadzieję.

Wspólnota chrześcijańska nie może zatem ustępować nikomu miejsca we wspieraniu potrzeby *społecznego przymierza na rzecz nadziei*, które byłoby inkluzywne, a nie ideologiczne, i niech działa na rzecz przyszłości naznaczonej

---

⁵ Enc. Laudato si' (24 maja 2015), 50.

uśmiechem wielu chłopców i dziewczynek, którzy przychodzą, by wypełnić nazbyt wiele pustych kołysek w wielu częściach świata. Ale wszyscy, w rzeczywistości, potrzebują odzyskać radość życia, ponieważ istota ludzka, stworzona na obraz i podobieństwo Boga (por. Rdz 1, 26), nie może zadowolić się przetrwaniem lub wegetacją, dostosowaniem się do terażniejszości, pozwalając zadowolić się jedynie rzeczywistością materialną. To zamyka w indywidualizmie i niszczy nadzieję, rodząc smutek, który zagnieżdża się w sercu, czyniąc ludzi zgorzkniałymi i niecierpliwymi.

10. W Roku Jubileuszowym będziemy wezwani do bycia namacalnymi znakami nadziei dla wielu braci i sióstr żyjących w trudnych warunkach. Myślę o *więźniach*, którzy pozbawieni wolności doświadczają każdego dnia, oprócz surowości osadzenia, pustki emocjonalnej, nałożonych ograniczeń i, w wielu przypadkach, braku szacunku. Proponuję rządowi, aby w Roku Jubileuszowym podjęły inicjatywy przywracające nadzieję; formy amnestii lub umorzenia wyroków, które mają pomóc ludziom odzyskać wiarę w siebie i w społeczeństwo; procesy reintegracji osadzonych ze wspólnotą, którym odpowiadałyby konkretne zobowiązania więźniów do przestrzegania prawa.

Jest to starożytne wezwanie, które pochodzi ze Słowa Bożego i zachowuje całą swoją wartość mądrościową w przywoływaniu aktów łaski i wyzwolenia, pozwalające zacząć od nowa: „Będziecie święcić pięćdziesiąty rok, obwieścicie wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców” (Kpł 25, 10). To, co zostało ustanowione przez Prawo Mojżeszowe, zostało podjęte przez proroka Izajasza: „Posłał mnie Pan, abym głosił dobrą nowinę ubogim, bym opatrywał rany serc złamanych, żebym zapowiadał wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; abym obwieszczał rok łaski Pańskiej” (Iz 61, 1-2). Są to słowa, które Jezus uczynił własnymi na początku swojej służby, ogłaszając w sobie wypełnienie „roku łaski Pańskiej” (por. Łk 4, 18-19). Niech w każdym zakątku ziemi, wierzący, zwłaszcza Pasterze, będą wyrazicielami tych próśb, tworząc jeden głos, który odważnie domaga się godnych warunków dla uwięzionych, poszanowania praw człowieka, a przede wszystkim zniesienia kary śmierci, środka nieprzystającego do wiary chrześcijańskiej i niszczącego wszelką nadzieję na przebaczenie i odnowę ⁶. Aby ofiarować więźniom konkretny znak bliskości, sam pragnę otworzyć Drzwi Święte w więzieniu, aby były one dla nich symbolem

---

6 Por. Katechizm Kościoła Katolickiego, 2267.

zachęcającym do patrzenia w przyszłość z nadzieją i z odnowionym życiowym zaangażowaniem.

11. Niech znaki nadziei będą oferowane *chorym*, znajdującym się w domu, czy w szpitalu. Niech ich cierpienie znajdzie ulgę w bliskości osób, które ich odwiedzają i w czułości, jaką otrzymują. Dzieła miłosierdzia są również dziełami nadziei, które budzą w sercach uczucia wdzięczności. A wdzięczność niech dotrze do wszystkich pracowników służby zdrowia, którzy w nierzadko trudnych warunkach pełnią swoją misję, troskliwie opiekując się chorymi i słabymi.

Niech nie zabraknie inkluzywnej troski o tych, którzy znajdując się w szczególnie trudnych warunkach życia, doświadczają swej słabości, zwłaszcza jeśli cierpią z powodu chorób lub niepełnosprawności, które znacznie ograniczają osobistą autonomię. Troska o nich jest hymnem na cześć ludzkiej godności, pieśnią nadziei, która domaga się zgodnego chóru całego społeczeństwa.

12. Znaki nadziei są również potrzebne tym, którzy sami w sobie ją reprezentują: *młodym*. Niestety często widzą oni, jak rozpadają się ich marzenia. Nie możemy ich zawieść: na ich entuzjazmie opiera się przyszłość. Miło widzieć, jak wyzwalają z siebie energię, na przykład gdy zakasują rękawy i dobrowolnie angażują się w sytuacjach katastrof i trudności społecznych. Ale smutno widzieć młodych ludzi pozbawionych nadziei. Z drugiej strony, gdy przyszłość jest niepewna i niedostępna dla marzeń, gdy studia nie oferują dobrego startu, a brak pracy lub zatrudnienia wystarczająco stabilnego, grozi zniwelowaniem pragnień, dochodzi wtedy do nieuniknionego zagrożenia przeżywania teraźniejszości w melancholii i nudzie. Iluzja narkotyków, ryzyko wykroczeń i pogoń za tym, co krótkotrwałe, powodują w nich większy zamęt niż w innych, i ukrywają piękno i sens życia, powodując, iż wpadają w mroczne otchłanie, i popychają ich do czynów autodestrukcyjnych. Dlatego niech Jubileusz będzie dla Kościoła okazją do impulsu wobec nich: z odnowioną pasją zatroszczmy się o chłopców i dziewczęta, o studentów, narzeczonych, o młode pokolenia! Bliskość wobec młodych, którzy są radością oraz nadzieją Kościoła i świata!

13. Nie może zabraknąć znaków nadziei dla *migrantów*, którzy opuszczają swoją ziemię w poszukiwaniu lepszego życia dla siebie i swoich rodzin. Niech ich oczekiwania nie będą niweczone przez uprzedzenia i zamknięcia. Przyjęciu, które otwiera szeroko ramiona dla każdego, zgodnie z jego godnością, powinna towarzyszyć odpowiedzialność, aby nikomu nie odmawiano prawa do godnego życia. Niech liczni *wygnańcy*, *uchodźcy* i *uciekiniery*, których spory

międzynarodowe zmuszają do ucieczki, by uniknąć wojny, przemocy i dyskryminacji, mają zapewnione bezpieczeństwo oraz dostęp do pracy i edukacji, będących niezbędnymi narzędziami do ich integracji w nowym kontekście społecznym.

Niech wspólnota chrześcijańska będzie zawsze gotowa bronić praw najsłabszych. Niech z wielkodusznością otwiera szeroko drzwi gościnności, aby nikomu nigdy nie zabrakło nadziei na lepszą przyszłość. Niech rozbrzmiewa w naszych sercach słowo Pana, który w wielkiej przypowieści o sądzie ostatecznym powiedział: „Byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie”, ponieważ „wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25, 35.40).

14. Na znaki nadziei zasługują osoby starsze, które często doświadczają samotności i poczucia opuszczenia. Docenianie skarbu, jakim są, ich doświadczenia życiowe, mądrości, którą niosą i wkładu, jaki mogą wnieść, jest zobowiązaniem dla wspólnoty chrześcijańskiej i społeczeństwa obywatelskiego, wezwanych do współpracy na rzecz przymierza między pokoleniami.

Szczególną myśl kieruję do *dziadków i babć*, którzy przekazują wiarę i mądrość życiową młodszym pokoleniom. Niech będą wspierani wdzięcznością dzieci oraz miłością wnuków, które znajdują w nich zakorzenienie, zrozumienie i otuchę.

15. Z całego serca błagam o nadzieję dla miliardów *ubogich*, którym często brakuje tego, co konieczne do życia. W obliczu coraz to nowych fal zubożenia istnieje ryzyko przyzwyczajania się i rezygnacji. Nie możemy jednak odwracać wzroku od sytuacji tak bardzo dramatycznych, które występują obecnie wszędzie, a nie tylko w niektórych regionach świata. Każdego dnia spotykamy ludzi ubogich lub zubożałych, a niekiedy mogą to być nasi sąsiedzi. Często nie mają domu ani odpowiedniego pożywienia na co dzień. Doznają wykluczenia i obojętności wielu osób. To skandal, że w świecie obdarzonym ogromnymi zasobami, z których większość idzie na zbrojenia, ubodzy są „większością [...], to miliardy ludzi. Wspomina się dziś o nich w międzynarodowych debatach politycznych i gospodarczych, ale najczęściej wydaje się, że ich problemy są poruszane jako dodatek, jako kwestia, którą się dodaje niemal z obowiązku lub w sposób marginalny, o ile nie są one postrzegane jako zwykły «negatywny efekt uboczny». W rzeczywistości, kiedy dochodzi do konkretnych działań, często pozostają na ostatnim miejscu”⁷. Nie zapominajmy: ubodzy są niemal zawsze ofiarami, a nie winnymi.

---

⁷ Enc. *Laudato si'*, 49.

Apele o nadzieję

16. Podejmując starożytne słowa proroków, Jubileusz przypomina, że *dobra ziemi* nie są przeznaczone dla nielicznych uprzywilejowanych, lecz dla wszystkich. Trzeba, aby ci, którzy posiadają bogactwo, byli hojni, dostrzegając oblicze swoich braci i siostr w potrzebie. Myślę w szczególności o tych, którym brakuje wody i żywności: głód jest skandaliczną plagą w ciele naszego człowieczeństwa i zachęca wszystkich do wstrząśnienia sumieniami. Ponawiam mój apel, aby „z pieniędzy, wykorzystywanych na broń i inne wydatki wojskowe, stworzyć Światowy Fundusz na rzecz ostatecznego wyeliminowania głodu i rozwoju krajów najuboższych, aby ich mieszkańcy nie uciekali się do przemocy lub rozwiązań podstępnych i nie byli zmuszani do opuszczania swoich krajów w poszukiwaniu bardziej godnego życia”⁸.

W związku z Rokiem Jubileuszowym chciałbym skierować jeszcze jedną serdeczną zachętę: jest ona zaadresowana do najbogatszych narodów, aby uznały powagę tak wielu podjętych decyzji i zgodziły się umorzyć długi krajów, które nigdy nie będą mogły ich spłacić. Jest to nie tylko kwestia wielkoduszności, ale przede wszystkim sprawiedliwości, zaostrej dziś przez nową formę niesprawiedliwości, której staliśmy się świadomi: „Istnieje bowiem prawdziwy «dług ekologiczny», w szczególności między Północą a Południem, związany z mającym konsekwencje w dziedzinie ekologii brakiem równowagi handlowej oraz z nieproporcjonalnym wykorzystywaniem zasobów naturalnych, jakiego niektóre kraje dopuszczały się w przeszłości”⁹. Jak naucza Pismo Święte, ziemia należy do Boga, a my wszyscy mieszkamy na niej jako „przybysze i osadnicy” (Kpł 25, 23). Jeśli naprawdę chcemy przygotować drogę pokoju na świecie, zaangażujmy się w usuwanie odległych przyczyn niesprawiedliwości, regulowanie niesprawiedliwych i niewypłacalnych długów oraz w zaspokajanie głodu.

17. Podczas nadchodzącego Jubileuszu przypadnie bardzo ważna rocznica dla wszystkich chrześcijan. Upłynie bowiem *1700 lat od obchodów pierwszego wielkiego soboru powszechnego, Soboru Nicejskiego*. Warto pamiętać, że od czasów apostoelskich pasterze wielokrotnie zbierali się na zgromadzeniach w celu rozpatrzenia kwestii doktrynalnych i dyscyplinarnych. W pierwszych wiekach wiary, synody mnożyły się zarówno na chrześcijańskim Wschodzie, jak i na

---

⁸ Enc. Fratelli tutti (3 października 2020), 262.

⁹ Enc. Laudato si', 51.

Zachodzie, pokazując, jak ważne było zachowanie jedności Ludu Bożego i wierne głoszenie Ewangelii. Rok Jubileuszowy może być ważną okazją do ukonkretnienia tej formy synodalnej, którą wspólnota chrześcijańska postrzega dziś jako coraz bardziej konieczny wyraz, aby lepiej odpowiedzieć na pilną potrzebę ewangelizacji: wszyscy ochrzczeni, każdy z własnym charyzmatem i posługą, współodpowiedzialni, aby wielorakie znaki nadziei świadczyły o obecności Boga w świecie.

Sobór Nicejski miał za zadanie zachowanie jedności, poważnie zagrożonej przez zaprzeczenie pełnej boskości Jezusa Chrystusa i Jego współistotności z Ojcem. Uczestniczyło w nim około trzystu biskupów, którzy zebrali się w pałacu cesarskim zwołanym przez cesarza Konstantyna, w dniu 20 maja 325 r. Po różnych debatach, wszyscy oni, dzięki łasce Ducha Świętego, uznali Symbol Wiary, który do dziś wyznajemy w niedzielnej celebracji eucharystycznej. Ojcowie Soboru chcieli rozpocząć ten Symbol od użycia po raz pierwszy wyrażenia „Wierzymy”¹⁰, aby zaświadczyć, że w tym „My” wszystkie Kościoły były w jedności, a wszyscy chrześcijanie wyznawali tę samą wiarę.

Sobór Nicejski jest kamieniem milowym w dziejach Kościoła. Jego rocznica zachęca chrześcijan do zjednoczenia się w uwielbieniu i dziękczynieniu Trójcy Świętej, a w szczególności Jezusowi Chrystusowi, Synowi Bożemu, „z substancji Ojca”¹¹, który objawił nam tę tajemnicę miłości. Ale Nicea stanowi również zaproszenie dla wszystkich Kościołów i Wspólnot kościelnych, aby podążały drogą ku widzialnej jedności, niestrudzenie poszukując odpowiednich form, które w pełni odpowiadałyby modlitwie Jezusa: „Aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno, by świat uwierzył, że Ty Mnie posłałeś” (J 17, 21).

Sobór Nicejski zajmował się również datowaniem Wielkanocy. W tym względzie, jeszcze do dziś istnieją różne stanowiska, które uniemożliwiają świętowanie wydarzenia założycielskiego wiary tego samego dnia. Dzięki opatrnościowym okolicznościom nastąpi to dokładnie w 2025 r. Niech będzie to wezwaniem dla wszystkich chrześcijan Wschodu i Zachodu do podjęcia zdecydowanego kroku w kierunku jedności wokół wspólnej daty Wielkanocy. Należy pamiętać, że wiele osób nie jest już świadomych diatryb z przeszłości i nie rozumie, jak mogą istnieć podziały w tym względzie. Wielu, o czym warto pamiętać, nie jest już

---

10 Breviarium Fidei, Poznań 1989, s. 611.

11 Tamże.

świadomych tyrad z przeszłości i nie rozumie, jak w tym względzie mogą istnieć podziały.

Zakotwiczeni w nadziei

18. Nadzieja, wraz z wiarą i miłością, tworzy tryptyk „cnót teologalnych”, które wyrażają istotę życia chrześcijańskiego (por. 1 Kor 13, 13; 1 Tes 1, 3). W ich nierozzerwalnym dynamizmie, nadzieja jest tą, która niejako nadaje orientację, wskazuje kierunek i cel chrześcijańskiej egzystencji. Dlatego Paweł Apostoł zachęca nas: „Weselcie się nadzieją. W ucisku bądźcie cierpliwi, w modlitwie – wytrwali!” (Rz 12, 12). Tak, musimy „być bogaci w nadzieję” (por. Rz 15, 13), aby w sposób wiarygodny i pociągający dawać świadectwo wiary i miłości, które nosimy w naszych sercach; aby wiara była radosna, miłość entuzjastyczna; aby każdy był w stanie podarować choćby tylko uśmiech, gest przyjaźni, braterskie spojrzenie, szczerze wysłuchanie, bezinteresowną posługę, wiedząc, że w Duchu Jezusa może to stać się owocnym ziarnem nadziei dla tych, którzy je przyjmują. Ale jaki jest fundament naszej nadziei? Aby to zrozumieć, dobrze zastanowić się nad motywami naszej nadziei (por. 1 P 3,15).

19. „Wierzę w żywot wieczny”¹². W ten sposób wyznajemy naszą wiarę, a chrześcijańska nadzieja znajduje w tych słowach fundamentalną podstawę. Jest ona bowiem „cnotą teologalną, dzięki której pragniemy jako naszego szczęścia [...] życia wiecznego”¹³. Powszechny Sobór Watykański II stwierdza: „Jeżeli brakuje Bożego fundamentu i nadziei życia wiecznego, godność człowieka, jak to się często dzisiaj stwierdza, doznaje bardzo poważnego uszczerbku, a tajemnice życia i śmierci, winy i cierpienia pozostają bez rozwiązania, tak że ludzie nierzadko popadają w zwątpienie”¹⁴. My natomiast, na mocy nadziei, w której zostaliśmy zbawieni, patrząc na upływający czas, mamy pewność, że dzieje ludzkości i każdego z nas nie będą w kierunku ślepego zaułku czy ciemnej otchłani, ale są ukierunkowane na spotkanie z Panem chwały. Żyjmy zatem w oczekiwaniu na Jego powrót i w nadziei życia wiecznego w Nim: to w tym duchu czynimy naszym poruszające wezwanie pierwszych chrześcijan, którym kończy się Pismo Święte: „Przyjdź, Panie Jezu!” (Ap 22, 20).

20. Jezus, który umarł i zmartwychwstał, jest centrum naszej wiary. Św. Paweł, wyrażając tę treść w kilku słowach, używając tylko czterech czasowników przekazuje nam „rdzeń” naszej nadziei: „Przekazałem wam na początku to, co

12 Breviarium Fidei, dz. cyt., s. 608.

13 Katechizm Kościoła Katolickiego, 1817.

14 Konst. duszpast. Gaudium et spes, 21.

przejąłem: że Chrystus umarł – zgodnie z Pismem – za nasze grzechy, że został pogrzebany, że zmartwychwstał trzeciego dnia, zgodnie z Pismem; i że ukazał się Kefasowi, a potem Dwunastu” (1 Kor 15, 3-5). Chrystus *umarł, został pogrzebany, zmartwychwstał, ukazał się.*

Dla nas przeszedł przez dramat śmierci. Miłość Ojca wskrzesiła Go w mocy Ducha, czyniąc z Jego człowieczeństwa pierwociny wieczności dla naszego zbawienia. Chrześcijańska nadzieja polega właśnie na tym: w obliczu śmierci, gdzie wszystko wydaje się kończyć, otrzymujemy pewność, że dzięki Chrystusowi, dzięki Jego łasce przekazanej nam w chrzcie, „życie [...] zmienia się, ale się nie kończy”¹⁵ na zawsze. W chrzcie bowiem, pogrzebani razem z Chrystusem, otrzymujemy w Nim zmartwychwstałym dar nowego życia, które burzy mur śmierci, czyniąc z niej przejście do wieczności.

I o ile w obliczu *śmierci*, bolesnej rozłąki, która zmusza nas do opuszczenia najdroższych nam osób, nie jest dozwolona jakakolwiek retoryka, to Jubileusz da nam możliwość odkrycia na nowo, z ogromną wdzięcznością, daru tego nowego życia otrzymanego w chrzcie, które jest w stanie przekształcić ten dramat. Ważne, aby w kontekście Jubileuszu zastanowić się, jak rozumiano tę tajemnicę od pierwszych wieków wiary. Na przykład, przez długi czas chrześcijanie budowali chrzcielnicę w kształcie ośmiokąta, i także dzisiaj możemy podziwiać wiele starożytnych baptysteriów, które zachowały ten kształt, jak w Rzymie u Świętego Jana na Lateranie. Wskazuje on, że w chrzcielnicy inaugurowany jest ósmy dzień, to znaczy dzień zmartwychwstania, dzień, który wykracza poza zwykły rytm, naznaczony upływem każdego tygodnia, otwierając w ten sposób cykl czasu na wymiar wieczności, na życie, które trwa wiecznie: jest to cel, do którego dążymy w naszej ziemskiej pielgrzymce (por. Rz 6, 22).

Najbardziej przekonujące świadectwo tej nadziei dają nam męczennicy, którzy niezachwiani w wierze w zmartwychwstałego Chrystusa, byli w stanie wyrzec się życia tu na ziemi, aby nie zdradzić swego Pana. Są oni obecni we wszystkich wiekach i są liczni, być może bardziej niż kiedykolwiek, w naszych czasach, jako wyznawcy życia, które nie zna końca. Musimy strzec ich świadectwa, aby nasza nadzieja była owocna.

Ci męczennicy, należący do różnych tradycji chrześcijańskich, są także ziarnami jedności, ponieważ wyrażają ekumenizm krwi. Dlatego moim gorącym życzeniem jest, aby podczas Jubileuszu nie zabrakło celebracji ekumenicznej, która umożliwi ukazanie bogactwa świadectwa tych męczenników.

---

15 Mszał Rzymski, 1. Prefacja o zmarłych.

21. Co zatem stanie się z nami po śmierci? Z Jezusem za tym progiem jest życie wieczne, które polega na pełnej komunii z Bogiem, na kontemplacji i uczestnictwie w Jego nieskończonej miłości. To, czym teraz żyjemy w nadziei, zobaczymy w rzeczywistości. Św. Augustyn pisał na ten temat: „Kiedy do Ciebie przywrę całą moją istotą, skończy się dla mnie wszelki ból i wszelki trud. Wtedy moje życie będzie naprawdę żywe, całe napełnione Tobą”¹⁶. Co zatem będzie charakteryzować taką pełnię komunii? Bycie szczęśliwym. *Szczęście* jest powołaniem istoty ludzkiej, celem, który dotyczy każdego.

Ale czym jest szczęście? Jakiego szczęścia oczekujemy i pragniemy? Nie przelotnej radości, ulotnej satysfakcji, która raz osiągnięta, domaga się coraz więcej, w spirali chciwości, w której ludzka dusza nigdy nie jest nasycona, lecz coraz bardziej pusta. Potrzebujemy szczęścia, które jest definitywnie spełnione w tym, co nas spełnia, to znaczy w miłości, abyśmy mogli powiedzieć, już teraz: Jestem kochany, a zatem istnieję; i będę istniał na zawsze w Miłości, która nie zawodzi i od której nic i nikt nigdy nie będzie w stanie mnie oddzielić. Przypomnijmy raz jeszcze słowa Apostoła: „Jestem pewien, że ani śmierć, ani życie, ani aniołowie, ani Zwierzchności, ani rzeczy teraźniejsze, ani przyszłe, ani Moce, ani co wysokie, ani co głębokie, ani jakiegokolwiek inne stworzenie nie zdoła nas odłączyć od miłości Boga, która jest w Chrystusie Jezusie, Panu naszym” (Rz 8, 38-39).

22. Inną rzeczywistością związaną z życiem wiecznym jest *sąd Boży*, zarówno na końcu naszego życia, jak i na końcu czasów. Sztuka często próbowała to przedstawić – pomyślmy o arcydziele Michała Anioła w Kaplicy Sykstyńskiej – przyjmując teologiczną koncepcję czasu i przekazując widzowi poczucie lęku. Jeśli słuszne jest przygotowanie się z wielką świadomością i powagą na moment, który podsumowuje życie, to jednocześnie musimy zawsze czynić to w wymiarze nadziei, cnoty teologalnej, która podtrzymuje życie i pozwala nam nie popaść w lęk. Sąd Boga, który jest miłością (por. 1 J 4, 8.16), nie może nie opierać się na miłości, zwłaszcza na tym, czy praktykowaliśmy ją wobec najbardziej potrzebujących, w których Chrystus, sam Sędzia, jest obecny (por. Mt 25, 31-46). Idzie zatem o osąd inny niż osąd ludzi i ziemskich sądów; należy go rozumieć jako relację prawdy z Bogiem-miłością i z samym sobą w niezgłębionej tajemnicy Bożego miłosierdzia. Pismo Święte stwierdza w tym względzie: „Nauczyłeś lud swój [...], że sprawiedliwy powinien być dobrym dla ludzi. I wlałeś synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie. [...] byśmy oczekiwali miłosierdzia, gdy na nas sąd przyjdzie” (Mdr 12, 19.22). Jak napisał Benedykt

---

16 Wyznania, X, 28, tłum. Z. Kubiak, Warszawa 1992, s. 312-313.

XVI, „W chwili Sądu Ostatecznego doświadczamy i przyjmujemy, że Jego miłość przewyższa całe zło świata i zło w nas. Ból miłości staje się naszym zbawieniem i naszą radością”¹⁷.

Sąd dotyczy więc zbawienia, w które ufamy i które Jezus dla nas wyjednał przez swoją śmierć i zmartwychwstanie. Jego celem jest zatem otwarcie nas na ostateczne spotkanie z Nim. A ponieważ w tym kontekście nie można myśleć, że wyrządzone zło pozostałoby ukryte, musi ono zostać *oczyszczone*, aby umożliwić nam ostateczne przejście do Bożej miłości. Rozumiemy zatem potrzebę modlitwy za tych, którzy zakończyli swoją ziemską wędrówkę, solidarności w modlitewnym wstawiennictwie, które znajduje swoją skuteczność w komunii świętych, we wspólnej więzi, która jednoczy nas w Chrystusie, pierworodnym wobec każdego stworzenia. Tak więc odpust jubileuszowy, na mocy modlitwy, jest przeznaczony w szczególny sposób dla tych, którzy odeszli przed nami, aby mogli otrzymać pełnię miłosierdzia.

23. *Odpust*, istotnie, pozwala nam odkryć, jak nieograniczone jest miłosierdzie Boga. To nie przypadek, że w starożytności termin „miłosierdzie” był używany zamiennie z terminem „odpust”, właśnie dlatego, że ma wyrażać pełnię Bożego przebaczenia, które nie zna granic.

Sakrament pokuty upewnia nas, że Bóg gładzi nasze grzechy. Słowa Psalmu powracają ze swoim ładunkiem pocieszenia: „On odpuszcza wszystkie twoje winy, On leczy wszystkie twe niemoce. On życie twoje wybawia od zguby, On wieńczy Cię łaską i zmiłowaniem. [...] Miłosierny Pan i łagodny, nieskory do gniewu i bogaty w łaskę. [...] Nie postępuje z nami według naszych grzechów, ani według win naszych nam nie odpłaca. Bo jak wysoko niebo wznosi się nad ziemią, tak trwała jest Jego łaska dla tych, co się Go boją. Jak jest odległy schód od zachodu, tak daleko odsuwa od nas nasze występki” (Ps 103, 3-4.8.10-12). Sakramentalne pojednanie jest nie tylko piękną sposobnością duchową, ale stanowi decydujący, istotny i niezbędny krok na drodze wiary każdego człowieka. Tam pozwalamy Panu zniszczyć nasze grzechy, uleczyć nasze serca, podnieść nas i objąć, abyśmy poznali Jego czułe i współczujące oblicze. Nie ma bowiem lepszego sposobu na poznanie Boga niż pozwolenie Mu, by nas pojednał ze sobą (por. 2 Kor 5, 20), rozkoszując się Jego przebaczeniem. Nie rezygnujemy zatem ze spowiedzi, ale odkrywmy na nowo piękno sakramentu uzdrowienia i radości, piękno przebaczenia grzechów!

---

17 Enc. Spe salvi, 47.

Jednakże, jak wiemy z osobistego doświadczenia, grzech „pozostawia ślad”, pociąga za sobą konsekwencje: nie tylko zewnętrzne, jeśli chodzi o następstwa popełnionego zła, ale także wewnętrzne, ponieważ „każdy grzech, nawet powszedni, powoduje ponadto nieuporządkowane przywiązanie do stworzeń, które wymaga oczyszczenia, albo na ziemi, albo po śmierci, w stanie nazywanym czyśćcem”¹⁸. Tak więc w naszym słabym i skłonny do zła człowieczeństwie trwają „pozostałe skutki grzechu”. Są one usuwane przez odpust, zawsze dzięki łasce Chrystusa, który, jak pisał św. Paweł VI, jest „naszym «odpustem»”¹⁹. Penitencjaria Apostolska wyda przepisy umożliwiające uzyskanie i skuteczne praktykowanie jubileuszowego odpustu.

Takie doświadczenie, pełne przebaczenia, pozwala otworzyć serce i umysł na *przebaczenie*. Przebaczenie nie zmienia przeszłości, nie może zmienić tego, co już się wydarzyło; a mimo to przebaczenie może umożliwić przemianę przyszłości i życie w odmienny sposób, bez urazy, rozgoryczenia i zemsty. Przyszłość oświecona przebaczeniem pozwala na odczytanie przeszłości innymi, bardziej pogodnymi oczami, choć wciąż wyżłobionymi łzami.

Podczas ostatniego Nadzwyczajnego Jubileuszu ustanowiłem *Misjonarzy Miłosierdzia*, którzy nadal wypełniają ważną misję. Niech pełnią swoją posługę także podczas nadchodzącego Jubileuszu, przywracając nadzieję i przebacząc za każdym razem, gdy grzesznik zwraca się do nich z otwartym sercem i skruszoną duszą. Niech nadal będą narzędziami pojednania i pomagają patrzeć w przyszłość z nadzieją serca, która pochodzi z miłosierdzia Ojca. Mam nadzieję, że biskupi będą mogli skorzystać z ich cennej posługi, zwłaszcza wysyłając ich do miejsc, w których nadzieja jest poddawana ciężkiej próbie, takich jak więzienia, szpitale i miejsca, w których deprecjacja jest godnością osoby, w najtrudniejszych sytuacjach i w kontekstach największej degradacji, aby nikt nie był pozbawiony możliwości otrzymania przebaczenia i pocieszenia Boga.

24. Nadzieja znajduje swoje najwznioślejsze świadectwo w *Matce Bożej*. W Niej widzimy, że nadzieja nie jest łatwowiernym optymizmem, lecz darem łaski w realizmie życia. Jak każda mama, za każdym razem, gdy patrzyła na swego Syna, myślała o Jego przyszłości i z pewnością w Jej sercu pozostały wyryte te słowa, które Symeon skierował do Niej w świątyni: „Oto Ten przeznaczony jest na upadek i na powstanie wielu w Izraelu, i na znak, któremu sprzeciwić się będą. A Twoją duszę miecz przeniknie” (Łk 2, 34-35). A u stóp krzyża, gdy widziała, jak niewinny Jezus cierpi i umiera, chociaż odczuwała potworny ból, powtórzyła

18 Katechizm Kościoła Katolickiego, 1472.

19 List apost. Apostolorum limina (23 maja 1974), II.

swoje „tak”, nie tracąc nadziei i ufności w Panu. W ten sposób współpracowała dla nas w wypełnianiu tego, co powiedział Jej Syn, zapowiadając, że będzie musiał „wiele cierpieć, że będzie odrzucony przez starszych, arcykapłanów i uczonych w Piśmie; że będzie zabity, ale po trzech dniach zmartwychwstał” (Mk 8, 31). A w udręce tego bólu, ofiarowanego z miłości, stała się naszą Matką, Matką nadziei. To nie przypadek, że pobożność ludowa stale przyzywa Najświętszą Dziewicę jako *Stella Maris* [tj. *Gwiazdę Morza*], tytuł wyrażający pewną nadzieję, że w burzliwych wydarzeniach życia Matka Boża przychodzi nam na pomoc, wspiera nas i zaprasza do ufności i do zachowania nadziei.

W tym kontekście chciałbym przypomnieć, że Sanktuarium Matki Bożej z Guadalupe, w Mieście Meksyku, przygotowuje się do obchodów 500. rocznicy pierwszego objawienia Dziewicy w 2031 r. Za pośrednictwem młodego Juana Diego, Matka Boża zaniósła rewolucyjne przesłanie nadziei, które do dziś powtarza wszystkim pielgrzymom i wiernym: „Czyż oto nie ma tu mnie, twojej Matki?”²⁰. Podobne przesłanie jest odcisnięte w sercach wielu sanktuariów maryjnych na całym świecie, będących celem licznych pielgrzymów, którzy powierzają Matce Bożej swoje troski, cierpienia i oczekiwania. Niech w tym Roku Jubileuszowym sanktuaria będą świętymi miejscami gościnności i uprzywilejowanymi przestrzeniami budzenia nadziei. Zachęcam pielgrzymów przybywających do Rzymu, do zatrzymania się na modlitwie w sanktuariach maryjnych Wiecznego Miasta, aby oddać cześć Dziewicy Maryi i przyzywać Jej opieki. Jestem przekonany, że wszyscy, zwłaszcza cierpiący i udręczeni, będą mogli doświadczyć bliskości najczulszej z mam, która nigdy nie opuszcza swoich dzieci, która dla świętego Ludu Bożego jest „znakiem niezachwianej nadziei i pociechy”²¹.

25. Podążając w kierunku Jubileuszu, powróćmy do Pisma Świętego i usłyszmy te słowa skierowane do nas: „My, którzyśmy się uciekli do uchwycenia zaofiarowanej nadziei, trzymajmy się jej jak bezpiecznej i *silnej dla duszy kotwicy*, która przenika poza zasłonę, gdzie Jezus poprzednik wszedł za nas” (Hbr 6, 18-20). Jest to mocne wezwanie, aby nigdy nie tracić nadziei, którą otrzymaliśmy, aby trzymać się jej, znajdując schronienie w Bogu.

Obraz kotwicy jest sugestywny, aby zrozumieć stabilność i bezpieczeństwo, jakie mamy pośród wzburzonych wód życia, jeśli polegamy na Panu Jezusie. Burze nigdy nie mogą zwyciężyć, ponieważ jesteśmy zakotwiczeni w nadziei łaski, która

20 Nican Mopohua, 119.

21 Sobór Wat. II, Konst. dogmat. Lumen gentium o Kościele, 68.

jest w stanie uczynić nas żyjącymi w Chrystusie, przewyciężając grzech, lęk i śmierć. Ta nadzieja, znacznie większa niż satysfakcje każdego dnia i poprawa warunków życia, przenosi nas ponad próby i zachęca, byśmy szli, nie tracąc z oczu wielkości celu, do którego jesteśmy powołani – Nieba.

Zbliżający się Jubileusz będzie zatem Rokiem Świętym, charakteryzującym się nadzieją, która nie gaśnie, nadzieją w Bogu. Oby pomógł nam odkryć na nowo niezbędną ufność, zarówno w Kościele, jak i w społeczeństwie, w relacjach międzyludzkich, w stosunkach międzynarodowych, w promowaniu godności każdej osoby i w szacunku dla stworzenia. Niech świadectwo wiary będzie w świecie zaczynem prawdziwej nadziei, głoszeniem nowych niebios i nowej ziemi (por. 2 P 3, 13), gdzie możemy mieszkać w sprawiedliwości i zgodzie między narodami, dążąc do wypełnienia obietnicy Pana.

Pozwólmy, by od teraz pociągnęła nas nadzieja i pozwólmy, by przez nas stała się zaraźliwa dla tych, którzy jej pragną. Niech nasze życie mówi im: „Ufaj Panu, bądź mężny, niech się tve serce umocni, ufaj Panu!” (Ps 27, 14). Niech moc nadziei wypełnia naszą terażniejszość, w ufnym oczekiwaniu na powrót Pana Jezusa Chrystusa, któremu niech będzie cześć i chwała teraz i na przyszłe wieki.

W Rzymie, u Świętego Jana na Lateranie, dnia 9 maja 2024, w uroczystość Wniebowstąpienia Pana naszego Jezusa Chrystusa, w dwunastym roku mego Pontyfikatu.

Franciscus

1.5. DEKRET: O UZYSKANIU ODPUSTU PODCZAS ZWYCZAJNEGO JUBILEUSZU ROKU 2025 OGŁOSZONEGO PRZEZ JEGO ŚWIĘTOBLIWOŚĆ PAPIEŻA FRANCISZKA

„Teraz nadszedł czas nowego Jubileuszu, w którym Drzwi Święte zostaną ponownie otwarte, aby dać żywe doświadczenie Bożej miłości” (*Spes non confundit*, 6). W bulli ogłaszającej Zwyczajny Jubileusz roku 2025 Ojciec Święty w obecnym historycznym momencie, w którym „ludzkość niepomna na dramaty przeszłości, poddawana jest nowej i trudnej próbie, w której wiele ludów jest uciskanych przez brutalność przemocy” (*Spes non confundit*, 8), wzywa wszystkich chrześcijan, aby stali się pielgrzymami nadziei. Jest to cnota, którą należy odkryć na nowo w znakach czasu, które, obejmując „tęsknotę ludzkiego serca, potrzebującego zbawczej obecności Boga, domagają się, by zostały

przekształcone w znaki nadziei” (*Spes non confundit*, 7), które należy czerpać przede wszystkim z łaski Bożej i pełni Jego miłosierdzia.

Już w bulli ogłaszającej Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia w 2015 roku papież Franciszek podkreślił, że w tym kontekście odpust nabiera „szczególnego znaczenia” (*Misericordiae vultus*, 22), gdyż miłosierdzie Boże „staje się odpustem Ojca, który poprzez Kościół — Oblubienicę Chrystusa — dociera do grzesznika, któremu udzielił już przebaczenia, i uwalnia go od wszelkich pozostałości skutków grzechu” (tamże). Podobnie i dzisiaj Ojciec Święty oświadcza, że dar odpustu „pozwala nam odkryć, jak nieograniczone jest miłosierdzie Boga. To nie przypadek, że w starożytności termin „miłosierdzie” był używany zamiennie z terminem „odpust”, właśnie dlatego, że ma wyrażać pełnię Bożego przebaczenia, które nie zna granic” (*Spes non confundit*, 23). Odpust jest więc łaską jubileuszową.

Dlatego też z okazji Zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, z woli Papieża, ten „Trybunał Miłosierdzia”, do którego należy rozporządzanie wszystkim, co dotyczy udzielania i korzystania z odpustu, zamierza zachęcić dusze wiernych do karmienia się pragnieniem uzyskania odpustu jako daru łaski, właściwego i unikalnego dla każdego Roku Świętego, i ustanawia następujące wymogi, aby wierni mogli skorzystać z „przepisów umożliwiających uzyskanie i skuteczne praktykowanie jubileuszowego odpustu” (*Spes non confundit*, 23).

Podczas Zwyczajnego Jubileuszu roku 2025 pozostaje w mocy każdy inny udzielony odpust. Wszyscy wierni naprawdę pokutujący, wykluczający wszelkie przywiązanie do jakiegokolwiek grzechu (por. *Enchiridion Indulgentiarum*, wyd. IV, norm. 20, § 1) i poruszeni duchem miłosierdzia, którzy w Roku Świętym oczyścili się poprzez sakrament pokuty i pokrzepili się Komunią Świętą, będą modlić się zgodnie z intencjami Papieża, ze skarbca Kościoła będą mogli uzyskać odpust zupełny, odpuszczenie i darowanie swoich grzechów, który będzie można także zyskać dla dusz czyścicowych, dokonując jednego z wymienionych niżej dzieł:

I. O świętych pielgrzymkach

Wierni, *pielgrzymi nadziei*, będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy udzielony przez Ojca Świętego, jeśli odbędą pobożną pielgrzymkę:

- *w kierunku dowolnego świętego miejsca jubileuszowego*: tam pobożnie uczestniczyć we Mszy Świętej (o ile przepisy liturgiczne na to pozwalają, będzie można przede wszystkim korzystać z formularza Mszy właściwej Jubileuszowi bądź Mszy w różnych potrzebach: o pojednanie, o

odpuszczenie grzechów, o uproszenie miłości i o zachowanie pokoju i sprawiedliwości); we Mszy przy udzieleniu sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego lub w Sakramencie Namaszczania Chorych; nabożeństwie Słowa Bożego; Liturgii Godzin (godzina czytań, jutrznia, nieszpory); Drodze Krzyżowej; różańcu; recytacji hymnu Akatystu; nabożeństwie pokutnym, zakończonym indywidualną spowiedzią penitentów, zgodnie z aktem pokutnym (forma II);

- w *Rzymie*: do co najmniej jednej z czterech Papieskich Bazylik Większych: św. Piotra na Watykanie, Najświętszego Zbawiciela na Lateranie, Matki Bożej Większej, św. Pawła za Murami;
- w *Ziemi Świętej*: do co najmniej jednej z trzech bazylik: Grobu Świętego w Jerozolimie, Narodzenia Pańskiego w Betlejem, Zwiastowania Pańskiego w Nazarecie;
- w *innych okręgach kościelnych*: do kościoła katedralnego lub innych kościołów i miejsc świętych wyznaczonych przez ordynariusza miejsca. Biskupi uwzględnią potrzeby wiernych i samą możliwość zachowania nienaruszonego znaczenia pielgrzymki, z całą jej mocną symboliką, zdolną ukazać nagłą potrzebę nawrócenia i pojednania;

II. W pobożnych nawiedzeniu miejsc świętych

Wierni będą mogli uzyskać podobnie odpust jubileuszowy, jeśli indywidualnie lub w grupie, pobożnie nawiedzą dowolne miejsce jubileuszowe i tam przez odpowiedni czas odprawią adorację eucharystyczną i rozmyślanie, kończąc modlitwą „Ojcze nasz”, Wyznaniem wiary w jakiegokolwiek dopuszczonej formie i modlitwą do Maryi, Matki Bożej, aby w tym Roku Świętym wszyscy „mogli doświadczyć bliskości najczulszej z mam, która nigdy nie opuszcza swoich dzieci” (*Spes non confundit*, 24).

Z okazji Roku Jubileuszowego, oprócz wyżej wymienionych znamiennych miejsc pielgrzymkowych, będzie można nawiedzić także inne miejsca święte, na tych samych warunkach:

- w *Rzymie*: Bazylika Świętego Krzyża z Jerozolimy, Bazylika św. Wawrzyńca za Murami, Bazylika św. Sebastiana za Murami (zdecydowanie zaleca się pobożne nawiedzenie zwane „Pielgrzymką do Siedmiu Kościołów”, tak drogą św. Filipowi Nereuszowi), Sanktuarium Bożego Miłosierdzia – Kościół Santo Spirito in Sassia, Kościół św. Pawła przy Trzech Źródłach – miejsce męczeństwa Apostoła, Katakumby chrześcijańskie; kościoły trasy jubileuszowej Iter Europaeum oraz kościoły poświęcone Patronom Europy

i Doktorom Kościoła (Bazylika Santa Maria sopra Minerva, Kościół Santa Brigida przy Campo de' Fiori, Kościół Matki Bożej Zwycięskiej, Kościół Trinità dei Monti, Bazylika św. Cecylii na Zatybrzu, Bazylika św. Augustyna na Polu Marsowym);

- w *innych miejscach na świecie*: dwie papieskie bazyliki mniejsze w Asyżu: św. Franciszka i Najświętszej Marii Panny od Aniołów; papieskie bazyliki: Santa Casa w Loreto, Matki Bożej Różańcowej w Pompejach, św. Antoniego w Padwie; każda bazylika mniejsza, katedra, kościół konkatedralny, sanktuarium maryjne oraz dla dobra wiernych każda wyróżniająca się kolegiata lub sanktuarium wyznaczone przez każdego biskupa diecezjalnego lub eparchialnego, a także sanktuaria krajowe lub międzynarodowe, „święte miejsca gościnności i uprzywilejowane przestrzenie budzenia nadziei” (Spes non confundit, 24), wskazane przez Konferencje Episkopatów.

Wierni prawdziwie skruszeni, którzy nie będą mogli uczestniczyć w uroczystych celebracjach, pielgrzymkach i pobożnym nawiedzeniu, z ważnych powodów (przede wszystkim siostry i mnisi klauzurowi, osoby starsze, chorzy, osadzeni w więzieniach, a także ci, którzy w szpitalu lub w innych miejscach opieki, stale posługują chorym), uzyskają odpust jubileuszowy na tych samych warunkach, jeżeli zjednoczeni duchowo z wiernymi obecnymi, zwłaszcza w momentach, w których słowa Ojca Świętego lub biskupów diecezjalnych są przekazywane za pośrednictwem środków komunikacji medialnej, w swoim domu lub tam, gdzie powstrzymuje ich przeszkoda (np. w kaplicy klasztornej, w szpitalu, w domu opieki, w więzieniu...), odmówią Ojczy nasz, Wyznanie wiary w jakiegokolwiek dopuszczalnej formie i inne modlitwy zgodne z intencjami Roku Świętego, ofiarowując swoje cierpienia lub życiowe trudności;

III. W dziełach miłosierdzia i pokuty

Ponadto wierni będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy, jeśli w duchu pobożności będą uczestniczyć w misjach ludowych, rekolekcjach lub spotkaniach formacyjnych poświęconych tekstom *Soboru Watykańskiego II* i *Katechizmu Kościoła Katolickiego*, które odbędą się w kościele lub innym odpowiednim miejscu, według zamysłu Ojca Świętego.

Pomimo zasady, że dziennie można uzyskać tylko jeden odpust zupełny (por. *Enchiridion Indulgentiarum*, wyd. IV, norm. 18, § 1), wierni otrzymają akt miłosierdzia na rzecz dusz czyśćcowych, jeśli prawowicie przystąpią po raz drugi tego samego dnia do sakramentu Komunii, będą mogli uzyskać dwukrotnie

odpust zupełny tego samego dnia, obowiązujący jedynie za zmarłych (czyli w ramach celebracji eucharystycznej; por. kan. 917 i Papieska Komisja ds. Autentycznej Interpretacji KPK, *Responsa ad dubia*, 1, 11 lipca 1984). Przez tę podwójną ofiarę dokonuje się godny pochwały przejaw miłości nadprzyrodzonej, gdyż więź, która łączy wiernych pielgrzymujących jeszcze na ziemi z mistycznym Ciałem Chrystusa, wraz z tymi, którzy już zakończyli swą drogę, ze względu na fakt, że „odpust jubileuszowy, na mocy modlitwy, jest przeznaczony w szczególny sposób dla tych, którzy odeszli przed nami, aby mogli otrzymać pełnię miłosierdzia” (*Spes non confundit*, 22).

W szczególny właśnie sposób „w Roku Jubileuszowym będziemy wezwani do bycia namacalnymi znakami nadziei dla wielu braci i sióstr żyjących w trudnych warunkach” (*Spes non confundit*, 10): Odpust jest zatem również przypisany do dzieł miłosierdzia i pokuty, które świadczą o podjętym nawróceniu. Wierni podążając za przykładem i poleceniem Chrystusa, będą zachęceni do częstszego podejmowania dzieł miłości i miłosierdzia, głównie na rzecz służby braciom obciążonym różnymi potrzebami. Dokładniej odkryjmy na nowo „*uczynki miłosierdzia względem ciała*: głodnych nakarmić, spragnionych napić, nagich przyodziać, przybyszów w dom przyjąć, chorych nawiedzać, więźniów pocieszać, umarłych pogrzebać.” (*Misericordiae vultus*, 15) i odkryjmy na nowo również „*uczynki miłosierdzia względem ducha*: wątpiącym dobrze radzić, nieumiejętnych pouczać, grzeszących upominać, strapionych pocieszać, urazy chętnie darować, przykrych cierpliwie znosić, modlić się za żywych i umarłych” (tamże).

Podobnie wierni będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy, jeśli udadzą się w celu odwiedzenia i poświęcenia właściwego czasu braciom znajdującym się w potrzebie lub w trudnej sytuacji (chorym, więźniom, samotnym osobom starszym, niepełnosprawnym...), pielgrzymując niejako do obecnego w nich Chrystusa (por. *Mt 25, 34-36*) i wypełniając zwykłe warunki duchowe, sakramentalne i modlitewne. Wierni bez wątpienia będą mogli te odwiedziny powtarzać w ciągu Roku Świętego, uzyskując za każdym razem odpust zupełny, nawet każdego dnia.

Jubileuszowy odpust zupełny można osiągnąć także przez działania wyrażające w sposób konkretny i bezinteresowny ducha pokuty, który jest jakby duszą Jubileuszu, odkrywając na nowo w szczególności pokutną wartość piątku: powstrzymanie się w duchu pokuty przynajmniej przez jeden dzień od błahych rozrywek (realnych, ale także wirtualnych, spowodowanych na przykład przez media i sieci społecznościowe) oraz od zbędnej konsumpcji (na przykład praktyka

postu lub wstrzemięźliwości zgodna z ogólnymi normami Kościoła i szczegółowymi zaleceniami biskupów), połączona z przekazaniem odpowiedniej sumy pieniędzy ubogim; wspieranie dzieł o charakterze religijnym lub socjalnym, zwłaszcza na rzecz obrony i ochrony życia na wszystkich jego etapach oraz samej jakości życia, opuszczonych dzieci, młodzieży zmagającej się trudnościami, starców potrzebujących opieki lub samotnych, migrantów z różnych krajów, „którzy opuszczają swoją ziemię w poszukiwaniu lepszego życia dla siebie i swoich rodzin” (*Spes non confundit*, 13); poświęcanie znacznej części wolnego czasu na działalność na rzecz wolontariatu, która służy interesowi społeczności, lub inne podobne formy osobistego zaangażowania.

Wszyscy biskupi diecezjalni lub eparchialni i ci, którzy prawnie są z nimi zrównani, w najważniejszym dniu tego okresu jubileuszowego, przy okazji głównych uroczystości w katedrze i w poszczególnych kościołach jubileuszowych, będą mogli udzielić papieskiego błogosławieństwa z dołączonym odpustem zupełnym, który mogą otrzymać wszyscy wierni, którzy otrzymają to błogosławieństwo pod zwykłymi warunkami.

W celu duszpasterskiego ułatwienia dostępu do sakramentu pokuty i osiągnięcia Bożego przebaczenia poprzez władzę kluczy, ordynariusze miejsca proszeni są o udzielenie kanonikom i kapłanom, którzy w katedrach i kościołach wyznaczonych na Rok Święty, będą mogli wysłuchać spowiedzi wiernych, uprawnień jedynie do forum wewnętrznego, o czym dla wiernych Kościołów Wschodnich stanowi kan. 728, § 2 KKKW, a w przypadku ewentualnego zastrzeżenia dla określonej władzy – kan. 727, z wyłączeniem, jak jest oczywiste, przypadków o których mowa w kan. 728, § 1; natomiast dla wiernych Kościoła łacińskiego uprawnień o których mowa w kan. 508, § 1 KPK.

W związku z tym Penitencjaria wzywa wszystkich księży, aby z hojną dyspozycyjnością i poświęceniem siebie zapewnili jak najszerzą możliwość uzyskania przez wiernych środków zbawienia; ustalali i publikowali terminy spowiedzi, w porozumieniu z proboszczami lub rektorami sąsiednich kościołów; znajdowali się w konfesjonale; planując stałe i częste celebracje pokutne, zapewniając jednocześnie jak najszerzą dostępność księży, którzy po osiągnięciu wymaganego wieku, nie pełnią określonych funkcji duszpasterskich. W zależności od możliwości pamiętajmy także, zgodnie z *Motu proprio Misericordia Dei*, o duszpasterskiej możliwości słuchania spowiedzi także podczas celebracji Mszy Świętej.

W celu ułatwienia zadań spowiednikom, Penitencjaria Apostolska, z upoważnienia Ojca Świętego, stanowi, że kapłani, którzy towarzyszą lub przyłączają się do pielgrzymek jubileuszowych poza własną diecezją, mogą korzystać z tych samych uprawnień, jakie zostały im powierzone w ich własnej diecezji przez prawowity organ. Specjalne uprawnienia zostaną wówczas przyznane przez tę Penitencjarię Apostolską penitencjarzom rzymskich Bazylik Papieskich, kanonikom penitencjarzom lub penitencjarzom diecezjalnym utworzonym w poszczególnych okręgach kościelnych.

Spowiednicy, po uprzednim pouczeniu z miłością wiernych o powadze grzechów, do których należą te z dołączonym zastrzeżeniem lub cenzurą, wyznaczą z duszpasterską miłością odpowiednie pokuty sakramentalne, aby w miarę możliwości doprowadzić ich do trwałej pokuty i w zależności od charakteru spraw, zaprosić ich do naprawienia skandali i szkód.

Penitencjaria na koniec gorąco zachęca Biskupów, jako posiadaczy potrójnego munus nauczania, rządzenia i uświęcania, aby zadbali o jasne wyjaśnienie proponowanych tutaj przepisów i zasad dotyczących uświęcenia wiernych, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych warunków, kultury i tradycji. Katecheza dostosowana do specyfiki społeczno-kulturowej każdego narodu będzie w stanie zaproponować sposób skutecznego głoszenia Ewangelii i całokształtu orędzia chrześcijańskiego, zakorzeniając głębiej w sercach pragnienie tego wyjątkowego daru, uzyskanego za pośrednictwem Kościoła.

Niniejszy Dekret obowiązuje przez cały Jubileusz Zwyczajny roku 2025, niezależnie od wszelkich postanowień stanowiących inaczej.

W Rzymie, w siedzibie Penitencjarii Apostolskiej, 13 maja 2024 roku, we wspomnienie Matki Bożej z Fatimy.

Kard. Angelo De Donatis
Penitencjariusz Większy

Bp Krzysztof Nykiel
Regens

1.6. KALENDARZ WYDARZEŃ JUBILEUSZOWYCH W RZYMIE²²

- 24 grudnia 2024 – Otwarcie Drzwi Świętych w Bazylice św. Piotra
- 24 stycznia 2025 – Jubileusz świata mediów, dziennikarstwa i komunikacji
- 08 lutego 2025 – Jubileusz Wojska, Policji i Służby Bezpieczeństwa
- 16 lutego 2025 – Jubileusz artystów
- 21 lutego 2025 – Jubileusz diakonów stałych
- 08 marca 2025 – Jubileusz wolontariatu
- 28 marca 2025 – 24 godziny dla Pana
- 28 marca 2025 – Jubileusz misjonarzy miłosierdzia
- 05 kwietnia 2025 – Jubileusz chorych i pracowników służby zdrowia
- 25 kwietnia 2025 – Jubileusz młodzieży szkolnej
- 28 kwietnia 2025 – Jubileusz osób niepełnosprawnych
- 01 maja 2025 – Jubileusz ludzi pracy
- 04 maja 2025 – Jubileusz przedsiębiorców
- 10 maja 2025 – Jubileusz zespołów muzycznych
- 16 maja 2025 – Jubileusz bractw
- 24 maja 2025 – Jubileusz osób przystępujących do Pierwszej Komunii Świętej
- 30 maja 2025 – Jubileusz Rodzin
- 07 czerwca 2025 – Jubileusz Ruchów, Stowarzyszeń i Wspólnot
- 09 czerwca 2025 – Jubileusz Stolicy Apostolskiej: Kuria Rzymska, Nuncjusze apostolscy, Gubernatorat Państwa Watykańskiego
- 14 czerwca 2025 – Jubileusz sportowców
- 20 czerwca 2025 – Jubileusz rządzących
- 23 czerwca 2025 – Jubileusz seminarzystów
- 25 czerwca 2025 – Jubileusz biskupów

---

²² Źródło: <https://www.iubilaeum2025.va/pl/pellegrinaggio/calendario-giubileo.html>

- 26 czerwca 2025 – Jubileusz kapłanów
- 28 czerwca 2025 – Jubileusz Kościołów Wschodnich
- 28 lipca 2025 – Jubileusz młodzieży
- 15 września 2025 – Jubileusz pocieszenia
- 16 września 2025 – Jubileusz osób ubogich
- 20 września 2025 – Jubileusz pracowników wymiaru sprawiedliwości
- 26 września 2025 – Jubileusz katechetów
- 04 października 2025 – Jubileusz dziadków i osób starszych
- 08 października 2025 – Jubileusz Życia Konsekrowanego
- 11 października 2025 – Jubileusz duchowości Maryjnej
- 18 października 2025 – Jubileusz świata misyjnego
- 30 października 2025 – Jubileusz oświaty
- 21 listopada 2025 – Jubileusz chórzystów i chórzystek
- 14 grudnia 2025 – Jubileusz więźniów
- 24 grudnia 2025 – Zamknięcie Drzwi Świętych w Bazylice św. Piotra

2. GŁÓWNE AKCENTY DUSZPASTERSKIE JUBILEUSZU 2025 (NA PODSTAWIE „SPES NON CONFUNDIT” I PROPOZYCJI DUSZPASTERSKICH DIECEZJI LEGNICKIEJ)

Niech to będzie dla wszystkich wydarzenie żywego i osobistego spotkania z Panem Jezusem, „bramą” zbawienia (por. J 10, 7.9); z Tym, którego Kościół ma misję głoszenia zawsze, wszędzie i wszystkim jako „naszą nadzieję” (1 Tm 1, 1).

(...) Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei. Słowo Boże pomaga nam znaleźć ku temu powody. Pozwólmy, aby poprowadziło nas słowo, które Apostoł Paweł napisał właśnie do chrześcijan Rzymu²³.

Rok Jubileuszowy 2025 zachęca wszystkich ochrzczonych, a szczególnie duchownych do osobistego spotkania z Jezusem Chrystusem oraz ożywienia nadziei przez bliskość Słowa Bożego w życiu każdego z nas w tym czasie. Szczególnymi akcentami Jubileuszu niech staną się:

- 1) Osobiste przebaczenie, pojednanie i darowanie win i kar,
- 2) Przyjęcie daru odpustu w kontekście spraw ostatecznych,
- 3) Doświadczenie jubileuszowego czasu burzenia podziałów, pojednania i przebaczenia, a także integracji i budowania jedności w parafiach,
- 4) Wysiłek szukania zagubionych i otwarcie dróg pojednania z Bogiem i wspólnotą Kościoła,
- 5) Trud braterstwa wobec pozbawionych nadziei szczególnie wobec chorych, starszych i ofiar wojny,
- 6) Podjęcie trudu pielgrzymki parafialnej, dekanalnej i osobistej jako decyzji na rozpoczęcie drogi nawrócenia w duchu pokuty i modlitwy, by zyskać i dać odpust,
- 7) Znaki sanktuariów roku jubileuszowego, kościołów i dróg pielgrzymowania jako pomoc do osobistego i wspólnotowego przeżywania Jubileuszu
- 8) Stworzenie w parafii przestrzeni adoracji i spowiedzi w wymiarze tygodniowej „godziny miłosierdzia”,
- 9) Codzienne głoszenie Słowa Bożego w liturgii i tworzenie kręgów biblijnych w parafiach w postawie szukania bliskości Słowa Pana, które daje nadzieję,
- 10) Celebracja liturgii w sposób piękny i bez nadużyć,
- 11) Wspólnotowe celebracje sakramentu pokuty jako znaki pojednania i nadziei,
- 12) Miesięczne spotkania dekanalne księży i spotkania z biskupami w znaku jedności i braterstwa.

---

²³ NSC 1

3. UDZIAŁ GRUP DIECEZJALNYCH W OBCHODACH RZYMSKICH

Postanawiam również, że w niedzielę 29 grudnia 2024 r., we wszystkich katedrach i konkatedrach, biskupi diecezjalni będą sprawować Eucharystię jako uroczyste otwarcie Roku Jubileuszowego, zgodnie z Rytuałem, który zostanie przygotowany na tę okazję²⁴.

- 1) Otwarcie Roku Jubileuszowego, 29.12.2024, katedra
- 2) 24 h dla Pana, 28.03.2025, każdy dekanat
- 3) Jubileusz młodzieży szkolnej, 25-27.04.2025, Rzym, (ks. Mariusz Majewski)
- 4) Jubileusz seminarzystów, 23-24.06.2025, Rzym, (ks. Tomasz Metelica)
- 5) Jubileusz Młodych, 27.07-3.08.2025, Rzym, (ks. Mateusz Nawrot)
- 6) Jubileusz Katechetów, 25-28.09.2025, Rzym, (ks. Jarosław Kowalczyk)
- 7) Zakończenie Jubileuszu, 28.12.2025, katedra

---

²⁴ SNC 6

4. OBCHODY ROKU JUBILEUSZOWEGO W DIECEZJI LEGNICKIEJ

4.1 KOŚCIOŁY JUBILEUSZOWE: 7 KOŚCIOŁÓW JUBILEUSZU

Kościół jubileuszowy, wzdłuż szlaków oraz w Wiecznym Mieście, będą mogły być oazami duchowości, w których można odświeżyć drogę wiary i napić się ze źródeł nadziei, przede wszystkim przystępując do sakramentu pojednania, niezastąpionego punktu wyjścia dla prawdziwej drogi nawrócenia. W Kościołach partykularnych należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie kapłanów i wiernych do spowiedzi oraz na dostępność tego sakramentu w formie indywidualnej²⁵.

Z okazji Roku Jubileuszowego, oprócz wyżej wymienionych znamienych miejsc pielgrzymkowych, będzie można nawiedzić także inne miejsca święte, na tych samych warunkach²⁶.

- Legnica, Katedra
- Lubin, św. Maksymilian
- Bolesławiec, Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja
- Krzeszów, Wniebowzięcia NMP
- Legnickie Pole, św. Jadwigi
- Jelenia Góra, św. Erazma i Pankracego
- Zgorzelec, św. Józef

4.2 DROGI JUBILEUSZOWE - DO KOŚCIOŁÓW JUBILEUSZOWYCH

Wierni, pielgrzymi nadziei, będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy udzielony przez Ojca Świętego, jeśli odbędą pobożną pielgrzymkę: w kierunku dowolnego świętego miejsca jubileuszowego: tam pobożnie uczestniczyć we Mszy Świętej (o ile przepisy liturgiczne na to pozwalają, będzie można przede wszystkim korzystać z formularza Mszy właściwej Jubileuszowi bądź Mszy w różnych potrzebach²⁷.

- Legnica - z kościoła św. Jacka
- Lubin - z kościoła św. Jana Sarkandra
- Bolesławiec - z kościoła MB Nieustającej Pomocy

²⁵ SNC 5

²⁶ Dekret o uzyskaniu odpustu podczas zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, Rzym 13.05.2024

²⁷ Dekret o uzyskaniu odpustu podczas zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, Rzym 13.05.2024

- Krzeszów - z Kaplicy Groty Narodzenia, ul Betlejemska przy „Letnim Pawilonie na Wodzie”.
- Jelenia Góra - z kościoła garnizonowego Podwyższenia Krzyża
- Legnickie Pole - od krzyża na cmentarzu, ul. Piastowska
- Zgorzelec - z kościoła św. Jadwigi

4.3 GŁÓWNE WYDARZENIA JUBILEUSZU

Niech w tym Roku Jubileuszowym sanktuaria będą świętymi miejscami gościnności i uprzywilejowanymi przestrzeniami budzenia nadziei. Zachęcam pielgrzymów przybywających do Rzymu, do zatrzymania się na modlitwie w sanktuariach maryjnych Wiecznego Miasta, aby oddać cześć Dziewicy Maryi i przyzywać Jej opieki. Jestem przekonany, że wszyscy, zwłaszcza cierpiący i udręczeni, będą mogli doświadczyć bliskości najczulszej z mam, która nigdy nie opuszcza swoich dzieci, która dla świętego Ludu Bożego jest „znakiem niezachwianej nadziei i pociechy”²⁸.

1. Otwarcie Roku Jubileuszowego - 29.12.2024, Katedra Legnicka
2. Czuwanie „24 godziny dla Pana” - 28.03.2025, kościoły dekanalne
3. Jubileusz Rodziny, Dzieci i Dziadków - 31.05.2025, Sanktuarium św. Maksymiliana Marii Kolbego w Lubinie
4. Jubileusz Młodości - 7.06.2025, Bazylika Wniebowzięcia NMP w Bolesławcu
5. Jubileusz Duchowieństwa - 20.06.2025, Kościół św. Józefa Oblubieńca NMP w Zgorzelcu
6. Jubileusz Katechetów, Nauczycieli i Wychowawców - 30.08.2025, Katedra św. Ap. Piotra i Pawła w Legnicy
7. Jubileusz Caritas, Wolontariatu i Niepełnosprawnych - 6.09.2025, Bazylika Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie
8. Jubileusz Chorych i Służby Zdrowia - 11.10.2025, Bazylika św. Jadwigi Śląskiej w Legnickim Polu
9. Jubileusz Ubogich - 15.11.2025, Bazylika św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze
10. Zakończenie Roku Jubileuszowego – 28.12.2025, Katedra Legnicka

---

²⁸ SNC 24

4.4 GŁÓWNE WYDARZENIA DUSZPASTERSKIE W DIECEZJI LEGNICKIEJ W ROKU JUBILEUSZOWYM 2025

Wierni będą mogli uzyskać podobnie odpust jubileuszowy, jeśli indywidualnie lub w grupie, pobożnie nawiedzą dowolne miejsce jubileuszowe i tam przez odpowiedni czas odprawią adorację eucharystyczną i rozmyślanie, kończąc modlitwą „Ojcze nasz”, Wyznaniem wiary w jakiegokolwiek dopuszczalnej formie i modlitwą do Maryi, Matki Bożej, aby w tym Roku Świętym wszyscy „mogli doświadczyć bliskości najczulszej z mam, która nigdy nie opuszcza swoich dzieci” (Spes non confundit, 24)²⁹.

STYCZEŃ

- Jubileuszowy „dzień wspólnoty” duchowieństwa z biskupem - 2-12.01.2025, dekanaty diecezji
- Kolędowanie misyjne - 5.01.2025, Dom Słowa, Legnica
- Orszak Trzech Króli - 6.01.2025, Diecezja
- Oplątek młodych - 18.01.2025, Kościół św. MB Królowej Polski w Legnicy

LUTY

- Dzień osób konsekrowanych - 2.02.2025, Katedra Legnicka
- Pielgrzymka Służb Mundurowych do Rzymu - 8-9.2025, Rzym
- Dzień Chorego, Eucharystia z udzieleniem sakramentu chorych - 9.02.2025, Wojewódzkie Centrum Szpitalne Kotliny Jeleniogórskiej
- Światowy Dzień Chorych - 11.02.2025, parafie

MARZEC

- Diecezjalny Dzień Kobiet - 8.03.2025, Legnica
- Ustanowienie Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej - 15.03.2025, Legnica, Sanktuarium św. Jacka
- Pielgrzymka Skautów Europy, 23.03.2025, Krzeszów
- Czuwanie „24 godziny dla Pana” - 28-29.03.2025, kościoły dekanalne

KWIECIEŃ

- Oaza Modlitwy – 4-6.04.2025, Myślibórz
- Triduum Paschalne w formie rekolekcji - 17-20.04.2025, Dom Słowa, Legnica

²⁹ Dekret o uzyskaniu odpustu podczas zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, Rzym 13.05.2024

- Ogólnopolskie Rekolekcje dla Kapelanów i Duszpasterzy Harcerskich – 22-25.04.2025, Szklarska Poręba
- Oaza Modlitwy dla młodzieży – 25-26.04.2025, Bolesławiec
- Pielgrzymka na Jubileusz Młodzieży Szkolnej - 23-27.04.2025, Rzym

MAJ

- XVII Tydzień Biblijny - 4-10.05.2025, Legnica
- Święcenia diakonatu - 10.05.2025, Katedra Legnicka
- Uroczystość nadania ERM patronki bł. Imeldy - 10.05.2025, Chojnów
- Ogólnopolska Pielgrzymka Służby Zdrowia na Jasną Górę - 17-18.05.2025, Częstochowa
- Pielgrzymka Mężczyzn do Krzeszowa- 17.05.2025, Krzeszów
- Rekolekcje dla stypendystów-uczniów - 23-25.05.2025, arch. wrocławska
- Święcenia prezbiteratu - 24.05.2025, Katedra Legnicka
- Jubileusz Rodziny, Dzieci i Dziadków - 31.05.2025, Sanktuarium św. Maksymiliana Marii Kolbego w Lubinie

CZERWIEC

- Diecezjalna pielgrzymka kolejarzy do Krzeszowa - 1.06.2025, Krzeszów
- Jubileusz Młodzieży - 7.06.2025, Bazylika Wniebowzięcia NMP w Bolesławcu
- Wiosenny Diecezjalny Dzień skupienia kobiet - 7.06.2025, Dom Chleba, Ośła
- Jubileusz Duchowieństwa - 20.06.2025, Kościół św. Józefa Oblubieńca NMP w Zgorzelcu
- Diecezjalny dzień wspólnoty Ruchu Światało-Życie, 21-06-2025, Lubin
- Pielgrzymka na Jubileusz Seminarzystów - 23-24.06.2025, Rzym
- Święto patronalne Diecezji Legnickiej i odpust katedralny - 29.06.2025, Legnica
- Rekolekcje kapłańskie - 30.06-03.07.2025, Dom Słowa, Legnica

LIPIEC

- Pieszka Pielgrzymka Legnicka na Jasną Górę - 26.07.-4.08.2025, Legnica-Częstochowa
- Pielgrzymka młodzieży na Jubileusz Młodzieży - 27.07-3.08.2025, Rzym

SIERPIEŃ

- Pieszka Pielgrzymka do Krzeszowa - 12-14.08.2025, Legnica-Krzeszów
- Uroczystość Odpustowa w Krzeszowie - 15.08.2025, Krzeszów

- Jubileusz Katechetów, Nauczycieli i Wychowawców - 30.08.2025r., Katedra św. Ap. Piotra i Pawła w Legnicy

WRZESIEŃ

- Jubileusz Caritas, Wolontariatu i Niepełnosprawnych - 6.09.2025, Bazylika Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie
- Dzień skupienia Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej - 13.09.2025, Legnica
- Dzień Skupienia Służby Liturgicznej - 27.09.2025, Krzeszów

PAŹDZIERNIK

- Pielgrzymka Rodziny Różańcowej do Krzeszowa - 14.10.2025, Krzeszów
- Jubileusz Chorych i Służby Zdrowia - 11.10.2025, Bazylika św. Jadwigi Śląskiej w Legnickim Polu
- Piesza Pielgrzymka do Legnickiego Pola - 11.10.2025, Legnica - Legnickie Pole
- Pielgrzymka Katechetów z okazji Jubileuszu - 25-28.10.2025, Rzym
- Rekolekcje kapłańskie - 27-30.10.2025, Dom Słowa, Legnica

LISTOPAD

- Ogólnopolska Pielgrzymka Kolejarzy na Jasną Górę - 2.11.2025, Częstochowa
- Jubileusz Ubogich - 15.11.2025, Bazylika św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze
- Światowy Dzień Młodzieży – Diecezjalne Spotkanie Młodzieży - 23.11.2025, Legnica

GRUDZIEŃ

- Zakończenie Roku Jubileuszowego - 28.12.2025, Katedra Legnicka

5. JUBILEUSZOWE WYDARZENIA DEKANALNE

5.1 UROCZYŚĆ ROZPOCZĘCIA JUBILEUSZU W DIECEZJI

Udział Księdza Dziekana wraz z delegacją dekanatu w wydarzeniu, w Legnicy w niedzielę 29.12.2024r.

5.2 PIELGRZYMKA DO WYBRANEGO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO

Termin i godzinę należy uzgodnić z Proboszczem kościoła jubileuszowego, a jeśli trzeba także z Proboszczem miejsca (kościół stacyjny), w którym rozpoczyna się pieszy etap pielgrzymowania.

5.3 CZUWANIE WIELKOPOSTNE „24H DLA PANA”

Wyznaczone przez papieża Franciszka na dzień 28 marca 2025 wydarzenie należy zorganizować w jednym z kościołów dekanatu, dla całej wspólnoty dekanalnej.

5.4 UROCZYŚĆ ZAKOŃCZENIA JUBILEUSZU W DIECEZJI

Udział Księdza Dziekana wraz z delegacją dekanatu w wydarzeniu, w Legnicy w niedzielę 28.12.2025r.

6 WYDARZENIA PARAFIALNE

6.1 UROCZYSTE ROZPOCZĘCIE ROKU JUBILEUSZOWEGO WE WSPÓLNOCIE PARAFIALNEJ

Inauguracja Roku Świętego powinna zostać ogłoszona na początku tegorocznej Pasterki wg przygotowanych materiałów, zamieszczonych w Agendzie Roku Jubileuszowego.

6.2 ODPUST PARAFIALNY JAKO CENTRALNE WYDARZENIE CAŁEJ WSPÓLNOTY PARAFIALNEJ

W roku jubileuszowym zaleca się, by Odpust został poprzedzony trzydniowym przygotowaniem. Triduum odpustowe ma się stać faktycznym świętem, w którym Bóg objawia swoją miłość i miłosierdzie, a wspólnota parafialna z radością i nadzieją przyjmuje łaskę Pana.

6.3 PIELGRZYMKA DO WYBRANEGO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO

Podobnie jak w przypadku pielgrzymki dekanalnej termin i godzinę należy uzgodnić z Proboszczem kościoła jubileuszowego, a jeśli trzeba także z Proboszczem miejsca (kościół stacyjny), z którego rozpoczyna się pielgrzymka piesza.

6.4 WSPÓLNOTOWA CELEBRACJA SAKRAMENTU POKUTY I POJEDNANIA Z INDYWIDUALNĄ SPOWIEDZIĄ I ROZGRZESZENIEM

Ta forma celebracji zawarta w Obrzędach sakramentu pokuty i pojednania winna odbyć się w każdej parafii, w wybranym dniu Wielkiego Postu i Adwentu, np. w ramach rekolekcji parafialnych.

6.5 PIERWSZY CZWARTEK MIESIĄCA JAKO DZIEŃ MODLITW O POWOŁANIA KAPŁAŃSKIE

Modląc się o powołania kapłańskie dla naszej diecezji i całego Kościoła należy ożywić szczególnie w tym dniu praktykę nabożeństw w intencji powołań.

6.6 JUBILEUSZOWA „GODZIN MIŁOSIERDZIA”

Godziną adorację Najświętszego Sakramentu wraz z okazją do spowiedzi w tym czasie należy zorganizować raz w tygodniu w każdej parafii. Niech ten czas będzie okazją do modlitwy osobistej proboszcza i wiernych.

6.7 HOMILIA PODCZAS CODZIENNEJ EUCHARYSTII

W roku jubileuszowym należy przynajmniej podczas wieczornej Eucharystii w tygodniu głosić krótką homilię, jeśli takiego zwyczaju dotąd nie było.

Zbliżający się Jubileusz będzie zatem Rokiem Świętym, charakteryzującym się nadzieją, która nie gaśnie, nadzieją w Bogu. Oby pomógł nam odkryć na nowo niezbędną ufność, zarówno w Kościele, jak i w społeczeństwie, w relacjach międzyludzkich, w stosunkach międzynarodowych, w promowaniu godności każdej osoby i w szacunku dla stworzenia. Niech świadectwo wiary będzie w świecie zaczynem prawdziwej nadziei, głoszeniem nowych niebios i nowej ziemi (por. 2 P 3, 13), gdzie możemy mieszkać w sprawiedliwości i zgodzie między narodami, dążąc do wypełnienia obietnicy Pana.

Pozwólmy, by od teraz pociągnęła nas nadzieja i pozwólmy, by przez nas stała się zaraźliwa dla tych, którzy jej pragną. Niech nasze życie mówi im: „Ufaj Panu, bądź mężny, niech się twe serce umocni, ufaj Panu!” (Ps 27, 14). Niech moc nadziei wypełnia naszą teraźniejszość, w ufnym oczekiwaniu na powrót Pana Jezusa Chrystusa, któremu niech będzie cześć i chwała teraz i na przyszłe wieki³⁰.

---

³⁰ SNC 25

7 OGŁOSZENIE JUBILEUSZU PRZED MSZĄ ŚWIĘTĄ PASTERSKĄ (Narodzenie Pańskie) W PARAFIACH

7.1 PROCESJA I ŚPIEW KALENDY

Na początku Mszy świętej o północy zwanej Pasterką, odbywa się procesja do ołtarza w zwykłym porządku w szatach mszalnych. W procesji można nieść figurkę Dzieciątka Jezus. Czynić to może główny celebrans albo diakon, a jeśli go nie ma, jeden z koncelebransów. Procesji towarzyszy śpiew, np. „Cicha noc” albo „Mizerna cicha”. Główny celebrans wraz z asystą udają się do prezbiterium, zatrzymuje się na jego stopniach, i celebrans składa figurkę Dzieciątka w miejscu przygotowanym przed ołtarzem. Można także udać się do symbolicznego żłóbka w bocznej nawie lub kaplicy. Po złożeniu figurki przygotowana osoba, np. diakon, lektor, komentator, lub sam celebrans, wprowadza zebranych wiernych w śpiew fragmentu Martyrologium rzymskiego o zwiastowaniu Narodzenia Pańskiego, tzw. kalenda³¹:

Bracia i Siostry, w tę świętą noc gromadzimy się, by uwielbiać Boga za dar Jego Syna, którego zesłał na ziemię dla naszego zbawienia. Oto Słowo staje się ciałem i zamieszkuje między nami. Pan niebios zstępuje w ludzką historię. Z aniołami i pasterzami, z Najświętszą Maryją i świętym Józefem, stajemy przed żywym Bogiem przychodzącym do nas podczas tej uroczystej celebracji. Zanim rozpocznie się liturgia otwierająca nas na tajemnicę Wcielenia Boskiego Słowa zechcemy wysłuchać słów Martyrologium Rzymskiego przypisanego na dzień dzisiejszy. Martyr z łaciny znaczy świadek. Otwierajmy nasze serca na słowa, które kieruje do nas świadectwo Kościoła.

Kantor wykonuje śpiew o zwiastowaniu Narodzenia Pańskiego z Martyrologium rzymskiego. Jeśli nie ma możliwości wykonania śpiewu, należy tekst uroczyście wyrecytować. W tym czasie celebrans okadza podwójnym rzutem kadzielnicy figurę Dzieciątka Jezus.

**Po upływie niezliczonych wieków od stworzenia świata,
kiedy to na początku Bóg stworzył niebo i ziemię
i ukształtował człowieka na swój obraz;
również po bardzo wielu wiekach po potopie,
kiedy to Najwyższy położył łuk tęczy na obłokach jako znak przymierza i pokoju;
w dwudziestym pierwszym wieku od wyjścia Abrahama, naszego ojca w
wierze, z Ur Chaldejskiego;
w trzynastym wieku od wyjścia ludu izraelskiego z Egiptu pod wodzą Mojżesza;
około tysięcznego roku od namaszczenia Dawida na króla,
w sześćdziesiątym piątym tygodniu według proroctwa Daniela;**

³¹ por. *Dyrektorium o pobożności ludowej* 111

**w sto dziewięćdziesiątej czwartej Olimpiadzie;
w roku siedemset pięćdziesiątym drugim od założenia miasta
Rzymu;
w czterdziestym drugim roku panowania cesarza Oktawiana
Augusta;
gdy na całym świecie zapanował pokój;
Jezus Chrystus, wiekuisty Bóg i Syn Odwiecznego Ojca,
chcąc uświęcić świat swoim miłościwym i najświętszym przybyciem,
poczęty z Ducha Świętego, po upływie dziewięciu miesięcy od chwili poczęcia,
w Betlejem judzkim rodzi się z Maryi Dziewicy jako człowiek:
Narodzenie Pana naszego Jezusa Chrystusa według ciała.**

Po zakończeniu śpiewu/recytacji kalendy celebrans zasypuje kadzielnicę i okadza figurę dzieciątka podwójnym rzutem kadzielnicy. Następnie obwieszcza nadejście Jubileuszu:

Umiłowani Bracia i Siostry! Jezus wchodząc w historię ludzkości, nadał jej głęboki sens, wszystko bowiem od początku świata zmierzało do tego punktu. W centrum dziejów świata są narodziny Syna Bożego w ludzkim ciele i do Niego należy czas i wieczność.

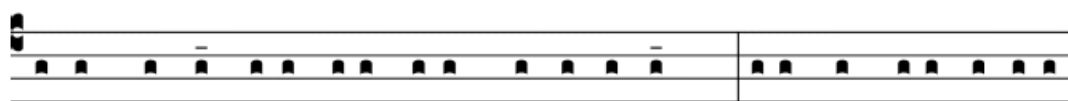
Tej dzisiejszej nocy Kościół Powszechny rozpoczyna świętowanie Jubileuszu Narodzin Jezusa Chrystusa. Oto papież Franciszek otwiera Drzwi Święte bazyliki Piotrowej w Rzymie i obwieszcza całemu Kościołowi i światu, że rok 2025 jest Rokiem Świętym. Niech ogarnie naszą wspólnotę wielka radość z przyjścia Zbawiciela Świata. Uroczyste rozpoczęcie Jubileuszowego Roku Łaski w naszej diecezji nastąpi za cztery dni, w Niedzielę Świętej Rodziny – w Katedrze Legnickiej. A tej nocy podczas świętej liturgii otwierajmy serca na obecność przychodzącego Pana.

Rozpoczyna się śpiew pieśni na wejście, np. „Wśród nocnej ciszy”, i procesja do ołtarza, lub ucałowanie i okadzenie ołtarza, jeśli kalendę śpiewano w prezbiterium. Jednocześnie mogą zabić dzwony i dzwonki w kościele. Liturgię sprawuje się jak zwykle, od znaku krzyża i obrzędów wstępnych. Nie pomija się aktu pokuty.

7.2 KALENDA Z NUTAMI

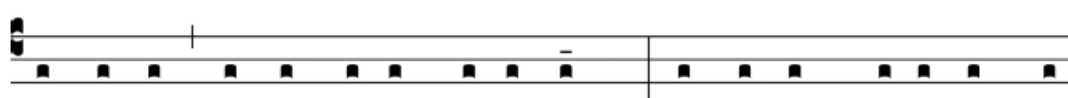
Z Mar-ty-ro-lo-gium rzym-skie-go na dzień dwu-dzies-ty-pią-ty gru-
 dnia. Gdy od stwo-rze-nia świa-ta u-pły-nę-ły nie zli-czo-ne wie-ki kie-dy to
 na po-cząt-ku Bóg stwo-rzył nie-bo i zie-mię i u-kształ-to-wał czło-wie-ka na
 swo-je po-do-bień-stwo; po wie-lu ró-wnież dal-szych wie-kach, gdy po-po-to-
 pie Naj-wy-ższy na chmu-rach u-mieś-cił łuk, znak przy-mie-rza i po-ko-ju;
 w dwu-dzie-stym pier-wszym wie-ku od wę-drów-ki na-sze-go oj-ca w wie-rze,
 A-bra-ha-ma, z Ur Chal-dej-skie-go; w trzy-na-stym wie-ku od wyj-ścia pod

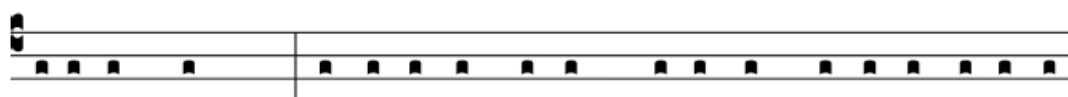
wo- dzą Moj- że- sza lu- du I- zra- el- skie- go z E- gi- ptu; po u- pły- wie o- ko- ło lat

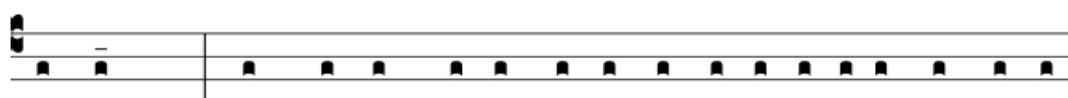
ty- sią- ca od na- ma- szcze- nia Da- wi- da na kró- ła, w ty- go- dniu sześć- dzie- sią-

tym pią- tym, we- dług pro- roc- twa Da- nie- la; w sto dzie- więć- dzie- sią- tej czwa-

rtwej O- lim- pia- dzie; w ro- ku sie- dem- set pięć- dzie- sią- tym dru- gim od za- ło- że-

nia Mia- sta; w czter- dzies- tym dru- gim pa- no- wa- nia Ce- za- ra O- kta- wia- na

Au- gu- sta; gdy na ca- łym świe- cie pa- no- wał po- kój, Je- zus Chry- stus, o-

dwiecz- ny Bóg i Syn od- wie- czne- go Oj- ca, pra- gnąc u- świę- cić świat przez swo-

je naj- świę- tsze przy- ście, po- czę- ty z Du- cha Świę- te- go, po u- pły- wie dzie-
wię- ciu mie- się- cy od po- czę- cia, w Be- tle- jem Judz- kim ro- dzi się z Ma- ry- i
Dzie- wi- cy, sta- jąc się czło- wie- kiem: Na- ro- dze- nie Pa- na na- sze- go Je- zu- sa
Chrys- tu- sa we- dług cia- ła.

(Autor: ks. Krzysztof Wiśniewski)

8 PIELGRZYMKA DO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO

8.1 CELEBRACJA SŁOWA W MIEJSCU ROZPOCZĘCIA PIELGRZYMKI

OBRZĘDY WSTĘPNE

Po zgromadzeniu się pielgrzymów śpiewa się Psalm 122 (Ucieszyłem się, gdy mi powiedziano: Pójdziemy do Domu Pana), lub inną odpowiednią pieśń (np. Zwiastunom z gór). Po ukończeniu śpiewu celebrans mówi:

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

W. Amen.

Bóg, który jest naszym Zbawieniem i naszą Nadzieją, niech będzie z wami wszystkimi.

W. I z duchem twoim.

Drodzy Bracia i Siostry, rozpoczynając tę pielgrzymkę, przypomnijmy sobie, z jakich powodów to czynimy. Oto obwieszono nam Rok łaski od Pana – Rok Jubileuszowy, którego głównym celem jest żywe i osobiste spotkanie z Panem Jezusem. On bowiem jest dla nas „Bramą” zbawienia i On jest naszą Nadzieją (J 10, 7; 1Tm 1,1). My zaś jesteśmy ludźmi w drodze, jesteśmy pielgrzymami nadziei.

„Życie chrześcijańskie jest drogą, która potrzebuje chwil mocnych, aby posilać i wzmacniać nadzieję, niezastąpioną towarzyszkę” – tak czytamy w bulli ogłaszającej Jubileusz. Chwilą mocną jest nasza dzisiejsza pielgrzymka do Kościoła Jubileuszowego. Kościół ten staje się dla nas, jak mówi papież Franciszek, „oazą duchowości, w której możemy odświeżyć drogę wiary i napić się ze źródeł nadziei”. Tymi źródłami są sakramenty Kościoła, wiara Maryi, wszystkich świętych i aniołów obecnych w naszych liturgiach i tak pięknie przywoływanych w architekturze i sztuce sakralnej, którą będziemy kontemplować.

„Pielgrzymowanie wyraża fundamentalny wymiar wydarzenia jubileuszowego. Wyruszenie w drogę jest typowe dla tych, którzy poszukują sensu życia. Piesze pielgrzymowanie bardzo sprzyja odkrywaniu na nowo wartości milczenia, wysiłku i tego, co istotne. Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei. Niech pielgrzymka będzie znakiem drogi nadziei, która oświecona Słowem Bożym jednoczy wierzących” – tego życzy nam papież Franciszek.

Dlatego teraz wysłuchajmy Słowa Bożego.

LITURGIA SŁOWA

CZYTANIE (Hbr 10, 19-25)

Czytanie z Listu do Hebrajczyków (10, 19-25)

Mamy, bracia, pewność, iż wejdziemy do Miejsca Świętego przez krew Jezusa. On nam zapoczątkował drogę nową i żywą, przez zasłonę, to jest przez ciało swoje. Mając zaś kapłana wielkiego, który jest nad domem Bożym, przystąpmy z sercem prawym, z wiarą pełną, oczyszczeni na duszy od wszelkiego zła świadomego i obmyci na ciele wodą czystą. Trzymajmy się niewzruszenie nadziei, którą wyznajemy, bo godny jest zaufania Ten, który dał obietnicę. Troszczmy się o siebie wzajemnie, by się zachęcać do miłości i do dobrych uczynków. Nie opuszczajmy naszych wspólnych zebrań, jak się to stało zwyczajem niektórych, ale zachęcajmy się nawzajem, i to tym bardziej, im wyraźniej widzicie, że zbliża się dzień.

Oto Słowo Boże.

Zależnie od okoliczności można wykonać psalm responsoryjny, albo inną odpowiednią pieśń (np. Lud Twój, Panie, lud pielgrzymi)

PSALM RESPONSORYJNY (Ps 24, 1-2.3-4b.5-6)

Refren: Oto lud wierny, szukający Boga.

Do Pana należy ziemia i wszystko, co ją napełnia,
świat cały i jego mieszkańcy.

Albowiem On go na morzach osadził
i utwierdził ponad rzekami.

Refren: Oto lud wierny, szukający Boga.

Kto wstąpi na górę Pana,
kto stanie w Jego świętym miejscu?
Człowiek rąk nieskalanych i czystego serca,
którego dusza nie lgnęła do marności.

Refren: Oto lud wierny, szukający Boga.

On otrzyma błogosławieństwo od Pana
i zapłatę od Boga swego Zbawcy.

Oto pokolenie tych, którzy Go szukają,
którzy szukają oblicza Boga Jakuba.

Refren: Oto lud wierny, szukający Boga.

Zależnie od okoliczności celebrans krótko przemawia do pielgrzymów i wyjaśnia im czytania biblijne, aby w świetle wiary zrozumieli znaczenie obrzędu.

HOMILIA

List do Hebrajczyków jest apelem do nas, byśmy „trzymali się niewzruszenie nadziei, którą wyznajemy”, nadziei opartej o obietnice Chrystusa, który jest nad wszystko godny zaufania. „On nam zapoczątkował drogę nową i żywą, przez zasłonę, to jest przez ciało swoje”. Dostęp do tej drogi nowej i żywej został nam dany przez moc oczyszczającą wód chrztu świętego.

Droga wiary i nadziei wiąże się z tajemnicą naszego chrztu, czyli naszego całkowitego zanurzenia się w życiu ofiarnym Jezusa Chrystusa, w Jego śmierci i zmartwychwstaniu. Papież Franciszek tak to wyjaśnia: „Życie Jezusa objawia się w naszym życiu wiary, które zaczyna się od chrztu i rozwija się w uległości wobec łaski Bożej. Jest ożywiane nadzieją, stale odnawianą i niewzruszoną dzięki działaniu Ducha Świętego” (SNC).

Ta nadzieja objawia swą moc w zwłaszcza zetknięciu z tym wszystkim, co nas niszczy i zabija, w konfrontacji z krzyżem i śmiercią. „Chrześcijańska nadzieja polega właśnie na tym – pisze Franciszek: W obliczu śmierci, gdzie wszystko wydaje się kończyć, otrzymujemy pewność, że dzięki Chrystusowi, dzięki Jego łasce przekazanej nam we chrzcie, życie zmienia się, ale się nie kończy na zawsze. W chrzcie bowiem, pogrzebani razem z Chrystusem, otrzymujemy dar nowego życia, które burzy mur śmierci. Zmartwychwstały Pan czyni ze śmierci przejście do wieczności”. I dodaje: „Jubileusz da nam możliwość odkrycia na nowo daru tego nowego życia otrzymanego w chrzcie, które przekształca dramat śmierci i rozłąki, w oczekiwanie pełne wdzięczności i nadziei”.

Dlatego na początku naszej pielgrzymki, przed błogosławieństwem, przyjmimy znak pokropienia wodą święconą, na pamiątkę sakramentu chrztu świętego, który nas uzdolnił do drogi nadziei.

MODLITWA WIERNYCH

Jako pielgrzymi nadziei z ufnością wzywajmy Boga, który jest źródłem i celem naszego pielgrzymowania. Włączmy w intencje naszej drogi te znaki nadziei, które są upragnionymi owocami Jubileuszu. Będziemy wołać: *Wysłuchaj nas, Panie.*

- Módlmy się o trwałą pokój dla świata, o ustanie wojen i konfliktów, o uzdrowienie i przemianę poranionych nienawiścią serc.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.
- Módlmy się o pragnienie młodych ludzi rodzenia nowych synów i córek, o płodną obłubieńczą miłość otwartą na życie każdej ludzkiej osoby.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.
- Módlmy się o akty łaski dla więźniów skruszonych, pragnących nowego życia w służbie dobru wspólnemu.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.
- Módlmy się o umocnienie na duszy i na ciele wszystkich chorych, o doświadczenie uzdrawiającej bliskości, czułości i współczucia wobec nich.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.
- Módlmy się o nadzieję i życiowy entuzjazm dla młodego pokolenia, o uchronienie go od iluzji i zamętu dzięki bliskości osób niosących światło wiary w Chrystusa.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.
- Módlmy się o godne miejsce do życia dla migrantów, o bezpieczne i gościnne schronienie dla wygnańców i uchodźców, o szansę rozwoju dla nich pośród nas.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.
- Módlmy się o szacunek dla najstarszego pokolenia, o uznanie skarbu życia i doświadczeń osób starszych, o bliskie i wdzięczne relacje międzypokoleniowe.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.
- Módlmy się o wrażliwość, uważność i wielkoduszność wobec ubogich, o właściwą i skuteczną pomoc dla nich.
My, pielgrzymi nadziei, Ciebie prosimy.

Przyjmij Ojczy nasz gotowość do drogi nadziei i nasze wołanie, które zanosimy jako Twój lud pielgrzymi, ufający Twemu miłosierdziu. Przez Chrystusa, Pana naszego. W. Amen.

OBRZĘD BŁOGOSŁAWIENSTWA

POKROPIENIE WODĄ ŚWIĘCONĄ

Niech ta woda poświęcona przypomina nam nasz chrzest święty i przynależność do Jezusa Chrystusa, który nas odkupił przez swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie, i otworzył przed nami drogę nową i żywą.

Celebrans kropi zgromadzonych pielgrzymów wodą święconą. Można zaśpiewać pieśń: Com przyrzekł Bogu, lub doksologię: Chwała Ojcu.

MODLITWA BŁOGOSŁAWIENSTWA

Wszchemogący Boże, Ty miłującym Ciebie zawsze okazujesz miłosierdzie i w żadnym miejscu nie jesteś daleko od tych, którzy Cię szukają. Bądź ze swymi sługami, którzy rozpoczynają jubileuszową pielgrzymkę, i kieruj ich kroki zgodnie z Twoją wolą. Osłaniaj ich zbawienną opieką i oświecaj blaskiem swojej łaski, aby doszli do celu pielgrzymki bogaci w duchowe owoce. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

ZAKOŃCZENIE OBRZĘDU

Pan z Wami

W. I z duchem twoim.

Niech Bóg kieruje waszą drogą i pomyślnie doprowadzi nas do zbawienia.

W. Amen.

Niech Bóg będzie z wami i towarzyszy wam na wszystkich drogach.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn i Duchowi Święty.

W. Amen.

Pielgrzymi ruszają w drogę z odpowiednim śpiewem, dostosowanym do okoliczności miejsca i czasu pielgrzymki.

(Autor: ks. Krzysztof Wiśniewski)

8.2 PRZEJŚCIE DO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO

Wierni, pielgrzymi nadziei, będą mogli uzyskać odpust jubileuszowy, udzielony przez Ojca Świętego, pod zwykłymi warunkami, jeśli odbędą pobożną pielgrzymkę w wyznaczonej kolejności, z następujących miejsc początkowych do właściwych świętych miejsc jubileuszowych.³²

DROGA PIELGRZYMOWNIA JUBILEUSZOWEGO

1. **Legnica** – z kościoła św. Jacka do Katedry Legnickiej.
2. **Lubin** – z kościoła św. Jana Sarkandra do Sanktuarium św. Maksymiliana Kolbego.
3. **Bolesławiec** – z kościoła Matki Bożej Nieustającej Pomocy do Bazyliki Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.
4. **Krzeszów** – z Kaplicy Groty Narodzenia, ul. Betlejemska, przy letnim „pawilonie na wodzie”, do Bazyliki Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.
5. **Jelenia Góra** – z sanktuarium Podwyższenia Krzyża Świętego do Bazyliki śś. Erazma i Pankracego.
6. **Legnickie Pole** – od krzyża na cmentarzu przy ul. Piastowskiej do Bazyliki św. Jadwigi Śląskiej.
7. **Zgorzelec** – z kościoła św. Jadwigi Śląskiej do Kościoła św. Józefa Robotnika.

WARUNKI UZYSKANIA ODPUSTU³³

1. Sakramentalną spowiedź.
2. Przyjęcie Komunii Świętej.
3. Modlitwę w intencjach Ojca Świętego.
4. Wewnętrzna wolność od przywiązania do grzechu.
5. Odbycie pielgrzymki i nawiedzenie kościoła jubileuszowego.³⁴

Zachęca się wiernych do podjęcia tej pielgrzymki jako aktu duchowego zawierzenia i ufności w Boże Miłosierdzie.

³² Zob. Dekret o uzyskaniu odpustu podczas zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, Rzym 13.05.2024

³³ KPK kan. 994

³⁴ Zob. Dekret o uzyskaniu odpustu podczas zwyczajnego Jubileuszu roku 2025, Rzym 13.05.2024 p. I. O świętych pielgrzymkach

MODLITWY DO WYKORZYSTANIA PODCZAS PIELGRZYMKI

PSALMY

Psaln 15(14) Sprawiedliwy żyje w obecności Pana

Kto będzie przebywał w Twym przybytku, Panie, *
kto zamieszka na Twojej górze świętej?
Ten, który postępuje nienagannie, †
działa sprawiedliwie *
i mówi prawdę w swoim sercu;
Kto swym językiem oszczerstw nie głosi, †
kto nie czyni bliźniemu nic złego *
i nie ubliża swoim sąsiadom;
kto za godnego wzgardy uważa złoczyńcę, *
ale szanuje tego, który oddaje cześć Bogu;
Kto dotrzymuje przysięgi niekorzystnej dla siebie, †
kto nie daje swych pieniędzy na lichwę
i nie da się przekupić przeciw niewinnemu.
Kto tak postępuje, *
nigdy się nie zachwieje.

Psaln 24(23) Pan, Król chwały, wchodzi do swojej świątyni

Do Pana należy ziemia i wszystko, co ją napełnia, *
świat cały i jego mieszkańcy.
Albowiem On go na morzach osadził *
i utwierdził ponad rzekami.
Kto wstąpi na górę Pana, *
kto stanie w jego świętym miejscu?
Człowiek rąk nieskalanych i czystego serca, †
którego dusza nie lgnęła do marności *
i nie przysięgał fałszywie.
On otrzyma błogosławieństwo od Pana *
i zapłatę od Boga, swego Zbawcy.
Oto pokolenie tych, którzy Go szukają, *
którzy szukają oblicza Boga Jakuba.
Bramy, podnieście swe szczyty, †
unieście się, odwieczne podwoje, *
aby mógł wkroczyć Król chwały!

„Któż jest tym Królem chwały?” †

Pan dzielny i potężny, *

Pan potężny w boju.

Bramy, podnieście swe szczyty, †
unieście się, odwieczne podwoje, *
aby mógł wkroczyć Król chwały!

„Któż jest tym Królem chwały?” *

Pan Zastępów, On jest Królem chwały.

Psaln 84(83) Śpiew pielgrzymów

Jak miłe są Twoje przybytki, *

Panie Zastępów!

Dusza moja stęskniona pragnie przedsionków Pańskich, *

serce moje i ciało radośnie wołają do Boga żywego.

Nawet wróbel znajduje swój dom, a jaskółka gniazdo, †
gdzie złoży swe pisklęta: *

przy ołtarzach Twoich, Panie Zastępów, Królu mój i Boże!

Szczęśliwi, którzy mieszkają w domu Twoim, Panie, *

nieustannie wielbiąc Ciebie.

Szczęśliwi, których moc jest w Tobie, *

którzy zachowują ufność w swym sercu.

Przechodząc suchą doliną, w źródło ją zamieniają, *

a wczesny deszcz błogosławieństwem ją okryje.

Mocy im będzie przybywać, *

ujrzą na Syjonie Boga nad bogami.

Panie Zastępów, usłysz modlitwę moją, *

nakłoń ucho, Boże Jakuba!

Spójrz, Boże, tarczo nasza, *

wejrzyj na twarz Twojego pomazańca.

Doprawdy, dzień jeden w przybytkach Twoich *

lepszy jest niż innych tysiące.

Wolę stać w progu domu mojego Boga, *

niż mieszkać w namiotach grzeszników.

Bo Pan Bóg jest słońcem i tarczą, †

On hojnie darzy łaską i chwałą, *

nie odmawia dobrodziejstw żyjącym nienagannie.

Panie Zastępów, *

szczęśliwy człowiek, który ufa Tobie!

Psalm 95(94) Zaproszenie do uwielbienia

Przyjdźcie, radośnie śpiewajmy Panu, *
wznośmy okrzyki na cześć Opoki naszego zbawienia.

Stańmy przed obliczem z Jego uwielbieniem, *

Z weselem śpiewajmy Mu pieśni.

Bo Pan jest wielkim Bogiem, *

wielkim Królem nad wszystkimi bogami.

W Jego rękę głębiny ziemi, *

szczyty gór do Niego należą.

Jego własnością jest morze, które sam stworzył, *

i ziemia, którą ulepiły Jego ręce.

Przyjdźcie, uwielbiajmy Go padając na twarze, *

Kłękniemy przed Panem, który nas stworzył,

Albowiem On jest naszym Bogiem, †

a my ludem Jego pastwiska *

i owcami w Jego rękę.

Obyście dzisiaj usłyszeli głos Jego: †

„Niech nie twardnieją wasze serca jak w Meriba, *

jak na pustyni w dniu Massa,

Gdzie Mnie kusili wasi ojcowie, *

doświadczali Mnie, choć widzieli moje dzieła.

Przez lat czterdzieści to pokolenie wstręt we Mnie budziło †

i powiedziałem: «Są ludem o sercu zbłąkanym *

i moich dróg nie znają».

Przeto przysiągłem w moim gniewie;

że nie wejdą do mojej krainy spoczynku”.

Psalm 118(117) Hymn dziękczynny

Dziękujcie Panu, bo jest dobry, *

bo Jego łaska trwa na wieki.

Niech dom Izraela głosi: *

„Jego łaska na wieki”.

Niech dom Aarona głosi: *

„Jego łaska na wieki”.

Niech wyznawcy Pana głoszą: *

„Jego łaska na wieki”.

W ucisku wzywałem Pana, *

Pan mnie wysłuchał i na wolność wyprowadził.

Niczego się nie boję, bo Pan jest ze mną; *
cóż może uczynić mi człowiek?
Pan ze mną, mój wspomożyciel, *
z góry będę spoglądał na mych wrogów.
Lepiej się uciekać do Pana, *
niż pokładać ufność w człowieku.
Lepiej się uciekać do Pana, *
Niż pokładać ufność w książętach.
Osaczyły mnie wszystkie narody, *
lecz w imię Pana je pokonałem.
Ze wszystkich stron mnie okrążyły, *
lecz w imię Pana je pokonałem.
Opadały mnie zewsząd jak pszczoły, †
paliły, jak ogień pali ciernie,
lecz w imię Pana je pokonałem.
Abym upadł, uderzono mnie i pchnięto, *
lecz Pan mnie podtrzymał.
Pan, moją mocą i pieśnią, *
On stał się moim Zbawcą.
Głosy radości z ocalenia *
w namiotach sprawiedliwych:
„Prawica Pańska moc okazała, †
prawica Pańska wzniesiona wysoko, *
prawica Pańska moc okazała!”
Nie umrę, ale żyć będę *
i głosił dzieła Pana.
Ciężko mnie Pan ukarał, *
ale na śmierć mnie nie wydał.
Otwórzcie mi bramy sprawiedliwości, *
Wejdę przez nie i podziękuję Panu.
Oto jest brama Pana, *
przez nią wejdą sprawiedliwi.
Dziękuję Tobie, żeś mnie wysłuchał *
i stałeś się moim Zbawcą.
Kamień odrzucony przez budujących *
stał się kamieniem węgielnym.
Stało się to przez Pana *
I cudem jest w naszych oczach.
Oto dzień, który Pan uczynił, *
radujmy się nim i weselmy!

O Panie, Ty nas wybaw, *
pomyślność daj nam, o Panie!
    Błogostawiony, który przybywa w imię Pańskie, *
    błogostawimy wam z Pańskiego domu.
Pan jest Bogiem i daje nam światło. †
Ustawcie procesję z gałązkami zielonymi *
aż do rogów ołtarza.
    Jesteś moim Bogiem, podziękować chcę Tobie, *
    Boże mój, wielbić pragnę Ciebie.
Wystawiajcie Pana, bo jest dobry, *
bo Jego łaska trwa na wieki.

Psalm 122(121) Pozdrowienia dla Jeruzalem, miasta pokoju

Uradowałem się, gdy mi powiedziano: *
„Pójdziemy do domu Pana”.
    Już stoją nasze stopy.
    w twoich bramach, Jeruzalem.
Jeruzalem, wzniesione jak miasto *
gęsto i ściśle zabudowane.
    Do niego wstępują pokolenia, pokolenia Pańskie, †
    aby zgodnie z prawem Izraela *
    wielbić imię Pana.
Tam ustawiono trony sędziowskie, *
trony domu Dawida.
    Proście o pokój dla Jeruzalem: *
    Niech żyją w pokoju, którzy cię miłują!
Niech pokój panuje w twych murach, *
a pomyślność w twoich pałacach.
    Ze względu na moich braci i przyjaciół *
    będę wołał: „Pokój z tobą”.
Ze względu na dom Pana, Boga naszego, *
Modlę się o dobro dla ciebie.

Psalm 136(135) Hymn do miłości i pięknej dobroci Boga

Chwalcie Pana, bo jest dobry, *
bo Jego łaska trwa na wieki.
    Chwalcie Boga nad bogami, *
    bo Jego łaska trwa na wieki.

Chwalcie Pana nad Panami, *
bo Jego łaska na wieki.
On sam cudów wielkich dokonał, *
bo Jego łaska na wieki.
On w swej mądrości uczynił niebios, *
bo Jego łaska na wieki.
On rozpostarł ziemię nad wodami, *
bo Jego łaska na wieki.
On uczynił światła ogromne, *
bo Jego łaska na wieki.
Słońce, by dniem władało,
bo Jego łaska na wieki.
Księżyc i gwiazdy, by władały nocą, *
bo Jego łaska na wieki.
On Egipcjanom pobił pierworodnych, *
bo Jego łaska na wieki.
I wywiódł spośród nich Izraela, *
bo Jego łaska na wieki.
Ręką potężną, wyciągniętym ramieniem, *
bo Jego łaska na wieki.
Rozdzielił Morze Czerwone, *
bo Jego łaska na wieki.
I środkiem morza przeprowadził Izraela, *
bo Jego łaska na wieki.
Faraona z wojskiem strącił w Morze Czerwone, *
bo Jego łaska na wieki.
I prowadził swój lud przez pustynię, *
bo Jego łaska na wieki.
On pobił wielkich królów, *
bo Jego łaska na wieki.
On uśmiercił królów potężnych, *
bo Jego łaska na wieki.
Sichona, króla Amorytów, *
bo Jego łaska na wieki.
I Oga, króla Baszanu, *
bo Jego łaska na wieki.
A ziemię ich dał na własność, *
bo Jego łaska na wieki.
Na własność swemu słudze, Izraelowi, *
bo Jego łaska na wieki.

Pamiętał o nas w naszym poniżeniu, *
bo Jego łaska na wieki.

I uwolnił nas od wrogów, *
bo Jego łaska na wieki.

On daje pokarm wszelkiemu ciału, *
bo Jego łaska na wieki.

Chwalcie Bogu, niebiosa, *
bo Jego łaska na wieki.

LITANIA DO ŚWIĘTYCH

Można dodać kilka imion Świętych, zwłaszcza danej diecezji lub patronów

Panie, zmiłuj się nad nami.
zmiłuj się nad nami.
Panie, zmiłuj się nad nami.

Panie, zmiłuj się nad nami. Chryste,
Chryste, zmiłuj się nad nami.
Panie, zmiłuj się nad nami.

Święta Maryjo, Matko Boża,
Święty Michale,
Święci Aniołowie Boży,

módl się za nami.
módl się za nami.
módlcie się za nami.

Święty Janie Chrzcicielu,
Święty Józefie,

módl się za nami.
módl się za nami.

Święci Piotrze i Pawle,
Święty Andrzeju,
Święty Janie,
Święci apostołowie i ewangeliści,

módlcie się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módlcie się za nami.

Święta Mario Magdaleno,
Święci uczniowie Pańscy,

módl się za nami.
módlcie się za nami.

Święty Stefanie,
Święty Ignacy Antiocheński,
Święty Wawrzyńcze,
Święte Perpetuo i Felicyto,
Święta Agnieszko,
Święci męczennicy Pańscy,

módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módlcie się za nami.
módl się za nami.
módlcie się za nami.

Święty Grzegorzu,
Święty Augustynie,
Święty Atanazy,
Święty Bazyli,
Święty Marcinie,
Święci Cyrylu i Metody,
Święty Benedykcie,

módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módlcie się za nami.
módl się za nami.

Święty Franciszku,
Święty Marcinie,
Święty Franciszku Ksawery,
Święty Filipie Nereuszu,
Święty Janie Mario Vianneyu,
Święta Katarzyno Sieneńska,
Święty Tereso od Jezusa,

módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.
módl się za nami.

Wszyscy Święci i Święte Boże,
Przez Twoje miłosierdzie,
Od zła wszelkiego,
Od każdego grzechu,
Od śmierci wiecznej,
Przez Twoje wcielenie,
Przez Twoją śmierć i zmartwychwstanie,
Przez zesłanie Ducha Świętego,

módlcie się za nami.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.
wybaw nas, Panie.

Prosimy Cię, my grzesznicy,
Prosimy Cię, pocieszaj i oświecaj twój święty Kościół,
chroń Papieża, biskupów, prezbiterów
i wszystkich głosicieli Ewangelii,

wysłuchaj nas, Panie.
wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, wysyłaj robotników na żniwo swoje,

wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, daj całemu światu sprawiedliwość i pokój,
pomóż i pociesz wszystkich uciśnionych i cierpiących,

wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, strzeż i utwierdzaj nas i wszystkich ludzi,
którzy poświęcają się Twojej świętej służbie,

wysłuchaj nas, Panie.

Jezu, Synu Boga żywego,

wysłuchaj nas, Panie.

9 WSPÓLNOTOWA CELEBRACJA SAKRAMENTU POKUTY I POJEDNANIA

(OBRZĘD POJEDNANIA WIELU PENITENTÓW Z INDYWIDUALNĄ SPOWIEDZIĄ I ROZGRZESZENIEM).

9.1 CELEBRACJA ADWENTOWA

OBRZĘDY WSTĘPNE

Śpiew na wejście: Liczę na Ciebie, Ojcze.

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

W. Amen.

K. Pan z Wami.

W. I z duchem Twoim.

Można zachęcić, by wszyscy usiedli.

Umiłowani bracia i siostry, w roku Jubileuszu Narodzin Chrystusa, otwieramy serca na łaskę doświadczenia bliskości, współczucia i czułości Boga. Szczególną przestrzenią duchową tego doświadczenia jest sakrament pokuty, przeżywany we wspólnocie Kościoła. Papież Franciszek przekonuje nas: „Nie ma lepszego sposobu na poznanie Boga niż pozwolenie Mu, by nas pojednał ze sobą, rozkoszując się Jego przebaczeniem”. I wyjaśnia: „Sakramentalne pojednanie jest nie tylko piękną sposobnością duchową, ale stanowi decydujący, istotny i niezbędny krok na drodze wiary każdego człowieka. Tam pozwalamy Panu zniszczyć nasze grzechy, uleczyć nasze serca, podnieść nas i objąć, abyśmy poznali Jego czułe i współczujące oblicze. [...] Nie rezygnujemy zatem ze spowiedzi, ale odkryjmy na nowo piękno sakramentu uzdrowienia i radości, piękno przebaczenia grzechów!”

Przebieg naszej liturgii będzie następujący. Po wezwaniu Bożej łaski dla nas, zgromadzonych w duchu pokutnym, będziemy słuchać Słowa Bożego. Ma ono moc oczyszczać nasze myśli i nasze serce z grzesznych upodobań, a zwracać je ku radości życia według Bożych wskazań. Na zakończenie liturgii Słowa będzie czas na rachunek sumienia. Po nim wszyscy razem przez rozpoczniemy obrzęd pojednania, uznając się za grzeszników. Będziemy też usilnie prosić Boga, by dał nam łaskę dobrego żalu za grzechy i otworzył nasze serca na dar przebaczenia. Będziemy się modlić z ufnością dzieci Bożych, bo dzięki łasce chrztu naprawdę nimi jesteśmy. Dlatego wspólną część tej liturgii zakończymy modlitwą Ojciec nasz. Po niej nastąpi czas na indywidualną spowiedź tych, którzy jej potrzebują.

Wszyscy będziemy zaproszeni, by trwać na modlitwie i adoracji, podczas gdy inni będą się spowiadać. Gdy zakończy się spowiedź, wszyscy razem podziękujemy Miłosiernemu Ojcu, za dar pojednania i przyjmimy Boże błogosławieństwo. Taki jest przebieg liturgii, którą rozpoczynamy.

Módlmy się, aby Bóg, który wzywa nas do nawrócenia, udzielił nam łaski prawdziwej i owocnej pokuty.

Wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu, po czym kapłan odmawia modlitwę:

Udziel nam, Boże, swojego Ducha, niech On oczyści nas przez pokutę i przemieni w żywą ofiarę dla Ciebie, abyśmy przez Niego ożywieni, mogli Cię wyznawać i wielbić na każdym miejscu, bo jesteś pełen chwały i miłosierdzia. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

LITURGIA SŁOWA BOŻEGO

PIERWSZE CZYTANIE (Mdr 11, 22-26; 12, 1.17-22)

Czytanie z Księgi Mądrości

Panie, świat cały przy Tobie jak ziarnko na szali, kropla rosy porannej, co spadła na ziemię. Nad wszystkim masz litość, bo wszystko w Twojej mocy, i oczy zamykasz na grzechy ludzi, by się nawrócili. Miłujesz bowiem wszystkie stworzenia, niczym się nie brzydzisz, co uczyniłeś, bo gdybyś miał coś w nienawiści, nie byłbyś tego uczynił. Jakżeby coś trwać mogło, gdybyś Ty tego nie chciał? Jak by się zachowało, czego byś nie wezwał? Oszczędzasz wszystko, bo to wszystko Twoje, Panie, miłośniku życia! Bo we wszystkim jest Twoje nieśmiertelne tchnienie.

Moc swą przejawiasz, gdy się nie wierzy w pełnię Twojej potęgi, i karzesz zuchwałstwo świadomych. Potęgą władasz, a sądzisz łagodnie i rządysz nami z wielką oględnością, bo do Ciebie należy moc, gdy zechcesz. Nauczyłeś lud swój tym postępowaniem, że sprawiedliwy powinien być dobrym dla ludzi. I wlałeś synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie. Jeśli bowiem wrogów swych dzieci, chociaż winnych śmierci, karałeś z taką oględnością i pobłażaniem, dając czas i miejsce, by się od zła odwrócili, z jakże wielką czułością sądziłeś swych synów, których przodkom dawałeś przysięgi i przymierza, pełne

wspaniałych obietnic, [...] byśmy pamiętali o dobroci Twojej, gdy sądzimy, i oczekiwali miłosierdzia, gdy na nas sąd przyjdzie.

Oto Słowo Boże.

PSALM RESPNSORYJNY (Ps 36[35],6-7ab.8-9.10-11)

Refren: Badaj mnie, Boże, i poznaj me serce.

Przenikasz i znasz mnie, Panie
Ty wiesz, kiedy siedzę i wstaję.
Z daleka spostrzegasz moje myśli
i znasz wszystkie moje drogi.

Refren: Badaj mnie, Boże, i poznaj me serce.

Zanim słowo się znajdzie na moim języku,
Ty, Panie, już znasz je w całości.
Ty ze wszystkich stron mnie ogarniasz
i kładziesz na mnie swą rękę.

Refren: Badaj mnie, Boże, i poznaj me serce.

Oczy Twoje widziały moje czyny
i wszystkie spisane są w Twej księdze;
dni przeznaczone dla mnie,
nim choćby jeden z nich nastął.

Refren: Badaj mnie, Boże, i poznaj me serce.

Przeniknij mnie, Boże, i poznaj moje serce,
doświadcź mnie i poznaj moje myśli.
I zobacz, czy idę drogą nieprawą,
a prowadź mnie drogą odwieczną.

Refren: Badaj mnie, Boże, i poznaj me serce.

DRUGIE CZYTANIE (1J 4, 7-17a)

Czytanie z pierwszego listu św. Jana Apostoła

Umiłowani,
miłujmy się wzajemnie, ponieważ miłość jest z Boga, a każdy, kto miłuje, narodził

się z Boga i zna Boga. Kto nie miłuje, nie zna Boga, bo Bóg jest miłością. W tym objawiła się miłość Boga ku nam, że zesłał Syna swego Jednorodzonego na świat, abyśmy życie mieli dzięki Niemu. W tym przejawia się miłość, że nie my umiłowaliśmy Boga, ale że On sam nas umiłował i posłał Syna swojego jako ofiarę przebłagalną za nasze grzechy.

Umiłowani, jeśli Bóg tak nas umiłował, to i my winniśmy się wzajemnie miłować. Nikt nigdy Boga nie oglądał. Jeżeli miłujemy się wzajemnie, Bóg trwa w nas i miłość ku Niemu jest w nas doskonała. Poznajemy, że my trwamy w Nim, a On w nas, bo udzielił nam ze swego Ducha.

My także widzieliśmy i świadczymy, że Ojciec zesłał Syna jako Zbawiciela świata. Jeśli kto wyznaje, że Jezus jest Synem Bożym, to Bóg trwa w nim, a on w Bogu. Myśmy poznali i uwierzyli miłości, jaką Bóg ma ku nam. Bóg jest miłością: kto trwa w miłości, trwa w Bogu, a Bóg trwa w nim. Przez to miłość osiąga w nas kres doskonałości, że mamy pełną ufność na dzień sądu.

Oto Słowo Boże.

ŚPIEW PRZED EWANGELIĄ

Aklamacja: Alleluja, Alleluja, Alleluja.

Co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych,
Mnieście uczynili.

Aklamacja: Alleluja, Alleluja, Alleluja.

CZYTANIE Z EWANGELII (Mt 25, 31-46)

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza.

Gdy Syn Człowieczy przyjdzie w swej chwale i wszyscy aniołowie z Nim, wtedy zasiądzie na swoim tronie pełnym chwały. I zgromadzą się przed Nim wszystkie narody, a On oddzieli jednych ludzi od drugich, jak pasterz oddziela owce od kózł. Owce postawi po prawej, a kozły po swojej lewej stronie.

Wtedy odezwie się Król do tych po prawej stronie: "Pójdźcie, błogosławieni Ojca mojego, weźcie w posiadanie królestwo, przygotowane wam od założenia świata! Bo byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić;

byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie; byłem nagi, a przyodzialiście Mnie; byłem chory, a odwiedziliście Mnie; byłem w więzieniu, a przyszliście do Mnie".

Wówczas zapytają sprawiedliwi: "Panie, kiedy widzieliśmy Cię głodnym i nakarmiliśmy Ciebie? spragnionym i daliśmy Ci pić? Kiedy widzieliśmy Cię przybyszem i przyjęliśmy Cię, lub nagim i przyodzialiśmy Cię? Kiedy widzieliśmy Cię chorym lub w więzieniu i przyszliśmy do Ciebie?" A Król im odpowie: "Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili".

Wtedy odezwie się i do tych po lewej stronie: "Idźcie precz ode Mnie, przekłęci, w ogień wieczny, przygotowany diabłu i jego aniołom! Bo byłem głodny, a nie daliście Mi jeść; byłem spragniony, a nie daliście Mi pić; byłem przybyszem, a nie przyjęliście Mnie; byłem nagi, a nie przyodzialiście Mnie; byłem chory i w więzieniu, a nie odwiedziliście Mnie."

Wówczas zapytają i ci: "Panie, kiedy widzieliśmy Cię głodnym albo spragnionym, albo przybyszem, albo nagim, kiedy chorym albo w więzieniu, a nie usłużyliśmy Tobie?" Wtedy odpowie im: "Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, czego nie uczyniliście jednemu z tych najmniejszych, tegoście i Mnie nie uczynili". I pójdą ci na mękę wieczną, sprawiedliwi zaś do życia wiecznego».

Oto Słowo Pańskie.

HOMILIA

Następuje homilia, która wychodząc z tekstu czytań, powinna doprowadzić penitentów do rachunku sumienia i do odnowy życia.

Punkty do homilii

1. Jezus Chrystus jest naszym sprawiedliwym i miłosiernym Sędzią, któremu ufamy, bo On przez swoje zjednoczenie z nami grzesznikami, przez swoją śmierć i zmartwychwstanie, wyjednał dla nas ocalenie. Jezus, swoją miłością ofiarną, przesądził nasz ludzki los na naszą korzyść. Rozeznał i rozstrzygnął pozytywnie naszą sprawę. On użył całej swojej potęgi i siły nie dla własnego ocalenia, lecz by objawić miłość Bożą do grzeszników, którzy Go odrzucili. Mając tę ufność, w nadziei już jesteśmy zbawieni, przez wiarę w Jezusa. A to pochodzi nie od nas, lecz jest darem łaski. Warto się zastanowić, czy już odkryłem i przyjąłem tę prawdę, że żyję tylko dzięki łasce Bożej?

2. Czy to znaczy, że unikniemy sądu nad nami? Oczywiście, że nie. Obietnica Boża jest jednoznaczna – wszyscy staniemy przed trybunałem Chrystusa. Owszem, jako chrześcijanie pragniemy tego sądu Chrystusowego. „Jego bowiem celem – jak pisze papież Franciszek – jest otwarcie nas na ostateczne spotkanie z Nim. A ponieważ nie można myśleć, że wyrządzone zło pozostałoby ukryte, musi ono zostać oczyszczone, aby umożliwić nam ostateczne przejście do Bożej miłości”. Skutki naszego złego postępowania domagają naprawy i zadośćuczynienia. Dopóki jesteśmy pielgrzymami na tej ziemi, obdarowani łaską miłosierdzia, angażujemy się osobiście w pokutę za nasze grzechy. A ponieważ czynimy to w jedności wspólnoty Kościoła, możemy też liczyć na pomoc w naszym zadośćuczynieniu, już teraz i po naszej śmierci. Tę pomoc Kościoła ofiarowaną pokutnikom w czyścicu i na ziemi nazywamy „odpustem”. Warunkiem, by z tej łaski skorzystać, jest pełna jedności z Kościołem. Rodzi się więc pytanie, jak gorliwie pokutuję za moje grzechy i naprawiam wyrządzone krzywdy oraz czy jestem w pełnej komunii duchowej z papieżem Franciszkiem w Kościele powszechnym, z biskupem w diecezji, z proboszczem w parafii.

3. Licząc na miłosierdzie Boże w Dniu Sądu nad nami, podejmujemy współpracę z łaską Bożego zmiłowania i sami stajemy się ludźmi miłosiernymi wobec bliźnich. Skoro liczymy na litości Chrystusa, sami stajemy się litościwi. Skoro żyjemy dzięki łasce darmo danej, sami postępujemy łaskawie wobec braci i siostr. Skoro ocaliła nas miłość bezwarunkowa i ofiarna, sami obdarowujemy innych gestami miłości bezinteresownej. Taki jest znak autentyczności naszej wiary w Chrystusa i w przebaczącą miłość Ojca niebieskiego, którą wyrażamy słowami modlitwy: „Przebacz nam nasze winy, jak i my przebaczymy naszym winowajcom”. Ile tego miłosierdzia, na które sam tak bardzo liczę, jest w moich myślach, spojrzeniach, słowach i uczynkach wobec drugiego człowieka?

4. Jezus sam zapowiedział, że o tę miłość miłosierną nas zapyta w dniu Sądu. Zapyta się o miłość praktykowaną, która wyraża się w podejmowanych wyborach, decyzjach i czynach, a nie tylko w deklaracjach i uczuciach. Jezus zapyta się o los tej miłości, którą On sam nas obdarował w naszej historii, oddając siebie samego za nas. Jedno jedyne przykazanie nowe nam zostawił: „Miłujcie jeden drugiego tak, jak Ja was umiłowałem”.

W świetle usłyszanego Słowa Bożego uczynimy rachunek sumienia.

RACHUNEK SUMIENIA

Należy zachować przez jakiś czas milczenie, aby wierni mogli zrobić rachunek sumienia i wzbudzić szczery żal za grzechy.

OBRZĘD POJEDNANIA

Ufając dobroci Boga, naszego Ojca, wyznajmy nasze grzechy, abyśmy doznali Jego miłosierdzia.

Wszyscy klękają i mówią razem:

Spowiadam się Bogu wszechmogącemu.

Wszyscy wstają

Błagajmy pokornie miłosiernego Boga, który oczyszcza serca i uwalnia pokutujących od więzów grzechu, aby udzielił przebaczenia winnym i uleczył ich duchowe słabości.

Wołajmy do Niego: Wysłuchaj nas, Panie!

Prosimy Cię, abyś nam dał łaskę prawdziwej pokuty.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, abyś nam, swoim sługom, udzielił przebaczenia i darował karę za grzechy.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, aby Twoje dzieci, które przez grzech oddaliły się od świętego Kościoła, po otrzymaniu przebaczenia znowu do niego wróciły.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, aby wszyscy, którzy po chrzcie splamili się zmagą grzechu, wrócili do pierwotnej niewinności.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, aby odzyskawszy nadzieję wiecznej chwały, zbliżyli się na nowo do świętego ołtarza.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, abyśmy odnowieni przez Twoje miłosierdzie, byli wśród świata świadkami Twojej miłości.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Prosimy Cię, abyśmy wiernie wypełniali Twoje przykazania, a w przyszłości posiadli życie bez końca.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Błagajmy Boga, naszego Ojca, słowami, których nauczył nas Chrystus, aby odpuścił nam grzechy i uwolnił nas od wszelkiego zła.

OJCZE NASZ.

Kapłan kończy modlitwą:

Boże, przyjdź z pomocą swoim sługom, aby ci, którzy uznają się za grzeszników, uwolnieni przez Kościół od wszelkiego grzechu, mogli składać dziękczynienie w oczyszczonym sercu. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

INDYWIDUALNA SPOWIEDŹ I ROZGRZESZENIE MODLITWA WSPÓLNOTY

Teraz penitenci podchodzą do kapłanów w konfesjonałach. Osoby, które się nie spowiadają, trwają na wspólnej modlitwie w ciszy, lub przy spokojnym śpiewie.

Może być wystawiony Najświętszy Sakrament. Może być też adoracja Krzyża.

UWIELBIENIE BOGA ZA JEGO MIŁOSIĘRZIE

Po spowiedzi wszystkich penitentów, lub w ustalonym wcześniej czasie, kapłan, który przewodniczy wzywa do dziękczynnej modlitwy.

Śpiewa się pieśń dziękczynną (np. Godzien jesteś, lub Magnificat, lub psalm responsoryjny).

PSALM RESPONSORYJNY (Ap 15, 3-4)

Refren: Godne są podziwu dzieła Twoje, Panie.

Wielkie i godne podziwu są Twoje dzieła,
Panie, Boże wszechwładny.
Sprawiedliwe i wierne są drogi Twoje,
Królu narodów.

Refren: Godne są podziwu dzieła Twoje, Panie.

Któż by się nie bał, Panie, i nie uczcił Twojego Imienia?
Bo tylko Tyś jest święty.
Przyjdą wszystkie narody i padną na twarz przed Tobą,
gdyż ujawniły się Twoje słuszne wyroki.

Refren: Godne są podziwu dzieła Twoje, Panie.

MODLITWA NA ZAKOŃCZENIE

Módlmy się.

Boże, Ty na początku świata stworzyłeś światło i rozproszyłeś ciemności ogarniające ziemię; prosimy, aby już ukazał się sam Dawca światłości, którego wyznaczyłeś od wieków. Spraw, niech lud uwolniony od dawnych grzechów i przygotowany przez dobre uczynki wyjdzie na spotkanie Twojego Syna, który żyje i króluje na wieki wieków.

W. Amen.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

K: Pan z Wami.

W: I z duchem twoim.

Pan niech kieruje waszymi sercami w miłości Bożej i cierpliwości Chrystusa.

W. Amen.

Abyście mogli rozwijać nowe życie i podobać się we wszystkim Bogu.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn i Duch Święty.

W. Amen.

Pan odpuść wam grzechy. Idźcie w pokoju.

W. Bogu niech będą dzięki.

Śpiew na zakończenie: Bóg nad swym ludem zmiłował się.

(Autor: ks. Krzysztof Wiśniewski)

9.2 CELEBRACJA WIELKOPOSTNA

OBRZĘDY WSTĘPNE

Śpiew na wejście: Bliskie jest królestwo Boże.

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

W. Amen.

Bóg, Dawca nadziei, niech wam udzieli pełni radości i pokoju w wierze, abyście przez moc Ducha Świętego byli bogaci w nadzieję. Pan z Wami.

W. I z duchem twoim.

W: Amen.

Można zachęcić, by wszyscy usiedli.

Umiłowani bracia i siostry, przeżywając wspólnie celebrację sakramentu pokuty i pojednania, pomagamy sobie nawzajem zrozumieć, że osobista droga nawrócenia każdego z nas, jest sprawą ważną dla wszystkich. Każdy grzech ma skutki społeczne, osłabia wspólnotę wiary, niszczy więzi, zniechęca innych do Kościoła. Ale też nasz powrót do Ojca niebieskiego, wyznanie grzechów i dar odpuszczenia win, są zarazem powrotem do wspólnoty, pojednaniem z braćmi i motywem radości dla wszystkich. Niech to wspólne doświadczenie bezmiernego miłosierdzia Bożego pozwoli nam stać się świadkami i głosicielami Roku Łaski.

Przebieg naszej liturgii będzie następujący. Po wezwaniu Bożej łaski dla nas, zgromadzonych w duchu pokutnym, będziemy słuchać Słowa Bożego. Ma ono moc oczyszczać nasze myśli i nasze serce z grzesznych upodobań, a zwracać je ku radości życia według Bożych wskazań. Na zakończenie liturgii Słowa będzie czas na rachunek sumienia. Po nim wszyscy razem przez rozpoczniemy obrzęd pojednania, uznając się za grzeszników. Będziemy też usilnie prosić Boga, by dał nam łaskę dobrego żalu za grzechy i otworzył nasze serca na dar przebaczenia. Będziemy się modlić z ufnością dzieci Bożych, bo dzięki łasce chrztu naprawdę nimi jesteśmy. Dlatego wspólną część tej liturgii zakończymy modlitwą Ojciec nasz. Po niej nastąpi czas na indywidualną spowiedź tych, którzy jej potrzebują. Wszyscy będziemy zaproszeni, by trwać na modlitwie i adoracji, podczas gdy inni będą się spowiadać. Gdy zakończy się spowiedź, wszyscy razem podziękujemy Miłosiernemu Ojcu, za dar pojednania i przyjmiemy Boże błogosławieństwo. Taki jest przebieg liturgii, którą rozpoczynamy.

Módlmy się, aby Bóg, który wzywa nas do nawrócenia, udzielił nam łaski prawdziwej i owocnej pokuty.

Wszyscy przez chwilę modlą się w milczeniu, po czym kapłan odmawia modlitwę:

Boże, wysłuchaj nasze pokorne prośby i odpuść nam grzechy, które przed Tobą wyznajemy, abyśmy otrzymawszy przebaczenie, mogli zaznać pokoju. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W: Amen.

LITURGIA SŁOWA BOŻEGO

PIERWSZE CZYTANIE (Iz 61, 1-4)

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił.
Posłał mnie, by głosić dobrą nowinę ubogim,
by opatrywać rany serc złamanych,
by zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę;
aby obwieszczać rok łaski Pańskiej,
i dzień pomsty naszego Boga;
aby pocieszać wszystkich zasmuconych,
by rozweselić płaczących na Syjonie, aby im wieniec dać zamiast popiołu, olejek
radości zamiast szaty smutku, pieśń chwały zamiast zgnębienia na duchu.

Nazwą ich terebintami sprawiedliwości,
szczepieniem Pana dla Jego rozstawienia.
Zabudują prastare rumowiska,
podniosą z gruzów dawne budowle,
odnowią miasta zburzone, świecące pustkami od wielu pokoleń.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY (Ps 36[35],6-7ab.8-9.10-11)

Refren: Wysławiam, Panie, Twoje miłosierdzie.

Do nieba sięga, Panie, Twoja łaska,
a Twoja wierność aż po same chmury.
Twoja sprawiedliwość jak góry wysokie,
a Twoje wyroki jak ogromna otchłań.

Refren: Wysławiam, Panie, Twoje miłosierdzie.

Jak cenna jest Twoja łaska,
przychodzą do Ciebie ludzie
i chronią się w cieniu Twych skrzydeł.
Sycą się obfitością Twojego domu,
poisz ich potokiem Twoich rozkoszy.

Refren: Wysławiam, Panie, Twoje miłosierdzie.

Albowiem w Tobie jest źródło życia
i w Twej światłości oglądamy światło.
Zachowaj Twoją łaskę dla tych, którzy Ciebie znają,
A sprawiedliwość Twoją dla ludzi prawego serca.

Refren: Wysławiam, Panie, Twoje miłosierdzie.

DRUGIE CZYTANIE (Rz 5, 1-7.13)

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia

My, którzy jesteśmy mocni w wierze, powinniśmy znosić słabości tych, którzy są słabi, a nie szukać tylko tego, co dla nas dogodne. Niech każdy z nas stara się o to, co dla bliźniego dogodne - dla jego dobra, dla zbudowania. Przecież i Chrystus nie szukał tego, co było dogodne dla Niego ale jak napisano: Urągania tych, którzy Tobie urągają, spadły na Mnie. To zaś, co niegdyś zostało napisane, napisane zostało i dla naszego pouczenia, abyśmy dzięki cierpliwości i pociesze, jaką niosą Pisma, podtrzymywali nadzieję.

A Bóg, który daje cierpliwość i pociechę, niech sprawi, abyście wzorem Chrystusa te same uczucia żywili do siebie i zgodnie jednymi ustami wielbili Boga i Ojca Pana naszego Jezusa Chrystusa. Dlatego przygarniajcie siebie nawzajem, bo i Chrystus przygarnął was - ku chwale Boga.

A Bóg, dawca nadziei, niech wam udzieli pełni radości i pokoju w wierze, abyście przez moc Ducha Świętego byli bogaci w nadzieję.

Oto Słowo Boże.

ŚPIEW PRZED EWANGELIĄ

Aklamacja: Chwała Tobie Królu wieków.

Duch Pański spoczywa na Mnie,
abym obwoływał rok łaski od Pana.

Aklamacja: Chwała Tobie Królu wieków.

CZYTANIE Z EWANGELII (Łk 4, 16-30)

Słowa Ewangelii według św. Łukasza.

Jezus przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza.

Rozwinąwszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane: Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana.

Zwinąwszy księgę oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Nim utkwione. Począł więc mówić do nich: «Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli». A wszyscy przyświadczały Mu i dziwili się pełnym wdzięku słowom, które płynęły z ust Jego. I mówili: «Czy nie jest to syn Józefa?» Wtedy rzekł do nich: «Z pewnością powiecie Mi to przysłowie: Lekarzu, ulecz samego siebie; dokonajże i tu w swojej ojczyźnie tego, co wydarzyło się, jak słyszeliśmy, w Kafarnaum». I dodał: «Zaprawdę, powiadam wam: żaden prorok nie jest mile widziany w swojej ojczyźnie. Naprawdę, mówię wam: Wiele wdów było w Izraelu za czasów Eliasza, kiedy niebo pozostawało zamknięte przez trzy lata i sześć miesięcy, tak że wielki głód panował w całym kraju; a Eliaz do żadnej z nich nie został posłany, tylko do owej wdowy w Sarepcie Sydońskiej. I wielu trędowatych było w Izraelu za proroka Elizeusza, a żaden z nich nie został oczyszczony, tylko Syryjczyk Naaman».

Na te słowa wszyscy w synagodze unieśli się gniewem. Porwali Go z miejsca, wyrzucili Go z miasta i wyprowadzili aż na stok góry, na której ich miasto było zbudowane, aby Go strącić. On jednak przeszedłszy pośród nich oddalił się.

Oto Słowo Pańskie.

HOMILIA

Następuje homilia, która wychodząc z tekstu czytań, powinna doprowadzić penitentów do rachunku sumienia i do odnowy życia.

Punkty do homilii

1. Jezus Chrystus jest naszym ocaleniem. Dziś obwieszcza nam Rok łaski, rok Bożego zmiłowania. On jest namaszczony przez Ojca niebieskiego i posłany, by przez Niego spłynęła na nas łaska wyzwolenia. Został namaszczony Duchem Świętym, by mógł przejść przez najciaśniejsze i najbardziej mroczne zakamarki naszej ludzkiej historii i naszego serca. Pomyśl, przez co musi przejść Chrystus w Tobie, by cię ocalić. Jego przejście otwiera nam dostęp do nowej jakości życia.
2. Tą nową jakość życia opisuje prorok Izajasz jako opatrzenie ran serca, przejrzenie na oczy, wyzwolenie z niewoli, wyswobodzenie z ucisku, podźwignięcie z ruiny, pocieszenie w smutku. Jak ty możesz opisać swoje osobiste doświadczenie spotkania z ocalającą miłością Jezusa?
3. Wiara w Jezusa, obiecanego Mesjasza, Zbawiciela, jest dostępna przez łaskę dla tych wszystkich, którym głoszona jest Ewangelia. Dziś weź sobie do serca dobrą wiadomość, że Jezus zawalczył o Ciebie i zwyciężył. Przyjmij dobrą nowinę o zwycięstwie Chrystusa: bitwa o Ciebie, bitwa z wrogami twojego zbawienia, została wygrana przez Jezusa. Wiara w zwycięstwo Jezusa jest podstawą nadziei, która zmienia nasze życie. On zdobył nas dla siebie, umierając za nas i wychodząc z grobu dla nas. Mamy istotny powód, by żyć, kochać, być wiernymi, cierpliwymi, łaskawymi dla innych i ofiarnymi. Jest przed nami świetlana przyszłość, wykreowana przez miłosierną i ofiarną miłość Bożą.
4. Sakrament pokuty wprowadza nas w doświadczenie tej bezinteresownej i bezwarunkowej miłości Bożej, która odpuszcza nam nasze winy, dźwiga nas w naszej słabości i ocala nasze życie. Mocą doświadczonego miłosierdzia zostajemy uzdolnieni do tego, by cierpliwie znosić słabości innych, okazywać łaskę, pocieszać i starać się o to, co dla bliźniego dogodne, dla jego dobra, dla zbudowania. Jak się z tym czujesz, że jesteś miłowany/a bezwarunkowo i nieodwołalnie?
5. Zapytajmy się naszego sumienia o to, w jaki sposób doświadczenie Bożego przebaczenia, radości i pokoju, wpłynęło na naszą postawę wobec Boga i bliźnich. W jakich obszarach życia i podjęliśmy współpracę z łaską Bożą i sami staliśmy się łaskawi dla innych? Chrystus nas przygarnia z nadzieją, a my – czy przygarniamy siebie nawzajem i podtrzymujemy nadzieję w drugim człowieku?

W chwili milczenia uczynimy teraz rachunek sumienia i wzbudźmy w sobie żal za grzechy.

RACHUNEK SUMIENIA

Należy zachować przez jakiś czas milczenie, aby wierni mogli zrobić rachunek sumienia i wzbudzić szczery żal za grzechy.

OBRZĘD POJEDNANIA

Ufając dobroci Boga, naszego Ojca, wyznajmy nasze grzechy, abyśmy doznali Jego miłosierdzia.

Wszyscy klękają i mówią razem:

Spowiadam się Bogu wszechmogącemu.

Wszyscy wstają

Błagajmy pokornie naszego Zbawiciela, aby odpuścił nam grzechy i oczyścił nas z wszelkiej nieprawości. Wołajmy: Zmiłuj się nad nami!

Chryste, który zostałeś posłany, aby głosić Dobrą Nowinę ubogim i uzdrawiać skruszonych w sercu.

W: Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który nie przyszedłeś wzywać sprawiedliwych, ale grzeszników.

W: Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który odpuściłeś grzesznicy, bo ona bardzo Ciebie umiłowała.

W: Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który nie unikałeś przebywania z celnikami i grzesznikami.

W: Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który zagubioną owieczkę wniosłeś na ramionach do owczarni.

W: Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który nie potępiłeś cudzołożnicy, lecz sprawiłeś, że odeszła w pokoju.

W: Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który celnika Zacheusza wezwałeś do nawrócenia i do nowego życia.

W: Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który obiecałeś raj skruszonemu łotrowi.

W: Zmiłuj się nad nami.

A teraz, tak jak sam Chrystus nam polecił, wspólnie błagajmy Boga Ojca, aby odpuścił nam nasze winy, jak i my odpuszczamy naszym winowajcom.

OJCZE NASZ.

Kapłan kończy modlitwą:

Boże, Ty w swoich sakramentach przygotowałeś odpowiednie łaski dla nas, słabych ludzi; spraw, abyśmy z radością przyjęli owoce odkupienia i przy ich pomocy prowadzili chrześcijańskie życie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Amen.

INDYWIDUALNA SPOWIEDŹ I ROZGRZESZENIE MODLITWA WSPÓLNOTY

Teraz penitenci podchodzą do kapłanów w konfesjonatach. Osoby, które się nie spowiadają trwają na wspólnej modlitwie w ciszy, lub przy spokojnym śpiewie.

Może być wystawiony Najświętszy Sakrament. Może być też adoracja Krzyża.

UWIELBIENIE BOGA ZA JEGO MIŁOSIĘRZIE

Po spowiedzi wszystkich penitentów, lub w ustalonym wcześniej czasie, kapłan, który przewodniczy wzywa do dziękczynnej modlitwy.

Śpiewa się pieśń dziękczynną (np. „Dzięki o Panie, składamy dzięki”, lub Magnificat, lub psalm responsoryjny).

PSALM RESPONSORYJNY (Ps 100)

Refren: **Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana**

Wykrzykujcie na cześć Pana, wszystkie ziemie,
służcie Panu z weselem.

Stawajcie przed obliczem Pana
z okrzykami radości.

Refren: **Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana**

Wiedźcie, że Pan jest Bogiem,
On sam nas stworzył,
jesteśmy Jego własnością,
Jego ludem, owcami Jego pastwiska.

Refren: **Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana**

W Jego bramy wstępujcie z dziękczynieniem,
z hymnami w Jego przedsionki.

Albowiem Pan jest dobry,

Jego łaska trwa na wieki.

Refren: **Chwalmy na wieki miłosierdzie Pana**

KOŃCOWA MODLITWA DZIĘKCZYNNA

Módlmy się.

Boże, Ty swoją łaską przemieniasz grzeszników w sprawiedliwych, a pogrążonym w smutku dajesz radość z nowego życia; wspieraj nas swoimi darami, abyśmy otrzymawszy usprawiedliwienie przez wiarę, mężnie trwali w życiu łaski. Przez Chrystusa, Pana naszego.

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

K: Pan z Wami.

W: I z duchem twoim.

Niech nas błogosławi Ojciec, który nas stworzył do życia wiecznego.

W: Amen.

Niech nam udzieli zbawienia Syn, który za nas umarł i zmartwychwstał.

W: Amen.

Niech nas uświęci Duch Święty, który zamieszkał w naszych sercach i wprowadził nas na właściwą drogę.

W: Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn i Duch Święty.

Pan odpuść wam grzechy. Idźcie w pokoju.

W: Bogu niech będą dzięki.

Śpiew na zakończenie: Wiele jest serc.

10. CELEBRACJA EUCHARYSTYCZNA W KOŚCIELE JUBILEUSZOWYM

10.1 TEKSTY

WPROWADZENIE

A

Drodzy Bracia i Siostry, gromadzimy się na Eucharystii, aby celebrować pielgrzymkę nadziei, która prowadzi nas ku lepszemu jutru. Pielgrzymi wędrują w poszukiwaniu sensu, a nasza wspólna droga jest pełna wyzwań i radości. Zgromadzeni przy ołtarzu, otwórzmy nasze serca na Bożą łaskę, która towarzyszy nam na każdym kroku. Niech ta Eucharystia będzie dla nas źródłem siły i pokrzepienia, abyśmy z wiarą podążali w kierunku Królestwa Niebieskiego.

B

Witajcie, drodzy pielgrzymie nadziei! Dziś spotykamy się, aby w jedności modlitwy doświadczyć Bożej obecności w naszym życiu. Każda pielgrzymka, choć pełna trudów, jest także pełna obietnicy – obietnicy nowego początku i odnowienia. Przyjmijmy tę chwilę jako dar, który prowadzi nas ku pełni życia w Chrystusie. Niech ta Msza święta stanie się przestrzenią, w której odnajdziemy pokój i siłę do dalszej drogi, zawsze w nadziei, że Pan prowadzi nas ku zbawieniu.

(Autor: ks. Mateusz Maleńczuk)

FORMY AKTU POKUTY

Formy te mogą być używane podczas Mszy świętej w Roku Jubileuszowym.

A

Panie, który pobudzasz wiarę, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który wzmacniasz nadzieję, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Panie, który rodzisz miłość, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

B

Panie, który otworzyłeś oczy niewidomym i uwolniłeś jeńców, zmiłuj się nad na-mi.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chryste, który obiecałeś nowe niebiosa i nową ziemię, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Panie, który teraz królujesz po prawicy Ojca, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

C

Panie, światłości, która rozprasza ciemność, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chryste, bramo, która prowadzi do zbawienia, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Panie, nadziejo, która nie gaśnie, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

D

Panie, nadziejo nasza, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chryste, nasz Zbawicielu, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Panie, życie nasze, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

E

Panie, obrońco ubogich, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Chrystus, ucieczko dla słabych, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

Pan, nadziejo grzeszników, zmiłuj się nad nami.

W. Zmiłuj się nad nami.

FORMULARZE I PREFACJE MSZALNE

Tych formularzy można użyć wraz z szatami w kolorze własnym dnia lub okresu, w którym jest celebrowana Msza święta w Roku Jubileuszowym, z wyjątkiem uroczystości, niedziel, świąt, dni Wielkiego Tygodnia, Triduum Paschalnego oraz Oktawy Wielkanocnej, dni Adwentu od 17 do 24 grudnia włącznie, Oktawy Bożego Narodzenia, Wspomnienia wszystkich wiernych zmarłych, Środy Popielcowej.

W okresie Adwentu, Bożego Narodzenia, Wielkiego Postu oraz w Okresie Wielkanocnym należy stosować czytania z dnia.

Formularz A

ANTYFONA NA WEJŚCIE Ps 27(26), 14

Oczekuj Pana, bądź mężny,

* nabierz odwagi i oczekuj Pana. (O. W. Alleluja)

KOLEKTA

Wszchemogący, wieczny Boże, gorące pragnienie ludzkiego serca, wejrzyj łaskawie na swój lud pielgrzymujący w tym roku łaski, † aby zjednoczony z Chrystusem, skałą zbawienia, * mógł dojść z radością do pełni nadziei w królestwie niebieskim. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

MODLITWA NAD DARAMI

Panie, nasz Boże, przyjmij łaskawie dary swoich wiernych † i spraw, aby pod Twoją opieką zachowali otrzymaną łaskę * i doszli do radości wiecznej. Przez Chrystusa, Pana naszego.

PREFACJA

Chrystus, jedyna nadzieja

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, Panie, Ojcie święty, wszechmogący, wieczny Boże. W tym czasie łaski gromadzisz w jedną rodzinę swoje dzieci, aby oświecone Słowem życia, z radością sprawowały misterium śmierci i zmartwychwstania Twojego Syna. On, który jest od zawsze przyzywanym i oczekiwanym zbawieniem, pociąga wszystkich do swojego ołtarza, leczy rany ciała i duszy oraz daje radość uciśnionym.

Dzięki tym znakom Twojej dobroci, z żywą wiarą rodzimy się na nowo do pewniejszej nadziei i z czynną miłością ofiarujemy siebie braciom, oczekując na powtórne przyjście Zbawiciela.

Przez Niego z Aniołami i wszystkimi Świętymi głosimy Twoją chwałę, razem z nimi wołając:

Święty, Święty, Święty ...

ANTYFONA NA KOMUNIE

Por. Łk 4, 18. 19

Duch Pański spoczywa na mnie, * ponieważ mnie namaścił i posłał mnie, * abym ubogim niósł dobrą nowinę, uzdrawiał skruszonych w sercu, * abym obwoływał rok łaski od Pana.

(O. W. Alleluja)

MODLITWA PO KOMUNII

Boże, Ty nas posilasza jednym Chlebem i podtrzymujesz w nas tę samą nadzieję, † umacniaj nas swoją łaską, abyśmy wszyscy z Twoimi Świętymi stali się jednym ciałem i jednym duchem w Chrystusie, * i razem z Nim zmartwychwstali do życia w chwale. Który żyje i króluje na wieki wieków.

UROCZYSTE BŁOGOSŁAWIENSTWO

Niech Bóg was błogosławi i strzeże.

W. Amen.

Niech Bóg rozpromieni swoje oblicze nad wami i obdarzy was swoją łaską.

W. Amen.

Niech zwróci ku wam oblicze swoje i obdarzy was pokojem.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

W. Amen.

Formularz B

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Ps 90(89), 1-2

Panie, Ty byłeś dla nas ucieczką, * z pokolenia na pokolenie. * Od wieku po wiek Ty jesteś Bogiem. (O.W. Alleluja.)

KOLEKTA

Boże, gdy nadeszła pełnia czasów zesłałeś na świat swojego Syna, jako Zbawiciela, † spraw, aby światło Jego tajemnicy paschalnej prowadziło nas, pielgrzymujących na tym świecie, * do spotkania z Tobą, jedyną naszą nadzieją. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego, Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

MODLITWA NAD DARAMI

Boże, obchodząc z radością Rok Święty, składamy dary na Twoim ołtarzu, † przyjmij je łaskawie, * niech wyjednają nam udział w wiecznym życiu Tego, który przez swoją śmierć zapewnił nam nieśmiertelność, Jezusa Chrystusa, Pana naszego. Który żyje i króluje na wieki wieków.

PREFACJA

Chrystus, prawdziwą nadzieją

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, Panie, Ojczy święty, wszechmogący, wieczny Boże, przez naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Twój Syn, zrodzony przed wiekami narodził się w oznaczonym czasie z Maryi Dziewicy; namaszczony przez Ducha Świętego głosił w Twoim imieniu czas łaski: ubogim pociechę, jeńcom wyzwolenie, a całemu rodzajowi ludzkiemu pokój i zbawienie. On jest bowiem jedyną i prawdziwą nadzieją, która przekracza wszelkie ludzkie oczekiwania oraz oświeca wszystkie wieki.

Dlatego zjednoczeni z chórami Aniołów, wystawiamy Ciebie, z radością wołając:

Święty, Święty, Święty, ...

ANTYFONA NA KOMUNIE

Tt 2, 12--13

Żyjmy na tym świecie sprawiedliwie i pobożnie, * oczekując spełnienia się naszej nadziei * i objawienia się chwały wielkiego Boga. (O.W. Alleluja.)

MODLITWA PO KOMUNII

Uświęć nas, Boże, przez udział w Twojej Uczcie † i spraw, aby przez pośrednictwo Kościoła, * wszystkie narody z wdzięcznością przyjęły łaskę wysłużoną na krzyżu przez Twojego Syna Jezusa Chrystusa. Który żyje i króluje na wieki wieków.

MODLITWA NAD LUDEM

Panie, nasz Boże, przybądź z pomocą wszystkim wzywającym Ciebie i strzeż w Twojej dobroci tych, którzy swoją nadzieję pokładają w Twoim miłosierdziu, † aby wiodąc święte życie, pozostali wierni Tobie, * a obdarzeni tym, co konieczne w doczesności, stali się na wieczność dziedzicami Twojej obietnicy. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

W. Amen.

Formularz C

ANTYFONA NA WEJŚCIE

Tt 3, 5. 7

Z miłosierdzia swego zbawił nas Bóg przez obmycie odradzające i odnawiające w Duchu Świętym, * abyśmy usprawiedliwieni Jego łaską, * stali się w nadziei dziedzicami życia wiecznego.

(O.W. Alleluja.)

KOLEKTA

Boże, Ty przez Twojego Jednorodzonego Syna, dałeś rodzajowi ludzkiemu zadatek zbawienia i dar życia wiecznego, † spraw, aby wszyscy odrodzeni w Chrystusie, chcieli i mogli czynić to, co nakazujesz, * tak, aby lud powołany do Twojego Królestwa zachował stałość w wierze, radość w nadziei oraz gorliwość w miłości. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

MODLITWA NAD DARAMI

Wszchemogący Boże, wejrzyj na oblicze Twojego Syna, jedyną naszą nadzieję, który wydał się na okup za wszystkich, † i spraw, aby przez Niego, od wschodu aż do zachodu, imię Twoje było chwalone wśród wszystkich narodów * i aby na całym świecie składano Tobie jedną i Ofiarę. Przez Chrystusa, Pana naszego.

PREFACJA

Chrystus, Bóg i człowiek, Zbawiciel wszystkich

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie, Panie, Ojczye święty, wszchemogący, wieczny Boże, przez naszego Pana Jezusa Chrystusa.

W Nim bowiem spełniają się Twoje odwieczne obietnice, ciemności ustępują światłu, świat się odnawia, a każdy człowiek staje się nowym stworzeniem. Ofiarując się raz jeden na krzyżu, zapragnął zgromadzić w jedno

rozproszone dzieci; Pierworodny spośród braci, pociągnął wszystkich do siebie, gdy został wywyższony nad ziemię, otwierając nam nadzieję radości wieczystej.

Dlatego z Aniołami i wszystkimi Świętymi wysławiamy Ciebie, z radością wołając:

Święty, Święty, Święty ...

ANTYFONA NA KOMUNIE

Mt 28, 20

Oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, * aż do skończenia świata.

(O.W. Alleluja.)

MODLITWA PO KOMUNII

Posileni niebieskim pokarmem, prosimy Cię, Boże, † abyśmy miłując Ewangelię życia, * stali się dla wspólnoty ludzkiej ożywym fermentem i narzędziem zbawienia. Przez Chrystusa, Pana naszego.

UROCZYSTE BŁOGOSŁAWIENSTWO

Pokój Boży, który przewyższa wszelki umysł, † niech strzeże waszych serc i myśli * w poznaniu i miłości Boga i Jego Syna, naszego Pana Jezusa Chrystusa.

W. Amen.

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, † i Duch Święty.

W. Amen.

LITURGIA SŁOWA

PIERWSZE CZYTANIE (tom II, s. 256)

Iz 61, 1-3a.

6a. 8b-9

Pan mnie namaścił

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił. Posłał mnie, abym głosił dobrą nowinę ubogim, bym opatrywał rany serc złamanych, żebym zapowiadał wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; abym obwieszczał rok łaski Pańskiej i dzień pomsty naszego Boga; abym pocieszał wszystkich zasmuconych, bym rozweselił płaczących na Syjonie, abym im wieniec dał zamiast popiołu, olejek radości zamiast szaty smutku, pieśń chwały zamiast przy-gnębiaenia na duchu.

Wy zaś będziecie nazywani kapłanami Pana, zwać was będą sługami Boga naszego.

Tak mówi Pan: «Dam im uczciwą zapłatę i zawrę z nimi wieczyste przymierze. Ple-mię ich będzie znane wśród narodów i między ludami – ich potomstwo. Wszyscy, co ich zo-baczą, uznają, że oni są błogosławionym szczepem Pana».

Oto słowo Boże.

Lub:

PIERWSZE CZYTANIE (tom VIII, s. 554)

Rz 5, 5-11

Miłość Boża rozlana jest w sercach naszych

Czytanie z Listu Świętego Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia:

Nadzieja zawieść nie może, ponieważ miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany. Chrystus bowiem umarł za nas, jako za grzeszników, w oznaczonym czasie, gdy jeszcze byliśmy bezsilni. A nawet za człowieka sprawiedliwego podejmuje się ktoś umrzeć tylko z największą trudnością. Chociaż może jeszcze za człowieka życzliwego odważyłby się ktoś ponieść śmierć.

Bóg zaś okazuje nam swoją miłość właśnie przez to, że Chrystus umarł za nas, gdy byliśmy jeszcze grzesznikami. Tym bardziej więc będziemy przez Niego

zachowani od karzącego gniewu, gdy teraz przez krew Jego zostaliśmy usprawiedliwieni.

Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej, będąc już pojednanymi, dostąpimy zbawienia przez Jego życie. I nie tylko to – ale i chlubić się możemy w Bogu przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, przez którego teraz uzyskaliśmy pojednanie.

Oto słowo Boże.

PSALM RESPONSORYJNY

Ps 88(89), 21-22; 25. 27 (R.: por. 2a)

Refren: Na wieki będę sławił łaski Pana.

- 21 «Znalazłem Dawida, mojego sługę, *
namaściłem go moim świętym olejem,
22 by ręka moja zawsze przy nim była *
i umacniało go moje ramię».

Refren.

- 25 «Z nim moja wierność i łaska, *
w moim imieniu jego moc wywyższona.
27 On będzie wołał do Mnie: †
„Ty jesteś moim Ojcem, *
Moim Bogiem, Opoką mojego zbawienia”».

Refren.

SPIEW PRZED EWANGELIĄ

Iz 61, 1; Łk 4, 18

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

Duch Pański nade mną, posłał mnie, abym głosił dobrą nowinę ubogim, więzniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie.

Aklamacja: Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA

Łk 4, 16-21

Chrystus namaszczony przez Ducha Świętego

+ Słowa Ewangelii według Świętego Łukasza

Jezus przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać.

Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, znalazł miejsce, gdzie było napisane: «Ducha Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski Pana».

Zwinąwszy księgę, oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Nie-go utkwione. Począł więc mówić do nich: «Dziś spełniły się te słowa Pisma, które słyszeliście».

Oto słowo Pańskie.

MODLITWA POWSZECHNA

Propozycja wezwania wstępnego i modlitwy końcowej

1.

Pan życia i historii udziela ludzkości, pielgrzymującej w czasie, pomocy Ducha Świętego, aby mogła odkryć drogi dobra i dojść do głoszenia: „Jezus jest Panem”. Wzywajmy Ojca w niebie z mocną nadzieją.

W. Ojcze nasz, wysłuchaj nas.

Wysłuchaj, Ojcze, naszej modlitwy: spraw, aby każdy poznał Ciebie, jedynego prawdziwego Boga i Tego, którego posłałeś, Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który żyje i króluje na wieki wieków.

W. Amen.

2.

Bracia i siostry, wnosimy naszą modlitwę do Ojca, który w Chrystusie otwiera wszystkim ludziom bramy mądrości i życia.

W. Okaż nam, Panie, swoje miłosierdzie.

Ojcze, który udzielasz nam radości przebywania w Twoim domu, spraw abyśmy wyśpiewywali chwałę Twojego imienia i czerpali siłę z Twojej miłości, oświeć nasze życie Twoim Duchem i uczynь nas świadkami ewangelicznej nadziei. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

3.

Słowo Boże, które usłyszeliśmy, jest fundamentem naszej wiary, pokarmem naszej nadziei i zaczynem braterstwa. Wzywamy Ojca w potrzebach świata.

W. Oświeć nas i podtrzymuj, Panie, na naszej drodze.

Ojcze, który w Chrystusie, Twoim Synu, dałeś człowiekowi prawdę, która go oświeca, drogę, która mu wskazuje ścieżkę, życie, które go nieustannie odnawia, podtrzymuj nas mocą Twojego Ducha, abyśmy codziennie postępowali w Twojej miłości i w nadziei Królestwa. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

4.

Do Ojca, który wzywa nas do udziału w radości swego królestwa, skierujemy razem z ufnością naszą modlitwę.

W. Zachowaj w nas nadzieję, Panie.

Ojcze, Ty zawsze towarzyszysz swojemu Kościołowi i podtrzymujesz go w jego wędrówce po świecie. Światłem i mocą Twojego Ducha ożywiaj w nas na nowo żywą nadzieję, abyśmy nauczyli się rozpoznawać znaki Twojej obecności w wydarzeniach historii. Przez Chrystusa Pana naszego.

W. Amen.

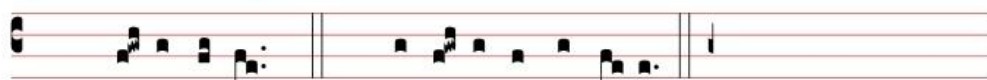

PREFACJA NA ROK ŚWIĘTY

A – Chrystus, jedyna nadzieja

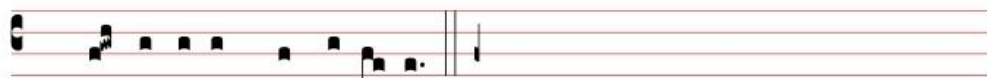
K. Pan z wami. **W.** I z duchem two- im.

K. W górę serca. **W.** Wzno-simy je do Pana.

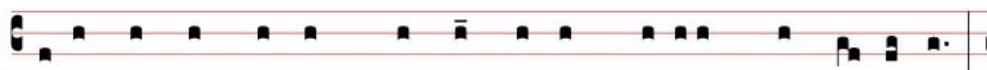
K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

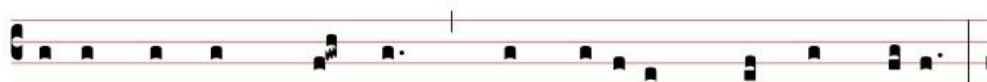
W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne,

abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie,

Panie, Ojcie świę- ty, wszechmogący, wieczny Boże.

W tym czasie łaski gromadzisz w jedną rodzinę swo-je dzieci,

aby oświecone Słowem życia, z radością sprawowały misterium
śmierci i zmartwychwstania Twojego Syna. On, który jest
od zawsze przyzywanym i oczekiwanym zbawieniem, pociąga
wszystkich do swojego ołtarza, leczy rany ciała i duszy oraz
daje radość uciśnionym. Dzięki tym znakom Twojej dobroci,
z żywą wiarą rodzimy się na nowo do pewniejszej nadziei
i z czynną miłością ofiarujemy siebie braciom, oczekując
na powtórne przyjście Zbawiciela. Przez Niego z Aniołami i wszyst-
kimi Świętymi głosimy Twoją chwałę, razem z nimi wołając:
Święty, Święty, Święty...

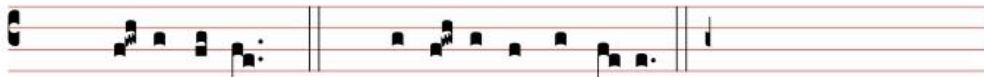

PREFACJA NA ROK ŚWIĘTY

B – Chrystus, prawdziwą nadzieją

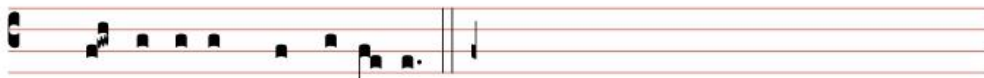
K. Pan z wami. W. I z duchem two- im.

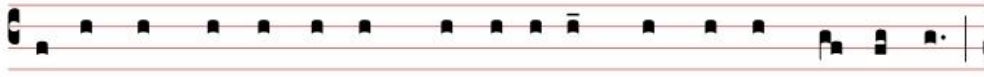
K. W górę serca. W. Wzno-simy je do Pana.

K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

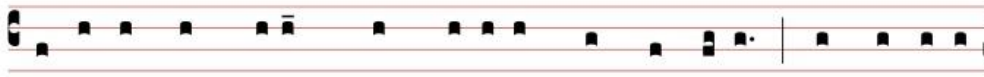
W. Godne to i sprawiedliwe.

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne,

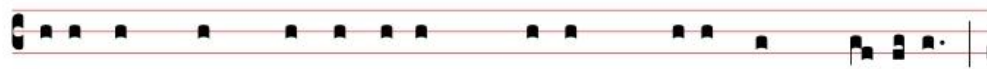
abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie,

Panie, Ojcie święty, wszechmogący, wieczny Boże, przez naszego

Pana Jezusa Chrystusa. Twój Syn, zrodzony przed wiekami

narodził się w oznaczonym czasie z Mary- i Dziewicy;

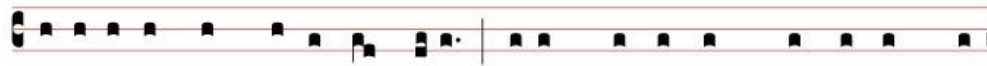
namaszczony przez Ducha Świętego głosił w Two- im imieniu

czas łaski: ubogim pociechę, jeńcom wyzwolenie, a całemu

rodzajowi ludzkiemu pokój i zbawienie. On jest bowiem

jedyną i prawdziwą nadzieją, która przekracza wszelkie ludzkie

oczekiwania oraz oświeca wszystkie wieki. Dlatego zjednoczeni

z chórami Aniołów, wysławiamy Ciebie, z radością wołając:

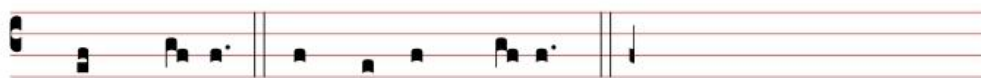
Święty, Święty, Święty...

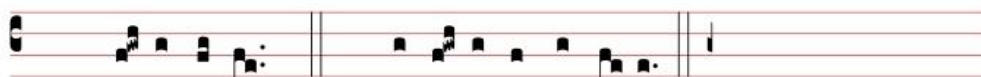

PREFACJA NA ROK ŚWIĘTY

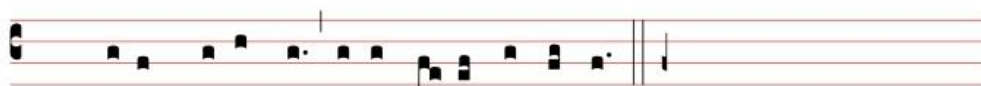
C – Chrystus, Bóg i człowiek, Zbawiciel wszystkich

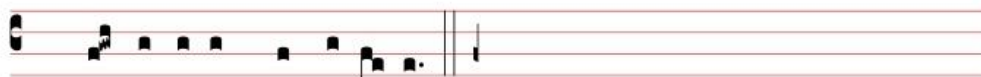
K. Pan z wami. **W.** I z duchem two- im.

K. W górę serca. **W.** Wznosi- my je do Pana.

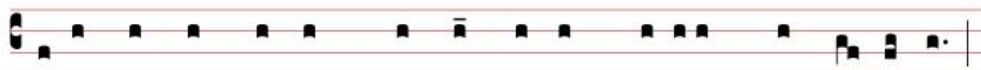
K. Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu.

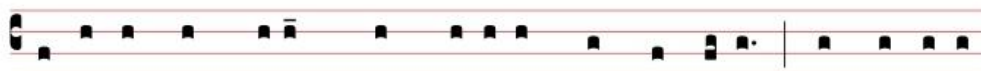
W. Godne to i sprawiedliwe.

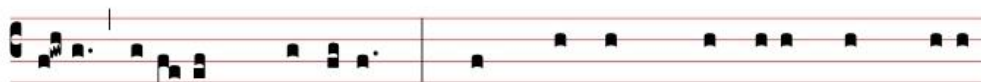
Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne,

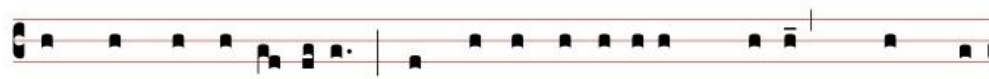
abyśmy zawsze i wszędzie Tobie składali dziękczynienie,

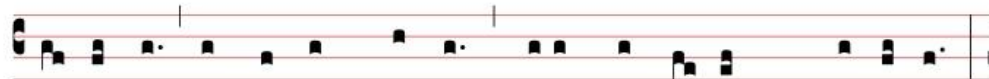
Panie, Ojciec święty, wszechmogący, wieczny Boże, przez naszego

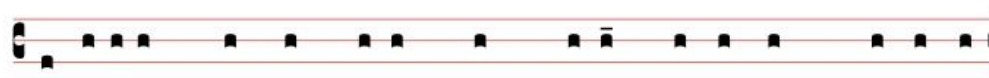
Pana Jezusa Chrystusa. W Nim bowiem spełniają się Twoje

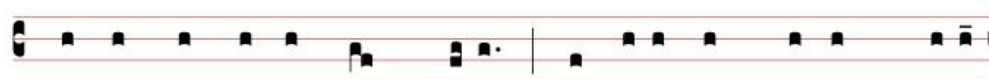
odwieczne obietnice, ciemności ustępują światłu, świat się

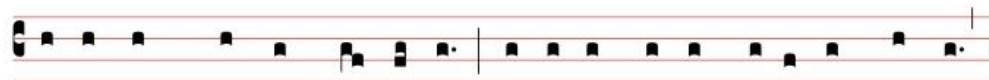
odnawia, a każdy człowiek staje się nowym stworzeniem.

Ofiarując się raz jeden na krzyżu, zapragnął zgromadzić

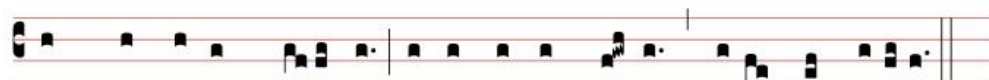
w jedno rozproszone dzieci; Pierworodny spośród braci,

pociągnął wszystkich do siebie, gdy został wywyższony nad ziemię,

otwierając nam nadzieję radości wieczystej. Dlatego z Aniołami

i wszystkimi Świętymi wysławiamy Ciebie, z radością wołając:

Święty, Święty, Święty...

11 KATECHEZY NA ROK JUBILEUSZOWY

Wstęp:

1. Jubileusz jest okazją do ożywienia osobistej, chrześcijańskiej nadziei opartej na Słowie Bożym: „Często spotykamy osoby zniechęcone, które patrzą w przyszłość ze sceptycyzmem i pesymizmem, jakby nic nie mogło dać im szczęścia. Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei. Słowo Boże pomaga nam znaleźć ku temu powody. Pozwólmy, aby poprowadziło nas słowo, które Apostoł Paweł napisał właśnie do chrześcijan Rzymu”³⁵.
2. Jubileusz jest okazją do rozpoznania na nowo siebie jako pielgrzyma wiary i popatrzenia na swoje życie w kontekście pielgrzymowania: „Z tego przeplatania się nadziei i cierpliwości jasno wynika, że życie chrześcijańskie jest drogą, która potrzebuje również chwil mocnych, aby posilać i wzmacniać nadzieję, niezastąpioną towarzyszkę, która pozwala dostrzec cel: spotkanie z Panem”³⁶.
3. Jubileusz jest również czasem nowego odkrywania i podejmowania znaków nadziei: „Oprócz czerpania nadziei z łaski Bożej, jesteśmy wezwani do odkrywania jej także w znakach czasu, które daje nam Pan. Jak stwierdza Sobór Watykański II, <<Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii, tak aby w sposób dostosowany do każdego pokolenia mógł odpowiedzieć na odwieczne pytania ludzi o sens życia doczesnego i przyszłego oraz o ich wzajemną relację>>”³⁷.

11.1. JUBILEUSZ JAKO WEZWANIE DO MODLITWY, DZIĘKCZYNIENIA I BUDOWANIA NOWEJ PERSPEKTYWY JUTRA W WIERZE (KATECHEZA 1)

1. Jubileusz jest okazją do spotkania z Panem, który jest bramą zbawienia i naszą nadzieją, naszym Jubileuszem: „Niech to będzie dla wszystkich wydarzenie żywego i osobistego spotkania z Panem Jezusem, „bramą” zbawienia (por. J 10, 7.9); z Tym, którego Kościół ma misję głoszenia zawsze, wszędzie i wszystkim jako „naszą nadzieję” (1 Tm 1, 1)”³⁸.
2. **Co jest istotą Jubileuszu?**

W Starym Testamencie treści Jubileuszu związane są z darowaniem długów, uwalnianiem niewolników i przywróceniem w ludzie Izraela pewnego pierwotnego stanu posiadania, ładu, harmonii społecznej.

---

³⁵ SNC Wstęp

³⁶ SNC 5

³⁷ SNC 7

³⁸ SNC 1

W wymiarze współczesnym jubileusz jest okazją do wspominania tego co minione, radości spotkania i dzielenia się bogactwem przeżytego czasu i doświadczeń życia. Jest dziękowaniem. Oprócz patrzenia wstecz i dziękowania za dar życia, powołania i doświadczenia dobra od ludzi i Boga, każdy jubileusz kieruje nasze spojrzenie także w przyszłość.

W bulli „*Spes non confundit*” (SNC) – „Nadzieja zawiść nie może” papież Franciszek wyraża dwa zaproszenia. Po pierwsze podkreśla, że Jubileusz jest bramą do nowego doświadczenia miłości Bożej: *Teraz nadszedł czas nowego Jubileuszu, w którym Drzwi Święte zostaną ponownie otwarte, aby dać żywe doświadczenie Bożej miłości, która wzbudza w sercu pewną nadzieję zbawienia w Chrystusie*³⁹. Po drugie Ojciec Święty pisze, że: „*ten Rok Jubileuszowy będzie dla całego Kościoła intensywnym doświadczeniem łaski i nadziei*”⁴⁰. Jubileusz ma nas otworzyć na łaskę, którą Bóg zawsze daje i odnowić naszą nadzieję.

3. Do jakich postaw zapraszają nas zapowiedziane na rok 2025 i rok 2033 Jubileusze wiary i Kościoła?

Możemy wyliczyć trzy podstawowe postawy, do których jesteśmy zaproszeni w tym roku.

Postawa pierwsza to odnowienie duchowe przez modlitwę.

*Oczywiście codziennej modlitwy potrzebujemy wszyscy, ponieważ jest oddechem i życiem naszej wiary. To słowa wypowiedziane przez św. Jana Pawła II podczas I pielgrzymki do ojczyzny: „Trzeba się zawsze modlić, a nigdy nie ustawać (por. Łk 18,1), powiedział Pan Jezus. Módlcie się i kształtujcie poprzez modlitwę swoje życie. «Nie samym chlebem żyje człowiek» (Mt 4,4) i nie samą doczesnością, i nie tylko poprzez zaspakajanie doczesnych – materialnych potrzeb, ambicji, pożądań [...], ale wszelkim słowem, które pochodzi z ust Bożych». Jeśli mamy żyć tym słowem, słowem Bożym, trzeba «nie ustawać w modlitwie!» Może to być nawet modlitwa bez słów. Niech z tego miejsca do Wszystkich, [...] przemówi proste i zasadnicze papieskie wezwanie do modlitwy. A jest to wezwanie najważniejsze. Najistotniejsze orędzie!”*⁴¹.

Każdy chrześcijanin ma być uczniem co zakłada oczywiście pójście za Panem w postawie modlitwy, życia Słowem Bożym i trwania w Bożej obecności. W liście zapowiadającym Jubileusz Roku 2025 papież Franciszek przypomina, że modlitwa pozwala wyrazić Bogu to, co jest ukryte w głębi ludzkiego serca i jest „główną drogą do świętości”. To warunek owocnego przeżycia Roku Świętego, który ma nam pomóc w odnowieniu przymierza z Bogiem i rozpaleniu płomienia

³⁹ SNC 6

⁴⁰ SNC 6

⁴¹ Jan Paweł II, homilia w Kalwarii Zebrzydowskiej 7 czerwca 1979 r.

chrześcijańskiej nadziei w dzisiejszym świecie. Papież mówi wręcz o intensywnym czasie wielkiej „symfonii” modlitwy, w którym powinniśmy odnowić swoje pragnienie znajdowania się w obecności Pana, słuchania Go i adorowania, a z Modlitwy Pańskiej „Ojcze nasz” uczynić program życia.

Modlitwa jest postawą każdego wierzącego, bo wiara wyraża się między innymi w modlitwie. Trudno mówić o wierze tylko intencji lub tylko czynów. Trzeba spotkania z Bogiem i rozmowy z Nim (słuchania), by wiara rosła i przynosiła owoc. Nie chodzi oczywiście tylko o modlitwę pacierzową czy liturgiczną, ale przede wszystkim osobistą modlitwę dialogu z Panem, o trwanie w Jego obecności i doświadczenie duchowe. Doświadczenie serca.

Szczególnym akcentem, do którego wzywa Ojciec Święty w bulli jest modlitwa Słowem Bożym. „(...) *powróćmy do Pisma Świętego i usłyszmy te słowa skierowane do nas: „My, którzyśmy się uciekli do uchwycenia zaofiarowanej nadziei, trzymajmy się jej jak bezpiecznej i silnej dla duszy kotwicy, która przenika poza zastonę, gdzie Jezus poprzednik wszedł za nas” (Hbr 6, 18-20). Jest to mocne wezwanie, aby nigdy nie tracić nadziei, którą otrzymaliśmy, aby trzymać się jej, znajdując schronienie w Bogu*”⁴². Modlitwa potrzebuje zarzucenia kotwicy w Słowie Bożym, które jest niezmiennie i pozwala przetrwać burze życia.

Postawa druga to dziękczynienie Bogu i uwielbienie na wzór Maryi

Łaska Boża jest udzielana różnymi drogami. „*Lubię myśleć, że droga łaski, ożywiona duchowością ludową, poprzedziła ogłoszenie pierwszego Jubileuszu w 1300 r. Nie możemy bowiem zapomnieć o różnych formach, poprzez które łaska przebaczenia została obficie wylana na święty wierny Lud Boży*”⁴³. Jubileusz wzywa do postawy dziękczynienia za darowanie win i grzechów. Bóg który jest blisko chce stale odnawiać i oczyszczać Kościół swoją oblubienicę czyli każdą i każdego z nas przez obdarowanie doświadczeniem przebaczenia. Doświadczenie przebaczenia jest doświadczeniem miłości Boga w Kościele - „*doświadczenie bycia miłowanymi przez Kościół, który ich nie opuści, ale pójdzie za nimi, dokądkolwiek się udadzą, czyni znak Jubileuszu jeszcze mocniejszym*”⁴⁴.

Postawa dziękczynienia ma być stylem i postawą życia ze względu na doświadczenie bycia kochanym przez Pana. On nas kocha takimi jacy jesteśmy, tam gdzie jesteśmy dziś i mimo tego, co się dzieje w naszym życiu. Miłość Pana jest większa, a znakiem zaufania oraz przyjęcia tej miłości jest uwielbienie na wzór Maryi. Kształtowanie postawy dziękczynienia w modlitwie może być procesem długim i niełatwym, ale zmiana stylu modlitwy z dominacji prośby czy

⁴² SNC 25

⁴³ SNC 5

⁴⁴ por. SNC 5

przeproszenia na dziękczynienie rodzi głębokie duchowe doświadczenie wdzięczności za dar łaski i miłości Pana.

Rok Święty 2025 nawiązuje do wcześniejszych wydarzeń łaski. Papież przypomina o nich: *„W ostatnim zwyczajnym Jubileuszu przekroczone próg dwutysięcznej rocznicy narodzin Jezusa Chrystusa. (...) Teraz nadszedł czas nowego Jubileuszu, w którym Drzwi Święte zostaną ponownie otwarte, aby dać żywe doświadczenie Bożej miłości, która wzbudza w sercu pewną nadzieję zbawienia w Chrystusie”*⁴⁵. Ta świadomość, że w historii Bóg działa najpierw przez wielkie wydarzenia zbawcze opisane w Starym i Nowym Testamencie, a w naszych czasach miłość Boża jest rozlewana w pielgrzymowaniu wspólnoty Kościoła, też przez następujące po sobie Jubileusze jest impulsem do dziękowania Bogu za Jego ciągłą obecność i dar łaski.

Jubileusz nie tylko wzywa do dziękczynienia za to co było. Bóg zaplanował więcej i daje nowe rzeczy. Jubileusz ma nas oderwać od przeszłości (czasem bolesnej i niechcianej) i skierować w przyszłość. W przyszłości jest nowe doświadczenie Boga, jego dzieł i Jego miłości. To jest kolejny motyw uwielbienia.

Wreszcie Rok Jubileuszu prowadzi nas do źródła chrztu. Tam jest nasza tożsamość podobieństwa do Jezusa, nasza nowość i nasze życie teraz i na wieki. *„Jubileusz da nam możliwość odkrycia na nowo, z ogromną wdzięcznością, daru tego nowego życia otrzymanego w chrzcie”*⁴⁶. Odniesienie do łaski chrztu, łaski nowego życia jest stałym motywem dziękczynienia i wielbienia Pana, który uczynił nam wielkie rzeczy. Warto osobiście na modlitwie wracać w wyobraźni do momentu chrztu i uwielbić Boga za dar *nowego narodzenia* niezależnego od nas, ale danego z łaski Boga.

Motywy postawy i modlitwy dziękczynienia są Ci, którzy dali nam życie, którzy byli dla nas świadkami wiary i stali się w życiu naszymi dobrodziejami. *„Tak więc odpust jubileuszowy, na mocy modlitwy, jest przeznaczony w szczególny sposób dla tych, którzy odeszli przed nami, aby mogli otrzymać pełnię miłosierdzia”*⁴⁷. Zanim będziemy prosić o dar odpustu dla zmarłych starajmy się dziękować za każdą osobę, którą Bóg postawił na drodze naszego życia. Warto pytać za kogo mogę dziękować? Za co dziękuję?

Postawa trzecia to otwartość i gotowość do ożywienia chrześcijańskiej nadziei.

Papieska bulla *Spes non confundit* rozpoczyna się od słów: *„W imię nadziei Paweł Apostoł napełnia odwagą chrześcijańską wspólnotę Rzymu. Nadzieja jest również głównym przesłaniem zbliżającego się Jubileuszu, który zgodnie ze starożytną*

---

⁴⁵ SNC 6

⁴⁶ SNC 20

⁴⁷ SNC 22

*tradycją papież ogłasza co dwadzieścia pięć lat. Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei*⁴⁸. Jubileusz pozwala na widzenie nowego horyzontu życia. Skoro to co dawne i obciążające jest darowane i przebaczone. Chodzi o głęboki oddech wolności, o wyprostowanie zgarbionych pleców i podniesienie wzroku.

Ten oddech szuka ożywiającego tchnienia Ducha Świętego i miejsca odnowienia. *„Kościoły jubileuszowe, wzdłuż szlaków oraz w Wiecznym Mieście, będą mogły być oazami duchowości, w których można odświeżyć drogę wiary i napić się ze źródeł nadziei, przede wszystkim przystępując do sakramentu pojednania, niezastąpionego punktu wyjścia dla prawdziwej drogi nawrócenia*⁴⁹.

Żeby skorzystać z dobrodziejstwa oazy trzeba zatrzymania, refleksji, zwolnienia tempa życia i pochylania ku źródłu, aby się napić. Trzeba uznać, że jest tylko jeden dawca wody żywej i trzeba prosić o przebaczenie. To wszystko jest konieczne, aby powstać i ruszyć z nową siłą w pielgrzymce życia. Pomocą w tym będzie niewątpliwie ogłaszanie dar miłosierdzia, jubileuszu i przebaczenia. Do tego wzywa papież Franciszek: *„Niech podczas (...) pielgrzymki odczytywane będą niektóre fragmenty niniejszego Dokumentu i niech będzie ogłoszony ludowi Odpust Jubileuszowy, który będzie można uzyskać w Kościołach partykularnych*⁵⁰.

Postawę otwartości i gotowości pielgrzym kształtuje od wewnątrz. Każdemu potrzebne jest serce i sumienia gotowe przyjąć dobrą nowinę o odpuszczeniu i ucho gotowe słuchać Ewangelii, aby wprowadzać nowe impulsy nadziei w życie wiary.

Pierwszym z tych impulsów jest wprowadzanie pokoju w sobie i wokół siebie. Kolejnym kształtowanie nowej wizji społecznej, w której pustka materializmu jest wypełniona pięknem szacunku do osoby, miłości i nadziei. Pielgrzymi nadziei przez życie i czyny muszą być wymiernym, życiowym miejscem oparcia dla słabszych braci i sióstr.

Ojciec Święty wyróżnia także minimum cztery wymiary ożywiające chrześcijańską nadzieję: Pierwszym z nich jest postawy wprowadzania pokoju przez przebaczenie i pojednanie. *„Jubileusz przypomina nam, że ci, którzy stają się „wprowadzającymi pokój”, mogą być „nazwani dziećmi Bożymi” (Mt 5, 9)*⁵¹. Drugim dawanie świadectwa i wsparcia, aby wypełniać nadzieją pustkę życia. *„W Roku Jubileuszowym będziemy wezwani do bycia namacalnymi znakami nadziei dla wielu braci i sióstr żyjących w trudnych warunkach (...), którzy pozbawieni wolności doświadczają każdego dnia, oprócz surowości osadzenia, pustki*

---

⁴⁸ SNC 1

⁴⁹ SNC 5

⁵⁰ SNC 5

⁵¹ SNC 8

emocjonalnej, nałożonych ograniczeń i w wielu przypadkach, braku szacunku”⁵². Trzeci wymiar dotyczy młodych: „Dlatego niech Jubileusz będzie dla Kościoła okazją do impulsu wobec nich: z odnowioną pasją zatroszczymy się o chłopców i dziewczęta, o studentów, narzeczonych, o młode pokolenia!”⁵³. Zakończony w październiku synod Kościoła wzywa nas do działania wobec młodego pokolenia, które staje się opcją fundamentalną dla nas jako wspólnoty wiary. Czwartym wymiarem jest troska o sprawiedliwy podział dóbr materialnych. „Podejmując starożytne słowa proroków, Jubileusz przypomina, że dobra ziemi nie są przeznaczone dla nielicznych uprzywilejowanych, lecz dla wszystkich”⁵⁴.

Ważną postawą ożywiania chrześcijańskiej nadziei jest szukanie przestrzeni jedności chrześcijan, która jest znakiem i świadectwem nadziei. „Podczas nadchodzącego Jubileuszu przypadnie bardzo ważna rocznica dla wszystkich chrześcijan. Upłynie bowiem 1700 lat od obchodów pierwszego wielkiego soboru powszechnego, Soboru Nicejskiego.(...) Rok Jubileuszowy może być ważną okazją do ukonkretnienia tej formy synodalnej, którą wspólnota chrześcijańska postrzega dziś jako coraz bardziej konieczny wyraz, aby lepiej odpowiedzieć na pilną potrzebę ewangelizacji: wszyscy ochrzczeni, każdy z własnym charyzmatem i posługą, współodpowiedzialni, aby wielorakie znaki nadziei świadczyły o obecności Boga w świecie”⁵⁵. Nadzieja ożywia się przez wspólnotowość dzielenia się wiarą i odkrywania tej samej tożsamości wiary i nadziei. Kościół potrzebuje iść coraz mocniej tą drogą wspólnotowego przeżywania tożsamości i dzielenia się świadectwem. Wspólnotowość jest drogą nadziei.

Podobnie znakiem nadziei i zdrowej wspólnoty wiary jest zawsze wspólnota gościnna, otwarta i przyjmująca. Gościnność rodzi nadzieję. „Niech w tym Roku Jubileuszowym sanktuaria będą świętymi miejscami gościnności i uprzywilejowanymi przestrzeniami budzenia nadziei”⁵⁶.

Podsumujmy te nasze rozważania na temat Roku Jubileuszowego jako wezwania do modlitwy, dziękczynienia i budowania nowej perspektywy jutra w wierze słowami papieża Franciszka: „Zbliżający się Jubileusz będzie zatem Rokiem Świętym, charakteryzującym się nadzieją, która nie gaśnie, nadzieją w Bogu”⁵⁷.

4. Zakończenie

Jubileusz jest wezwaniem do modlitwy, dziękczynienia i budowania nowej perspektywy jutra w wierze. Przyjmijmy zachętę do postawy otwartości na

⁵² SNC 10

⁵³ SNC 12

⁵⁴ SNC 16

⁵⁵ SNC 17

⁵⁶ SNC 44

⁵⁷ SNC 25

przyjęcie łaski Jubileuszu. Przyjmijmy postawę dziękczynienia za wczoraj i dziś życia. Podejmijmy zachętę do postawy uwielbienia Boga w łasce, która otwiera nową perspektywę przyszłości - jutra życia. Pytajmy więc w tym kontekście: jakie mam plany i marzenia?

11.2. PIELGRZYMI WIARY I NADZIEI (KATECHEZA 2)

Jubileusz jest **okazją do rozpoznania na nowo siebie jako pielgrzyma** wiary i popatrzenia na swoje życie w kontekście pielgrzymowania: „*Z tego przeplatania się nadziei i cierpliwości jasno wynika, że życie chrześcijańskie jest drogą, która potrzebuje również chwil mocnych, aby posilać i wzmacniać nadzieję, niezastąpioną towarzyszkę, która pozwala dostrzec cel: spotkanie z Panem*”⁵⁸. Chcemy więc zadać w poruszonym temacie pytania o trzy obszary opisane w Bulli, które pozwolą nam lepiej poznać myślenie papieża Franciszka dotyczące tożsamości wierzącego jako *pielgrzyma wiary i nadziei*. Są to pytania o nadzieję, drogi nadziei i samo pielgrzymowanie.

1. Jak rozumieć, rozpoznać i pielęgnować nadzieję w XXI wieku?

W tytule dokumentu pojawia się stwierdzenie: „*wszystkim, którzy przeczytają ten list niech nadzieja napełni serce*”. To ważne światło, które pozwala rozumieć intencję papieża i dołączyć do jego pragnienia, by nadzieja na nowo stała się udziałem każdego człowieka. Nie ma więc osoby, której Bóg chce odmówić nadziei. „*Nadzieja jest obecna w sercu każdego człowieka*”⁵⁹. Taki jest Boży zamiar dla każdego.

Od początku Bulli papież rozwija myśl, że nadzieja powiązana jest z darem odwagi i doświadczeniem wspólnoty: „*Spes non confundit*”, „*nadzieja zawieść nie może*” (Rz 5, 5). *W imię nadziei Paweł Apostoł napełnia odwagą chrześcijańską wspólnotę Rzymu. Nadzieja jest również głównym przesłaniem Jubileuszu*⁶⁰. Nadzieja to odwaga wobec trudności i przeciwności życia. Nadzieja umacnia się w środowisku wspólnoty wiary i miłości.

Nadzieja jest obecna w sercu każdego człowieka. Boży plan, to dać nadzieję każdemu ludzkiemu sercu, każdej osobie. Ten plan zbawienia wypływa z miłości Boga dla każdego. Papież pisze: „*Nadzieja rodzi się w istocie z miłości i opiera się na miłości, która wypływa z Serca Jezusa przebitego na krzyżu: „Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to*

⁵⁸ SNC 23

⁵⁹ SNC 1

⁶⁰ SNC 1

tym bardziej, będąc już pojednani, dostąpimy zbawienia przez Jego życie” (Rz 5, 10)”⁶¹.

Nadzieja jest dana przez dar chrztu. Życie łaską chrztu, wierność przymierzu i nadzieja pomaga wobec pokus zła: *„A Jego życie objawia się w naszym życiu wiary, które zaczyna się od chrztu, rozwija się w uległości wobec łaski Bożej, i dlatego jest ożywiane nadzieją, która, dzięki działaniu Ducha Świętego, jest stale odnawiana i niewzruszona”⁶².* Nadzieja wypływa z miłości Boga i jest oparta o miłość, ale musi być rozwijana we współpracy z łaską Bożą. Niezwykle ważna jest otwartość na Ducha Świętego. Dzieje się to przez rozeznanie, codzienne zapraszanie Ducha Świętego oraz rozwijanie Jego darów.

Nadzieja chrześcijańska charakteryzuje się tym, że nie ustępuje wobec trudności: *„(...) Istotnie, nadzieja chrześcijańska nie zwodzi ani nie rozczarowuje, ponieważ opiera się na pewności, że nic i nikt nigdy nie będzie w stanie oddzielić nas od Bożej miłości: „Któż nas może odłączyć od miłości Chrystusowej?” Dlatego nadzieja ta nie ustępuje w obliczu trudności: opiera się na wierze i karmi się miłością, a tym samym pozwala iść naprzód w życiu”⁶³.* Nadzieja jest potrzebna, bo w życiu zawsze są trudności. To ona nas odnosi do niezmiennej miłości Boga i daje moc wobec trudności. Wie o tym św. Paweł gdy pisze do Rzymian. Jest realistą i zakłada, że życie składa się z radości i smutków, że miłość jest poddawana próbie, gdy wzrastają trudności, a nadzieja wydaje się załamywać w obliczu cierpienia. Dlatego nadzieja nie jest dana na zawsze, potrzebuje pokarmu wiary i miłości - takie jest też nasze doświadczenie życia i taka jest potrzeba zadbania o ten pokarm⁶⁴.

Możemy w tym miejscu zadać sobie dwa pytania do refleksji: Czy osobiście dbam o ten pokarm wiary i miłości? Czy karmię świadectwem wiary i miłością braci i siostry?

2. Dokąd prowadzą drogi nadziei?

Bardzo ważną sprawą jest zdolność widzenia celu pielgrzymowania. Nie należy wchodzić na drogę nie wiedząc dokąd ona prowadzi, dokąd idę. Papież Franciszek wytycza w bulli *Spes non confundit* kierunki i podpowiada jak iść drogami nadziei.

Po pierwsze w ludzkim życiu potrzeba *chwil mocnych*, pod wpływem których dokonuje się korekta życia oraz umocnienie w nadziei przez głębokie doświadczenie spotkania z Panem. Ojciec Święty wychodzi o stwierdzenia: *„Z tego przeplatania się nadziei i cierpliwości jasno wynika, że życie chrześcijańskie*

⁶¹ SNC 3

⁶² SNC 3

⁶³ SNC 5

⁶⁴ Por. SNC 5

jest drogą, która potrzebuje również chwil mocnych, aby posilać i wzmacniać nadzieję, niezastąpioną towarzyszkę, która pozwala dostrzec cel: spotkanie z Panem Jezusem...”⁶⁵. Pomocą w odnalezieniu takiego doświadczenia są na pewno rekolekcje, pielgrzymka oraz rok święty.

Drugą pomocą będą różne znane formy duchowości we współistnieniu z nowymi. Papież wskazuje na nie pisząc o duchowości ludowej. *„Lubię myśleć, że droga łaski, ożywiona duchowością ludową, poprzedziła ogłoszenie pierwszego Jubileuszu w 1300 r. Nie możemy bowiem zapomnieć o różnych formach, poprzez które łaska przebaczenia została obficie wylana na święty wierny Lud Boży”⁶⁶. Bóg nigdy nie ogranicza swojego działania i pomocy do czegoś powtarzalnego i zamkniętego. Dlatego różne środowiskiem objawiania działania Boga mogą być tak samo znane od wieków nabożeństwa, opisane w szczegółach celebracje liturgiczne jak i nowe formy duchowości przejawiające się w dynamicznym i wspólnotowym uwielbieniu Boga. Bóg tak samo może przychodzić w osobistej modlitwie jak i w doświadczeniu wspólnoty wierzących. Istotnym wezwaniem jest umiejętność ich rozpoznania dla siebie oraz konieczność dostrzeżenia, że bracia i siostry w wierze mogą mieć inną wrażliwość i inne potrzeby duchowe. Dlatego potrzeba otwartości na różnorodność dróg łaski oraz uznania, że na każdej z nich Bóg wylewa przebaczenie i odnawia nadzieję.*

Trzecia podpowiedź Ojca Świętego każe nam podnieść wzrok i patrzeć w przyszłość. Czytamy w bulli: *„Jednocześnie ten Rok Święty skieruje nas ku kolejnej fundamentalnej rocznicy dla wszystkich chrześcijan: w 2033 r. obchodzone będzie bowiem dwa tysiące lat Odkupienia dokonanego przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa. Przed nami zatem droga naznaczona wielkimi etapami, w której łaska Boża poprzedza i towarzyszy ludziom gorliwie krocącym w wierze, czynnym w miłości i wytrwałym w nadziei (por. 1 Tes 1, 3)”⁶⁷. Droga nadziei biegnie przez wydarzenia historii, w których Bóg daje momenty łaski. Nadchodzi ważny etap. Potrzeba więc świadomego kroczenia do roku 2033 drogami wiary i współpracy w budowaniu historii zbawienia osobistego, wspólnotowego i społecznego.*

3. Co definiuje tożsamość *Pielgrzyma Nadziei*?

Chcemy zatrzymać się jeszcze przez chwilę na tożsamości pielgrzyma. *„To nie przypadek, że pielgrzymowanie wyraża fundamentalny element każdego wydarzenia jubileuszowego. Wyruszenie w drogę jest typowe dla tych, którzy poszukują sensu życia. Piesze pielgrzymowanie bardzo sprzyja odkrywaniu na*

⁶⁵ SNC 1

⁶⁶ SNC 1

⁶⁷ SNC 6

nowo wartości milczenia, wysiłku i tego, co istotne. Również w nadchodzącym roku pielgrzymi nadziei nie omieszkają przemierzyć dróg starożytnych i współczesnych, aby intensywnie przeżyć doświadczenie jubileuszowe. W samym Rzymie, oprócz tradycyjnych szlaków w katakumbach i Siedmiu Kościołach, pojawią się także szlaki wiary”⁶⁸.

Ojciec Święty kieruje nasze rozważanie dotyczące tożsamości w stronę wyruszenia w drogę. Nazywamy je pielgrzymowaniem. To ono definiuje ludzi szukających nadziei, sensu życia i tego co w życiu istotne. Pielgrzymowanie sprzyja odkrywaniu wartości potrzebnych do codziennego życia jakimi są: milczenie, podejmowanie codziennego trudu, umiejętność wyboru i rozróżnienia tego co ważne. Pielgrzymowanie to nie tylko droga, którą odmierzamy przebytą odległością. Równie ważne jest podjęcie i zrozumienie wymiarów duchowych. Wejście na „szlaki wiary” czyli odnawiania i budowanie doświadczenia duchowego.

Papież wskazuje na istotny wymiar pielgrzymowania. Ma się ono dokonywać w świetle Słowa Bożego, w kontemplacji Słowa: *„Niech pielgrzymka z kościoła wybranego na collectio [tj. zgromadzenie], do katedry, będzie znakiem drogi nadziei, która oświecona Słowem Bożym jednoczy wierzących”⁶⁹.* W pielgrzymowaniu wiary i nadziei potrzebujemy codziennego pokarmu Słowa Bożego w formie lektury osobistej, słuchania w liturii i rozważania. To Słowo Boże pozwala chodzić drogami wiary i odnawia serca, bo ono jest zarówno światłem jak i pokarmem dla ducha.

Pielgrzymowaniu w wierze towarzyszy Maryja, Matka i przewodniczka w wierze. Papież Franciszek nawiązuje w bulli do pierwszego objawienia Maryjnego jakie miało miejsce 12. grudnia 1531r. w Meksyku. *„Za pośrednictwem młodego Juana Diego, Matka Boża zaniósła rewolucyjne przesłanie nadziei, które do dziś powtarza wszystkim pielgrzymom i wiernym: „Czyż oto nie ma tu mnie, twojej Matki”. Podobne przesłanie jest odcisnięte w sercach wielu sanktuariów maryjnych na całym świecie, będących celem licznych pielgrzymów, którzy powierzają Matce Bożej swoje troski, cierpienia i oczekiwania. Niech w tym Roku Jubileuszowym sanktuaria będą świętymi miejscami gościnności i uprzywilejowanymi przestrzeniami budzenia nadziei. Zachęcam pielgrzymów przybywających do Rzymu, do zatrzymania się na modlitwie w sanktuariach maryjnych Wiecznego Miasta, aby oddać cześć Dziewicy Maryi i przyzywać Jej opieki. Jestem przekonany, że wszyscy, zwłaszcza cierpiący i udręczeni, będą mogli doświadczyć bliskości najczulszej z mam, która nigdy nie opuszcza swoich dzieci, która dla świętego Ludu Bożego jest „znakiem niezachwianej nadziei i*

⁶⁸ SNC 5

⁶⁹ SNC 6

*pociechy*⁷⁰. Maryja jest pierwszą w pielgrzymce wiary i jest Matką nadziei, której możemy zawierzać nasze troski na drodze życia. Przez swoją modlitwę i wzór zaufania Bogu Maryja wspiera naszą wiarę i pomaga rozpalać nadzieję. W każdym sanktuarium czeka na nas jak gościnna matka na dzieci, by nas przyjąć z otwartymi ramionami. Pielgrzymowanie pozwala także nam wypracowywać cnotę gościnności na wzór Maryi.

4. Podsumowanie:

Święty papież Paweł VI w adhortacji *Evangelii Nuntiandi* napisał, że świat współczesny nie słucha nauczycieli, a jeśli słucha to dlatego, że są świadkami⁷¹. *Pielgrzym Nadziei* ma być świadkiem i znakiem. Nie możemy przyjmować biernej postawy „siedzącego na kanapie obserwatora, kibica z balkonu życia”, który nie jest znakiem wiary, ani nadziei. Chodzi więc o postawę pielgrzyma, który jest znakiem nadziei dla świata, dla siostr i braci w drodze. Jak o to zadbać?

Na drodze życia warto zauważyć pewne kamienie milowe dotyczące przeszłości, teraźniejszości i planów na przyszłość. Każdy z nas musi je osobiście zdefiniować, a co pewien czas zatrzymać się, by na nie popatrzeć w perspektywie przemijania. Warto i dziś i w chwili osobistej refleksji postawić pytania: Za co mogę dziękować w pielgrzymce życia? Co dziś (teraz) jest centrum, czym świadczę („kanapa”, „balkon” czy „droga pielgrzyma”)? Dokąd chcę dojść na mojej drodze? Jakie są moje plany (też rzeczy konieczne) i marzenia?

Pielgrzym zazwyczaj nie idzie sam. Jeśli tworzymy wspólnotę wiary, to na drodze życia są bracia i siostry. Tutaj też rodzą się pytania: Czy umiem iść we wspólnocie? Z kim idę? Kogo mijam? Przed kim uciekam? Jakie buduję relacje? I w końcu: jakie świadectwo zostawiam w spotkaniu z ludźmi?

Pielgrzymowanie tutaj na ziemi znajdzie też swój ostatni etap. Nasza pielgrzymka życia zmierza do osobistej paschy, do przejścia z tej ziemi do ojczyzny w niebie, w której spotkamy Pana, celi źródło naszej nadziei. Trzeba się do tego dnia przygotować. Dobra siostra śmierć sama określi moment przejścia. To co zostanie po każdej i każdym z nas będzie naszym świadectwem nadziei. Mówimy tutaj o testamencie, który jest zarówno świadectwem jak i spuścizną życia. Jest wolą przekazaną do realizacji. Bracie i siostro, jaki jest, jaki będzie Twój testament?

---

⁷⁰ SNC 24

⁷¹ Por. EN 41

11.3. ODPUST I PRZEBACZENIE (KATECHEZA 3)

Jubileusz jest okazją do ożywienia osobistej, chrześcijańskiej nadziei opartej na Słowie Bożym: „Często spotykamy osoby zniechęcone, które patrzą w przyszłość ze sceptycyzmem i pesymizmem, jakby nic nie mogło dać im szczęścia. Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei. Słowo Boże pomaga nam znaleźć ku temu powody. Pozwólmy, aby poprowadziło nas słowo, które Apostoł Paweł napisał właśnie do chrześcijan Rzymu”⁷².

Odpuść sobie, daj spokój, pogódź się z tym... - takie słowa możemy usłyszeć, gdy nie potrafimy się pogodzić z jakąś sytuacją życiową, jakimś faktem. Zatrzymamy się dziś na treści daru Jubileuszu jakim jest odpust, przebaczenie i pojednanie.

Wikipedia przytacza taką definicję: Odpust (*łac. indulgentia*) w teologii katolickiej to pojęcie oznaczające darowanie przez Boga kary doczesnej za grzechy, które zostały odpuszczone co do winy. Przebaczenie grzechów nie uwalnia od kary doczesnej na ziemi lub w czyśćcu. Przynosi je dopiero odpust, którego udziela Kościół. Można go uzyskać dla siebie lub zmarłego po spełnieniu określonych warunków. Odpust może być zupełny, jeśli jest darowaniem całej, przewidzianej przez Boga kary lub częściowy, jeśli jest tej kary zmniejszeniem. Odpust dotyczy wyłącznie chrześcijan. Pojęcie odpustu ściśle związane jest z pojęciami dotyczącymi prawa rządzenia w Kościele i związaną z tym *władzą kluczy* oraz z wiarą w wymianę darów pomiędzy żyjącymi i umarłymi, tzn. obcowanie świętych. W przeciwieństwie do sakramentów, które są łaską i wprowadzają w stan łaski uświęcającej, a także są niezależne od zasług, odpusty są skutkiem zadośćuczynienia.

Trzeba w tym miejscu przypomnieć kilka ważnych prawd dotyczących odpustu. Przytoczone wyżej rozumienie odpustu jest ściśle związane z pokutą i pragnieniem nawrócenia. Uzyskanie odpustu jest związane z postawą wewnętrzną uznania jakiejś prawdy o sobie lub stanie relacji z inną osobą też Bogiem, który wymaga naprawy. Odpust sam w sobie jest darem, który płynie z pełnego miłości serca Boga i skarbcza miłosierdzia Kościoła.

1. Co o odpuszczeniu jubileuszowym pisze Ojciec Święty w bulli *Spes non confundit*?

W tym miejscu zatrzymamy się na czterech istotnych punktach wyszczególnionych papieża.

Po pierwsze odpust trzeba ogłaszać. „*Niech podczas tej pielgrzymki odczytywane będą niektóre fragmenty niniejszego Dokumentu i niech będzie ogłoszony ludowi Odpust Jubileuszowy, który będzie można uzyskać w Kościołach*

⁷² SNC wstęp

partykularnych”⁷³. We współczesnym społeczeństwie odpust nie jest darem oczywistym. Współczesny świat dąży do idealizmu i perfekcjonizmu. Równocześnie nie rozumie daru miłosierdzia Pana. Trzeba więc głosić miłość miłosierną i przebaczącą, przypominać o naturze Boga. To dotyczy też nas i tych którzy są blisko w Kościele. Ogłaszanie odpustu ma nas upodobnić do Boga, który jest miłosierny. Uczy przyjmować i dawać przebaczenie.

Po drugie trzeba podkreślać wezwanie do przyjęcia daru odpustu. Dar ten płynie z bezgranicznego miłosierdzia Boga i nie jest zasługą człowieka. *„Odpust istotnie, pozwala nam odkryć, jak nieograniczone jest miłosierdzie Boga. To nie przypadek, że w starożytności termin „miłosierdzie” był używany zamiennie z terminem „odpust”, właśnie dlatego, że ma wyrażać pełnię Bożego przebaczenia, które nie zna granic. Odpust ma na nowo ukazać jaki jest Bóg”*⁷⁴. Można Go opisać pojęciem „przebaczący bez granic”. Dla wiernych Kościoła ta bezgraniczność Bożego przebaczenia nadal jest często gorsząca. W tym wymiarze odpust jest jak studnia łaski bez dna, jak niewyczerpane źródło dla każdego. Pojęcie miłosierdzia czyli odpustu przybliży nas do prawdy o tym jak Pan nas kocha dziś. Jak mąż, który z miłością przyjmuje małżonkę, która wciąż dopuszcza się nierządu. W kontekście tej prawdy ujawnia się na nowo głęboka ludzka słabość wobec grzechu i tajemniczy wymiar nieprawości, której się dopuszczamy wobec Boga. Św. Paweł napisał: *„...tam gdzie wzmógł się grzech, tam jeszcze obficie rozlała się łaska”*⁷⁵. Każdy jest wezwany do przyjęcia miłosierdzia Pana.

Po trzecie to Chrystus jest naszym odpustem. W naszym słabym i skłonnym do zła człowieczeństwie trwają *„pozostałe skutki grzechu”*. Są one usuwane przez odpust, zawsze dzięki łasce Chrystusa, który, jak pisał św. papież Paweł VI, jest *„naszym «odpustem»”*⁷⁶. W przeznaczonym na Rok Jubileuszowy dekrete Penitencjarii Apostolskiej wydała przepisy umożliwiające uzyskanie i skuteczne praktykowanie jubileuszowego odpustu⁷⁷. Skoro Jezus jest darem miłosierdzia Ojca, to celem roku jubileuszowego jest przyłgnięcie do Niego. Trzeba szukać dróg spotkania Go na nowo, aby stać się oczyszczonym przez Krew Baranka.

Po czwarte dar odpustu podkreśla prawdę o tajemnicy Kościoła jaką jest obcowanie świętych. Ojciec Święty podkreśla: *„Tak więc odpust jubileuszowy, na mocy modlitwy, jest przeznaczony w szczególny sposób dla tych, którzy odeszli przed nami, aby mogli otrzymać pełnię miłosierdzia”*⁷⁸. Prawda o Kościele

⁷³ SNC 6

⁷⁴ SNC 23

⁷⁵ Rz 5,20

⁷⁶ Por. SNC 23

⁷⁷ Warto zapoznać się z włączonym do niniejszej publikacji dokumentem penitencjarii dotyczącym praktyki odpustu.

⁷⁸ SNC 22

pielgrzymującym, Kościele oczyszczającym i Kościele w chwale Boga się pokazuje duchową wymianę darów w dwie strony. Kościół w chwale nieba czerpie z głębi daru Boga i wyprasza odpust pielgrzymom na ziemi. Kościół w drodze ma za zadanie troszczyć się o umarłych fizycznie, aby przez dar odpustu mogli osiągnąć udział w pełni chwały Chrystusa.

2. Darem odpustu jest miłosierdzie i przebaczenie.

Nie może być ono tylko teoretycznym hasłem, ale powinno wyrazić się w czynach oraz w praktyce przyjęcia i darowania przebaczenia. Dar przebaczenia rodzi i odnawia nadzieję.

Pierwszym aspektem podkreślonym przez papieża Franciszka jest nadzieja przebaczenia w wymiarze społecznym. Jest to wołanie skierowane do władz państw, społeczeństw i Kościoła i dotyczy ono znaku miłosierdzia wobec skazanych i uwięzionych. *„Niech w każdym zakątku ziemi, wierzący, zwłaszcza Pasterze, będą wyrazicielami tych próśb, tworząc jeden głos, który odważnie domaga się godnych warunków dla uwięzionych, poszanowania praw człowieka, a przede wszystkim zniesienia kary śmierci, środka nieprzystającego do wiary chrześcijańskiej i niszczącego wszelką nadzieję na przebaczenie i odnowę. Aby ofiarować więźniom konkretny znak bliskości, sam pragnę otworzyć Drzwi Święte w więzieniu, aby były one dla nich symbolem zachęcającym do patrzenia w przyszłość z nadzieją i z odnowionym życiowym zaangażowaniem”⁷⁹.*

Drugim aspektem jest doświadczenie bezgranicznego przebaczenia od Pana w sakramencie pojednania. W bulli *Spes non confundit* czytamy podkreślone z całą mocą słowa: *„Nie ma bowiem lepszego sposobu na poznanie Boga niż pozwolenie Mu, by nas pojednał ze sobą (por. 2 Kor 5, 20), rozkoszując się Jego przebaczeniem. Nie rezygnujmy zatem ze spowiedzi, ale odkryjmy na nowo piękno sakramentu uzdrowienia i radości, piękno przebaczenia grzechów!”⁸⁰* Dziś, gdy tak łatwo usprawiedliwiamy i bagatelizujemy zło trzeba głosić moc tego sakramentu i być świadkiem jego skuteczności w swoim życiu. To Pan nas przyprowadza do siebie jako źródła przebaczenia. Spowiedź jest koniecznym i stałym źródłem odnowienia. Dlatego niezmiernie ważnym jest starać się o regularną spowiedź oraz stałego spowiednika. W łasce spowiedzi nie chodzi o oczekiwanie cudów w wymiarze psychiki czy samopoczucia, ale o stanie przed Panem w pokorze. *„Sakramentalne pojednanie jest nie tylko piękną sposobnością duchową, ale stanowi decydujący, istotny i niezbędny krok na drodze wiary każdego człowieka. Tam pozwalamy Panu zniszczyć nasze grzechy, uleczyć nasze serca, podnieść nas i objąć, abyśmy poznali Jego czułe i*

---

⁷⁹ SNC 10

⁸⁰ SNC 23

współczujące oblicze”⁸¹. Spowiedź jest czasem odpustu i miłosierdzia Boga, nie naszą autoterapią.

Trzecim aspektem jest życie w przebaczeniu. Boże przebaczenie nie jest tylko na chwilę. Dziś wielu chrześcijan żyje w terminalnym stanie nieprzebaczenia i niepojednania z Panem. Dla wielu spowiedź raz w roku, a następnie trwanie w grzechu staje się normą. Akt spowiedzi i nawrócenia jest tylko na chwilę, na święta, by przyjąć komunię. To prowadzi do „niepojednania społecznego” jako stylu życia. Jednak stan normalny dla życia chrześcijańskiego jest odwrotny. Żyję pojednany z Bogiem, On mnie pojednał ze sobą, więc ja chcę żyć pojednany z Nim i pojednać ze sobą braci i siostry.

Pojednanie z Panem uzdalnia i jest konieczne do stylu życia jakim jest uporządkowanie więzi międzyludzkich. *„Takie doświadczenie, pełne przebaczenia, pozwala otworzyć serce i umysł na przebaczenie. Przebaczenie nie zmienia przeszłości, nie może zmienić tego, co już się wydarzyło; a mimo to przebaczenie może umożliwić przemianę przyszłości i życie w odmienny sposób, bez urazy, rozgoryczenia i zemsty. Przyszłość oświecona przebaczeniem pozwala na odczytanie przeszłości innymi, bardziej pogodnymi oczami, choć wciąż wyżłobionymi łzami”*⁸². Pojednanie i przebaczenie nie zmienia przeszłości, ale pozwala żyć w pokoju i wolności. Pojednanie i przebaczenie często nie likwiduje bólu doznanej krzywdy, nie jest ostatecznym uleczeniem zranień (trzeba odróżniać przebaczenie od uzdrowienia zranień), ale otwiera na przyszłość i daje nadzieję na nowy horyzont dnia jutrzejszego. To zmiana sposobu życia od patrzenia ciągle w bolesną przeszłość do spoglądania z nadzieją w przyszłość.

3. Podsumowanie.

Odpust i pojednanie idą w parze. Im szerzej otwieramy serca i uznajemy słabość, grzech i ranę, tym obficiej wlewa się łaska miłosierdzia Boga. Im bardziej żyjemy stylem pojednania z Panem, tym łatwiej jest iść drogą pojednania z bliźnimi. Warto w tym miejscu zadać sobie kilka pytań i podjąć refleksję: Na ile ufam w bezgraniczne miłosierdzie Pana unikając rozpatrywania starych błędów i grzechów? Jaką mam świadomość swojego stanu słabości, upadku i pragnienie stałego powrotu do źródła łaski i miłosierdzia w praktyce sakramentu pojednania i łaski odpustu? Czy mój styl życia jest stylem życia w pojednaniu Bogiem i bliźnim? Jak mogę ogłosić miłosierdzie Boga w wymiarze społecznym?

---

⁸¹ SNC 23

⁸² SNC 23

11.4. ZNAKI NADZIEI DLA ŚWIATA (KATECHEZA 4)

Jubileusz to czas nowego odkrywania i podejmowania znaków nadziei. Ojciec Święty Franciszek nas zaprasza do ich odkrywania w Bulli jubileuszowej „*Spes non confundit*”. Czytamy w niej: „*Oprócz czerpania nadziei z łaski Bożej, jesteśmy wezwani do odkrywania jej także w znakach czasu, które daje nam Pan. Jak stwierdza Sobór Watykański II, <<Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii, tak aby w sposób dostosowany do każdego pokolenia mógł odpowiedzieć na odwieczne pytania ludzi o sens życia doczesnego i przyszłego oraz o ich wzajemną relację>>*”⁸³.

Zanim przejdziemy do centralnej części tematu tej katechezy, warto zadać sobie dwa pytania: Co jest dziś dla mnie znakiem nadziei? Jakich znaków dziś osobiście potrzebuję, wyglądam?

1. Definicja znaku – co jest znakiem?

Znak to nośnik informacji, który funkcjonuje albo w oparciu o naturalną, instynktowną wiedzę człowieka wynikającą z jego funkcjonowania w środowisku dotyczącą istniejących mechanizmów przyczynowo - skutkowych (dym - ogień, gorączka - choroba). W takim rozumieniu określa się go jako znak naturalny. Cechą charakterystyczną znaku naturalnego jest brak nadawcy.

Znak może też stanowić element lub całość świadomie sformułowanego komunikatu. Mówimy wtedy o sygnale, który jest intencjonalny, posiada nadawcę i odbiorcę oraz funkcjonuje w oparciu o pewną przyjętą, umowną konwencję. Dlatego też mówimy o *znakach konwencjonalnych*.

Znaki nadziei łączą się z pewną konwencją, choć z założenia mają być ponad kulturowe i czytelne na podobieństwo znaków naturalnych. Jednak gdy mówimy o znakach nadziei dla świata wchodzimy w świat świadomie formułowanego przesłania, celowości działań i komunikatów wobec sytuacji, które mogą być naturalne lub sprowokowane przez ludzi.

Podejmując temat znaków nadziei chcemy widzieć się zarówno w roli odbiorców, którzy potrzebują znaków nadziei, jak i świadomych nadawców takich sygnałów dla osób bliskich i dalekich, a nawet dla całych wspólnot czy środowisk. Trzeba więc postawić pytanie: Do kogo i jakie znaki wysyłam?

2. Papież Franciszek jako prorok nadziei. Znaki nadziei w encyklice „*Fratelli tutti*”.

W roku 2020 Ojciec Święty opublikował encyklikę „*Fratelli tutti*”, w której stawia trudną diagnozę dla świata pogrążonego w pandemii i napiętego w konfliktach

⁸³ SNC 7

polityczno-społecznych, które chwilę później wybuchną w postaci wojny w Ukrainie i Palestynie, na całym Bliskim Wschodzie. Ta diagnoza jest bolesna, bo pokazuje świat utraconych szans i ludzi utraconych nadziei. Ale jest to diagnoza prorocza.

Papież opisuje mroki zamkniętego świata i rozpadające się marzenia o przyszłości⁸⁴ oraz pustkę braku projektu przyszłości, która skutkuje rozpadem świata na getta bogatych i biednych, wolnych i niewolników, ludzi dobrobytu i beznadziei⁸⁵. Wylicza też podstawowe mroki współczesnego świata i człowieka. Należą do nich rozpadające się marzenia o pokonaniu podziałów i solidarności ludzkiej. Fiaskiem okazuje się projekt tzw. „*Otwarcia na Świat*”, które jest formą gospodarki bez granic. Pozornie jest ona jednocząca, ale w rzeczywistości staje się formą narzucenia jednego modelu gospodarczego i kulturowego. Takie działanie dzieli narody i osoby, ludzi niby bliskich sobie w zglobalizowanym świecie, a jednak obcych i rywalizujących, osamotnionych, bez tożsamości.

Mocno podkreślony zostaje temat wszechobecnej kultury konsumpcji. Odziera ona z myślenia historycznego, indywidualizmu i tożsamości na rzecz narzucenia pustki „*braku ograniczeń*”. Jest kulturą, a może kultem braku treści. Papież nazywa tę sytuację mocno używając terminu: kolonizacja kulturowa.

Kanwą encykliki jest opowiadanie o miłosiernym samarytaninie, a puentą stwierdzenie: *Historia się powtarza. Gdy wyruszamy w drogę, nieuchronnie spotykamy człowieka poranionego*⁸⁶. Franciszek jest prorokiem, ale nie fatalistą. Dlatego w bulli jubileuszowej „*Spes non confundit*” wskazuje na lekarstwo i wylicza znaki nadziei, które mają być darem Jubileuszu.

3. Znaki nadziei w bulli „*Spes non confundit*”

Tematowi znaków nadziei Ojciec Święty Franciszek poświęcił część bulli jubileuszowej. Wskazuje tam, że nadzieja i jej rozpoznanie jest integralnie związana z umiejętnością rozeznania i podjęcia decyzji. Łaska nadziei w taki sposób staje się dostępna nie tylko dla tych, którzy mają bliskość Pana, ale dociera też do innych potrzebujących. „*Oprócz czerpania nadziei z łaski Bożej, jesteśmy wezwani do odkrywania jej także w znakach czasu, które daje nam Pan. Jak stwierdza Sobór Watykański II, <<Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii>>*”⁸⁷. Nie można się jednak na tym zatrzymać. „*(...) Znaki czasu, które zawierają tęsknotę ludzkiego serca, potrzebującego zbawczej obecności Boga, domagają się, by*

---

⁸⁴ FT 10-14

⁸⁵ FT 15nn

⁸⁶ por. FT 69

⁸⁷ SNC 7

zostały przekształcone w znaki nadziei⁸⁸. W poszukiwaniu i ukazywaniu znaków nadziei oprócz rozpoznania problemu i rozeznaniu potrzeba konkretnych decyzji, które materializują znak czasu w czyn miłości i miłosierdzia.

Papież wylicza w sumie dziewięć obszarów, które mają w wymiarze Jubileuszu być rozpoznane i stać się przestrzeniami realizowania znaków nadziei. Spróbujmy je zaprezentować grupując niektóre z nich.

Bezwzględnie pierwszym znakiem, którego potrzebuje każdy człowiek i cała ludzkość jest pokój. *„Niech pierwszy znak nadziei przełoży się na pokój dla świata”*⁸⁹.

W dobie utraty sensu, celu i pragnienia życia potrzeba znaku, który pozwoli podnieść wzrok w górę i popatrzeć z odwagą przed siebie. *„Spoglądanie w przyszłość z nadzieją oznacza również posiadanie wizji życia, pełnej entuzjazmu, którą trzeba przekazywać”*⁹⁰. Ten znak nadziei papież Franciszek przeciwstawia często obecnym znakom śmierci jakimi są: eutanazje, samobójstwa, brak chęci przekazywania życia w potomstwie.

*„W Roku Jubileuszowym będziemy wezwani do bycia namacalnymi znakami nadziei dla wielu braci i siostr żyjących w trudnych warunkach...”*⁹¹ Te słowa z bulli każą nam stawać się znakami nadziei i czynić znaki nadziei nie tylko o ludziach ubogich, rodzinach przeżywających kryzysy, czy dzieciach pozbawionych radości dzieciństwa. Jak podkreśla Ojciec Święty, w szczególny sposób jubileusz na stać się czasem nadziei dla więźniów, bezdomnych, migrantów, ubogich i głodnych⁹². I nie chodzi to tylko o przyjazne gesty, ale o znaki konkretnego działania, do którego cały współczesny świat jest wezwany. *„Nie może zabraknąć znaków nadziei dla migrantów, którzy opuszczają swoją ziemię w poszukiwaniu lepszego życia dla siebie i swoich rodzin”*⁹³.

Szczególne miejsce w wezwaniu papieża Franciszka zajmują najstarsi. *„Niech znaki nadziei będą oferowane chorym, znajdującym się w domu, czy w szpitalu”*⁹⁴. *„Na znaki nadziei zasługują osoby starsze, które często doświadczają samotności i poczucia opuszczenia”*⁹⁵. Człowiek przeżywający chorobę, starość czy samotność, czyli swoisty stan swojego ograniczenia i bliskość śmierci łatwo traci nadzieję. Równocześnie każda ludzka obecność, czas poświęcony na

---

⁸⁸ SNC 7

⁸⁹ SNC 8

⁹⁰ SNC 9

⁹¹ SNC 10

⁹² Patrz SNC 10, 13, 15 i 16

⁹³ SNC 13

⁹⁴ SNC 11

⁹⁵ SNC 14

rozmowę, pomoc w zakresie codziennych potrzeb, czy zwykła życzliwość staje się pięknym znakiem pozwalającym rozkwiąć nadziei.

Niedawno zakończony synod Kościoła powszechnego wskazał młodych jako priorytet zaangażowania Kościoła. *„Znaki nadziei są również potrzebne tym, którzy sami w sobie ją reprezentują: młodym”*⁹⁶. Troska o znaki nadziei dla młodych nie jest opcją dla Kościoła. To jest pilne wezwanie i zadanie, by przekazywać kolejnemu pokoleniu ewangelię o Jezusie zmartwychwstałym, który jest naszą nadzieją. W świecie ludzi młodych dominują dziś doświadczenia i znaki, które na młodość nie wskazują. Brak marzeń, zamęt, melancholia i nuda życia są dotknięciem jakiejś pustki, która odbiera marzenia i nadzieję. Trzeba więc podkreślić wielką potrzebę pokazywania młodym dróg nadziei i sposobów chodzenia nimi w ich świecie, kulturze i języku.

Nie wystarczy, że wierzący katolicy będą przeżywać Jubileusz. Na koniec tego wołania pojawia się apel o nadzieję, w której każdy jest wezwany do działania w miarę swoich możliwości i kompetencji aby zaspokoić głód światowy, wprowadzić pokój, umorzyć długi krajów, dług ekologiczny...

W tym kontekście wierzący zostają wezwani do dwóch postaw. Po pierwsze do jedności w wymiarze kościołów. Po drugie do ewangelizacji czynem i słowem. Wszystko to po to, *„aby lepiej odpowiedzieć na pilną potrzebę ewangelizacji: wszyscy ochrzczeni, każdy z własnym charyzmatem i posługą, współodpowiedzialni, aby wielorakie znaki nadziei świadczyły o obecności Boga w świecie”*⁹⁷.

To wołanie Ojca Świętego o znaki nadziei jest wezwaniem także dla każdej i każdego z nas. Jest to wezwanie do podjęcia diakonii, czyli służby, na rzecz nadziei. Każdy wedle swoich możliwości, rozeznania i środków.

4. Podsumowanie:

*„Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii, tak aby w sposób dostosowany do każdego pokolenia mógł odpowiedzieć na odwieczne pytania ludzi o sens życia doczesnego i przyszłego oraz o ich wzajemną relację”*⁹⁸. Te słowa zamieszczone w bulli są cytatem z nauczania II Soboru Watykańskiego. Wskazują one, że wciąż, w każdym pokoleniu, potrzeba we wspólnocie Kościoła rozeznania dotyczącego zarówno deficytu nadziei jak i znaków które są wołaniem o nadzieję oraz tych które dajemy i mamy świadomie dawać człowiekowi i społeczeństwu.

⁹⁶ SNC 12

⁹⁷ SNC 17

⁹⁸ II Sobór Watykański, GS 4

Potrzeba głębiej wniknąć w sposób myślenia nie tylko współczesnego świata, ale też papieża Franciszka. Potrzeba głębszej praktyki synodalności, aby skutecznie rozeznaczyć i dać właściwe przesłanie Dobrej Nowiny o nadziei w Jezusie Zmartwychwstałym wobec szukających sensu życia. Te słowa prowadzą nas do refleksji i pytań: Jakie znaki nadziei widzę w swoim życiu? Jakich znaków potrzebuję i od kogo? Co jest znakiem, który sam daję? Z jakim obszarem misji określonym w bulli się utożsamiam osobiście? Jaki wymiar jest zaproszeniem dla wspólnoty wiary w której jestem?

(Autor: bp. Piotr Wawrzynek)

11.5. TEKSTY Z PISMA ŚWIĘTEGO I BULLI SPES NON CONFUNDIT JAKO POMOC DO ROZWAŻANIA W KONTEKŚCIE KATECHEZ

Katecheza 1: Teksty z Bulli p. Franciszka „Spes non confundit”:

- 1.** W imię nadziei Paweł Apostoł napełnia odwagą chrześcijańską wspólnotę Rzymu. Nadzieja jest również głównym przesłaniem zbliżającego się Jubileuszu, który zgodnie ze starożytną tradycją papież ogłasza co dwadzieścia pięć lat. (...) Oby Jubileusz był dla wszystkich okazją do ożywienia nadziei.
- 5.** Kościoły jubileuszowe, wzdłuż szlaków oraz w Wiecznym Mieście, będą mogły być oazami duchowości, w których można odświeżyć drogę wiary i napić się ze źródeł nadziei, przede wszystkim przystępując do sakramentu pojednania, niezastąpionego punktu wyjścia dla prawdziwej drogi nawrócenia.
- 6.** Teraz nadszedł czas nowego Jubileuszu, w którym Drzwi Święte zostaną ponownie otwarte, aby dać żywe doświadczenie Bożej miłości, która wzbudza w sercu pewną nadzieję zbawienia w Chrystusie.
- 8.** Jubileusz przypomina nam, że ci, którzy stają się „wprowadzającymi pokój”, mogą być „nazwani dziećmi Bożymi” (Mt 5, 9). Potrzeba pokoju stanowi wyzwanie dla wszystkich i wymaga realizacji konkretnych projektów.
- 10.** W Roku Jubileuszowym będziemy wezwani do bycia namacalnymi znakami nadziei dla wielu braci i sióstr żyjących w trudnych warunkach. Myślę o więźniach, którzy pozbawieni wolności doświadczają każdego dnia, (...) aby w Roku Jubileuszowym podjęły inicjatywy przywracające nadzieję;
- 17.** Podczas nadchodzącego Jubileuszu przypadnie bardzo ważna rocznica dla wszystkich chrześcijan. Upłynie bowiem 1700 lat od obchodów pierwszego wielkiego soboru powszechnego, Soboru Nicejskiego. (...) Rok Jubileuszowy może być ważną okazją do ukonkretnienia tej formy synodalnej, którą wspólnota chrześcijańska postrzega dziś jako coraz bardziej konieczny wyraz, aby lepiej odpowiedzieć na pilną potrzebę ewangelizacji: wszyscy ochrzczeni, każdy z

własnym charyzmatem i postugą, współodpowiedzialni, aby wielorakie znaki nadziei świadczyły o obecności Boga w świecie.

20. Jubileusz da nam możliwość odkrycia na nowo, z ogromną wdzięcznością, daru tego nowego życia otrzymanego w chrzcie, które jest w stanie przekształcić ten dramat. Ważne, aby w kontekście Jubileuszu zastanowić się, jak rozumiano tę tajemnicę od pierwszych wieków wiary.

25. Podążając w kierunku Jubileuszu, powróćmy do Pisma Świętego i usłyszymy te słowa skierowane do nas: „My, którzyśmy się uciekli do uchwycenia zaofiarowanej nadziei, trzymajmy się jej jak bezpiecznej i silnej dla duszy kotwicy, która przenika poza zasłonę, gdzie Jezus poprzednik wszedł za nas” (Hbr 6, 18-20). Jest to mocne wezwanie, aby nigdy nie tracić nadziei, którą otrzymaliśmy, aby trzymać się jej, znajdując schronienie w Bogu. (...) Zbliżający się Jubileusz będzie zatem Rokiem Świętym, charakteryzującym się nadzieją, która nie gaśnie, nadzieją w Bogu.

Katecheza 2: Teksty z Bulli p. Franciszka „Spes non confundit”:

NADZIEJA

1. „Spes non confundit”, „nadzieja zawieść nie może” (Rz 5, 5). (...) Apostoł napełnia odwagą chrześcijańską wspólnotę Rzymu. Nadzieja jest również głównym przesłaniem zbliżającego się Jubileuszu. Nadzieja jest obecna w sercu każdego człowieka. Nadzieja rodzi się w istocie z miłości i opiera się na miłości, która wypływa z Serca Jezusa przebitego na krzyżu: *„Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej, będąc już pojednani, dostąpimy zbawienia przez Jego życie”* (Rz 5, 10). A Jego życie objawia się w naszym życiu wiary, które zaczyna się od chrztu, rozwija się w uległości wobec łaski Bożej, i dlatego jest ożywiane nadzieją, która, dzięki działaniu Ducha Świętego, jest stale odnawiana i niewzruszona.

5. (...) Nadzieja chrześcijańska nie zwodzi ani nie rozczarowuje, ponieważ opiera się na pewności, że nic i nikt nigdy nie będzie w stanie oddzielić nas od Bożej miłości (...) Dlatego nadzieja ta nie ustępuje w obliczu trudności: opiera się na wierze i karmi się miłością, a tym samym pozwala iść naprzód w życiu.

DROGI NADZIEI

1. Z przeplatania się nadziei i cierpliwości jasno wynika, że życie chrześcijańskie jest drogą, która potrzebuje również chwil mocnych, aby posilać i wzmacniać nadzieję, (...) pozwala dostrzec cel: spotkanie z Panem Jezusem.

6. Jednocześnie ten Rok Święty skieruje nas ku kolejnej fundamentalnej rocznicy (...): w 2033 r. obchodzone będzie bowiem dwa tysiące lat Odkupienia dokonanego przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa. Przed nami zatem droga naznaczona wielkimi etapami, w której łaska Boża poprzedza i

towarzyszy ludziom gorliwie kroczącym w wierze, czynnym w miłości i wytrwałym w nadziei (...).

PIELGRZYMI NADZIEI

5. (...) pielgrzymowanie wyraża fundamentalny element każdego wydarzenia jubileuszowego. Wyruszenie w drogę jest typowe dla tych, którzy poszukują sensu życia. Piesze pielgrzymowanie bardzo sprzyja odkrywaniu na nowo wartości milczenia, wysiłku i tego, co istotne. (...) W samym Rzymie, oprócz tradycyjnych szlaków w katakumbach i Siedmiu Kościołach, pojawią się także szlaki wiary. (...) Niech pielgrzymka (...) będzie znakiem drogi nadziei, która oświecona Słowem Bożym jednoczy wierzących.

24. (...) Matka Boża zaniósła rewolucyjne przesłanie nadziei: „Czyż oto nie ma tu mnie, twojej Matki?”. Podobne przesłanie jest odcisnięte w sercach wielu sanktuariów maryjnych na całym świecie (...). Zachęcam pielgrzymów (...) do zatrzymania się na modlitwie w sanktuariach maryjnych Wiecznego Miasta, aby oddać cześć Dziewicy Maryi i przyzywać Jej opieki. Jestem przekonany, że wszyscy, zwłaszcza cierpiący i udręczeni, będą mogli doświadczyć bliskości najczulszej z mam, która nigdy nie opuszcza swoich dzieci, która dla świętego Ludu Bożego jest „znakiem niezachwianej nadziei i pociechy”.

Katecheza 3: Tekst Pisma Świętego: Rz 5, 1-11

Teksty z Bulli p. Franciszka „Spes non confundit”:

ODPUST

6. Niech podczas tej pielgrzymki odczytywane będą niektóre fragmenty niniejszego Dokumentu i niech będzie ogłoszony ludowi Odpust Jubileuszowy (...)

23. Odpust, istotnie, pozwala nam odkryć, jak nieograniczone jest miłosierdzie Boga. To nie przypadek, że w starożytności termin „miłosierdzie” był używany zamiennie z terminem „odpust”, właśnie dlatego, że ma wyrażać pełnię Bożego przebaczenia, które nie zna granic. (...) Tak więc w naszym słabym i skłonny do zła człowieczeństwie trwają „pozostałe skutki grzechu”. Są one usuwane przez odpust, zawsze dzięki łasce Chrystusa, który, jak pisał św. Paweł VI, jest „naszym «odpustem»”. Penitencjaria Apostolska wyda przepisy umożliwiające uzyskanie i skuteczne praktykowanie jubileuszowego odpustu.

PRZEBACZENIE

23. Nie ma bowiem lepszego sposobu na poznanie Boga niż pozwolenie Mu, by nas pojednał ze sobą (por. 2 Kor 5, 20), rozkoszując się Jego przebaczeniem. Nie rezygnujmy zatem ze spowiedzi, ale odkryjmy na nowo piękno sakramentu uzdrowienia i radości, piękno przebaczenia grzechów! (...) Sakramentalne

pojednanie jest nie tylko piękną sposobnością duchową, ale stanowi decydujący, istotny i niezbędny krok na drodze wiary każdego człowieka. Tam pozwalamy Panu zniszczyć nasze grzechy, uleczyć nasze serca, podnieść nas i objąć, abyśmy poznali Jego czułe i współczujące oblicze. (...) Takie doświadczenie, pełne przebaczenia, pozwala otworzyć serce i umysł na przebaczenie. Przebaczenie nie zmienia przeszłości, nie może zmienić tego, co już się wydarzyło; a mimo to przebaczenie może umożliwić przemianę przyszłości i życie w odmienny sposób, bez urazy, rozgoryczenia i zemsty. Przyszłość oświecona przebaczeniem pozwala na odczytanie przeszłości innymi, bardziej pogodnymi oczami, choć wciąż wyżłobionymi łzami.

Katecheza 4: Tekst Pisma Świętego: Łk 4,16-30

Teksty z Bulli p. Franciszka „Spes non confundit”:

ZNAKI NADZIEI

7. Oprócz czerpania nadziei z łaski Bożej, jesteśmy wezwani do odkrywania jej także w znakach czasu, które daje nam Pan. Jak stwierdza Sobór Watykański II, „Kościół zawsze jest zobowiązany do badania znaków czasu i ich interpretowania w świetle Ewangelii, (...). Jednak znaki czasu, które zawierają tęsknotę ludzkiego serca, potrzebującego zbawczej obecności Boga, domagają się, by zostały przekształcone w znaki nadziei.

8. Niech pierwszy znak nadziei przełoży się na pokój dla świata,

9. Spoglądanie w przyszłość z nadzieją oznacza również posiadanie wizji życia, pełnej entuzjazmu, którą trzeba przekazywać.

10. W Roku Jubileuszowym będziemy wezwani do bycia namacalnymi znakami nadziei dla wielu braci i sióstr żyjących w trudnych warunkach.

11. Niech znaki nadziei będą oferowane chorym, znajdującym się w domu, czy w szpitalu.

12. Znaki nadziei są również potrzebne tym, którzy sami w sobie ją reprezentują: młodym.

13. Nie może zabraknąć znaków nadziei dla migrantów, którzy opuszczają swoją ziemię w poszukiwaniu lepszego życia dla siebie i swoich rodzin.

14. Na znaki nadziei zasługują osoby starsze, które często doświadczają samotności i poczucia opuszczenia.

17. aby lepiej odpowiedzieć na pilną potrzebę ewangelizacji: wszyscy ochrzczeni, każdy z własnym charyzmatem i posługą, współodpowiedzialni, aby wielorakie znaki nadziei świadczyły o obecności Boga w świecie.

12. TEKSTY NA CZUWANIE MODLITEWNE W ROKU JUBILEUSZOWYM

12.1. NABOŻEŃSTWO ADORACYJNE DLA MŁODYCH "PIELGRZYMI NADZIEI"

1. **Pieśń na wystawienie:** *Z Tobą ciemność* (Taize)

Wprowadzenie

Dziś spotykamy się przy Tobie, Panie, żeby wspólnie zastanowić się nad tym, co znaczy być pielgrzymem nadziei, tak zachęca nas papież Franciszek w swojej Bulli ogłaszającej Rok Jubileuszowy 2025. Nasza wędrówka wiary to nie tylko tradycja – to przygoda!

2. **Pieśń:** *Już się nie lękaj*

3. **Z bulli papieża Franciszka:**

Nadzieja, wraz z wiarą i miłością, tworzy tryptyk „cnót teologalnych”, które wyrażają istotę życia chrześcijańskiego (por. 1 Kor 13, 13; 1 Tes 1, 3). W ich nierozzerwalnym dynamizmie, nadzieja jest tą, która niejako nadaje orientację, wskazuje kierunek i cel chrześcijańskiej egzystencji. Dlatego Paweł Apostoł zachęca nas: „Weselcie się nadzieją. W ucisku bądźcie cierpliwi, w modlitwie – wytrwali!” (Rz 12, 12). Tak, musimy „być bogaci w nadzieję” (por. Rz 15, 13), aby w sposób wiarygodny i pociągający dawać świadectwo wiary i miłości, które nosimy w naszych sercach; aby wiara była radosna, miłość entuzjastyczna; aby każdy był w stanie podarować choćby tylko uśmiech, gest przyjaźni, braterskie spojrzenie, szczerze wysłuchanie, bezinteresowną posługę, wiedząc, że w Duchu Jezusa może to stać się owocnym ziarnem nadziei dla tych, którzy je przyjmują. Ale jaki jest fundament naszej nadziei? Aby to zrozumieć, dobrze zastanowić się nad motywami naszej nadziei (por. 1 P 3,15)

4. **Rozważanie**

Papież Franciszek przypomina nam, że każdy z nas jest pielgrzymem. Właśnie w drodze do celu odkrywamy sens życia i wiarę. Nadzieja jest naszą siłą. To ona pozwala nam iść naprzód, nawet w trudnych momentach. Nie jesteśmy sami! Pielgrzymowanie to także wspólnota – wspierajmy się nawzajem! Naszą wspólną siłą jest Jezus- On jest spełnieniem naszej nadziei, dlatego nie bójmy się do Niego przychodzić i prosić o pocieszenie i umocnienie.

5. **Pieśń:** *Jezu Tyś jest światłością* (Taize)

6. **Z Ewangelii św. Jana**

Niech się nie trwoży serce wasze. Wierzycie1 w Boga? I we Mnie wierzcie! W domu Ojca mego jest mieszkań wiele. Gdyby tak nie było, to bym wam powiedział. Idę przecież przygotować wam miejsce. A gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę powtórnie i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie Ja jestem. Znacie drogę, dokąd Ja idę». Odezwał się do Niego Tomasz: «Panie, nie wiemy, dokąd idziesz. Jak więc możemy znać drogę?» Odpowiedział mu Jezus: «Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie.

7. **Modlitwa spontaniczna** na podstawie usłyszanego słowa zakończona wezwaniem:

Panie Boże, otwieramy nasze serca na Twoją obecność.

Napełnij nas radością i nadzieją, abyśmy potrafili dzielić się nimi z innymi.
Amen.

8. Każdy uczestnik może podejść do ołtarza, aby chwile pomodlić się **sam na sam z Panem**.

Teraz zapraszam do osobistej modlitwy. Pomyślcie o swoich pragnieniach, obawach i wdzięczności. To czas, by spotkać się z Bogiem na wyłączność.

9. **Czas adoracji.** W tym czasie śpiewa się pieśni o tematyce zawierzenia.

10. *(gdy ostatnia osoba odejdzie)* Wspólna recytacja **Ojcze Nasz**

oraz:

Dziękujemy Ci, Boże, za ten czas. Napełnij nas nadzieją, byśmy w naszej pielgrzymce nie tracili wiary i zapału.

11. **Pieśń na zakończenie:** *Wielbić Pana chcę* (Taize)

12.2. NABOŻEŃSTWO ADORACYJNE NA ROK JUBILEUSZOWY „PIELGRZYMI NADZIEI”

1. **Pieśń na rozpoczęcie** i wystawienie Najświętszego Sakramentu:

Lud Twój Panie, lud pielgrzymi

2. **Wprowadzenie**

Panie Jezu Chryste! Bądź pozdrowiony, Ty który jesteś obecny pośród nas w tajemnicy Najświętszego sakramentu. Oto my- Lud Twój Panie- lud pielgrzymi. Idziemy przez życie niosąc w sobie siłę nadziei, że celem naszej wędrówki jesteś TY- nasze życie. Niech ta modlitwa stanie się dla nas nową mocą na dalsze pielgrzymowanie, ku pełni życia; dziękując Tobie za rok szczególnej łaski jubileuszu Twojego wcielenia. Niech Twój Duch nas prowadzi i przemienia. Nasycaj nas swoją łaską i prowadź. Spraw, aby ten jubileusz był dla nas czasem refleksji, dziękczynienia, odnawiania nadziei oraz odkrywania, że w ciągu minionych lat byliśmy pielgrzymami na drodze wiary, poszukującymi sensu i światła w czasach trudnych i radosnych.

3. **Pieśń:** *Jezu, Tyś jest światłością mej duszy* (Taize)

4. **Słuchanie Słowa Bożego:**

Z listu św. Pawła do Rzymian (Rz 5,5-11):

A nadzieja zawieść nie może, ponieważ miłość Boża rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany. Chrystus bowiem umarł za nas, jako za grzeszników, w oznaczonym czasie, gdyśmy jeszcze byli bezsilni. A nawet za człowieka sprawiedliwego podejmuje się ktoś umrzeć tylko z największą trudnością. Chociaż może jeszcze za człowieka życzliwego odważyłby się ktoś ponieść śmierć. Bóg zaś okazuje nam swoją miłość właśnie]przez to, że Chrystus umarł za nas, gdyśmy byli jeszcze grzesznikami. Tym bardziej więc będziemy przez Niego zachowani od karzącego gniewu, gdy teraz przez krew Jego zostaliśmy usprawiedliwieni. Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej, będąc już pojednani, dostąpimy zbawienia przez Jego życie. I nie tylko to - ale i chlubić się możemy w Bogu przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, przez którego teraz uzyskaliśmy pojednanie.

(prowadzący, może przeprowadzić rozważanie słowa w tzw. rozmowie z Panem albo zachować chwilę medytacyjnej ciszy)

„Panie, Ty jesteś źródłem naszej nadziei. W tym szczególnym czasie dziękujemy za wszystkie lata, które spędziliśmy razem. Pomóż nam być pielgrzymami, którzy wciąż poszukują Twojej obecności w naszym życiu. Amen.”

5. **Pieśń:** *Bóg jest miłością* (Taize)

6. **Z Bulii** papieża Franciszka SPES NON CONFUNDIT

Nadzieja rodzi się w istocie z miłości i opiera się na miłości, która wypływa z Serca Jezusa przebitego na krzyżu: „Jeżeli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Jego Syna, to tym bardziej, będąc już pojednani, dostąpimy zbawienia przez Jego życie” (Rz 5, 10). A Jego życie objawia się w naszym życiu wiary, które zaczyna się od chrztu, rozwija się w uległości wobec łaski Bożej, i dlatego jest ożywiane nadzieją, która, dzięki działaniu Ducha Świętego, jest stale odnawiana i niewzruszona.

To właśnie Duch Święty, swoją nieustanną obecnością na drodze Kościoła, promieniuje w wierzących światłem nadziei: podtrzymuje ją jak pochodnię, która nigdy nie gaśnie, aby wspierać i ożywiać nasze życie. Istotnie, nadzieja chrześcijańska nie zwodzi ani nie rozczarowuje, ponieważ opiera się na pewności, że nic i nikt nigdy nie będzie w stanie oddzielić nas od Bożej miłości. (...) Dlatego nadzieja ta nie ustępuje w obliczu trudności: opiera się na wierze i karmi się miłością, a tym samym pozwala iść naprzód w życiu. Św. Augustyn pisze na ten temat: „Nie można żyć w jakimkolwiek stanie bez tych trzech uczuć duszy: wierzenia, ufania i kochania”.

Św. Paweł jest wielkim realistą. Wie, że życie składa się z radości i smutków, że miłość jest poddawana próbie, gdy wzrastają trudności, a nadzieja wydaje się załamywać w obliczu cierpienia. (...) Ale w takich sytuacjach, przez ciemność przebija się światło (...) A to prowadzi do rozwoju cnoty ściśle związanej z nadzieją: cierpliwości.

(chwila ciszy)

7. **Pieśń:** *Już się nie lękaj* (Taize)

Gdybyśmy nadal byli w stanie patrzeć z zadziwieniem na stworzenie, moglibyśmy zrozumieć, jak bardzo decydujące znaczenie ma cierpliwość. Trzeba czekać na zmianę pór roku z ich owocami; obserwować życie zwierząt i cykle ich rozwoju;

mieć proste oczy św. Franciszka, który w swojej Pieśni słonecznej, napisanej dokładnie 800 lat temu, postrzegał stworzenie jako jedną wielką rodzinę i nazywał słońce „bratem”, a księżyc „siostrą” . Odkrycie cierpliwości na nowo jest bardzo dobre dla nas samych i dla innych.

8. **Modlitwa** słoneczna św. Franciszka

Najwyższy, wszechmocny i dobry Panie,
Twoje są uwielbienie, chwała, cześć i wszelkie błogosławieństwo.
Tylko Tobie, o Najwyższy, one przynależą,
I żaden śmiertelnik nie jest godzien wymieniać Twojego imienia.
Pochwalony bądź, mój Panie, ze wszystkimi Twymi stworzeniami,
nade wszystko z panem bratem Słońcem,
bo jest on lampą dnia i nim rozświecisz naszą drogę.
Jakże on piękny, promieniejący i pełen blasku.
O Tobie, o Najwyższy, daje nam wyobrażenie.
Pochwalony bądź, mój Panie, przez siostrę Księżyc i gwiazdy:
stworzyłeś je na niebie, jasne, cenne i piękne.
Pochwalony bądź, mój Panie, przez brata Wiatr
i przez powietrze, słońce, spiekotę i każdą pogodę,
którymi wspierasz wszystkie Twe stworzenia.
Pochwalony bądź, mój Panie, przez siostrę Wodę,
która jest bardzo użyteczna, i pokorna, i czysta.
Pochwalony bądź, mój Panie, przez brata Ogień,
który rozświecła mroki nocy:
piękny on, radosny, nieprzejednany i silny.
Pochwalony bądź, mój Panie, przez matkę naszą Ziemię,
która nas żywi i utrzymuje,
wydając wszelki owoc, barwne kwiaty i zioła.
Pochwalony bądź, mój Panie, przez tych, którzy z miłości do Ciebie
przebaczają,
znosząc chorobę i niepowodzenia.
Błogosławieni, którzy zniosą je w pokoju,
bo przez Ciebie, o Najwyższy, zostaną nagrodzeni.
Pochwalony bądź, mój Panie, przez siostrę naszą Śmierć cielesną,
przed którą nikt z żyjących ująć nie może:
biada umierającym w grzechu ciężkim;
błogosławieni, których zastaniesz, pełniących Twą najświętszą wolę,
śmierć druga nie uczyni im żadnej szkody.

Chwalcie i błogosławcie mojego Pana i dzięki mu składajcie, słuźcie mu w wielkiej pokorze.

8. Ewangelia św. Jana 14, 1-6

Niech się nie trwoży serce wasze. Wierzycie w Boga? I we Mnie wierzcie! W domu Ojca mego jest mieszkań wiele. Gdyby tak nie było, to bym wam powiedział. Idę przecież przygotować wam miejsce. A gdy odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę powtórnie i zabiorę was do siebie, abyście i wy byli tam, gdzie Ja jestem. Znacie drogę, dokąd Ja idę». Odezwał się do Niego Tomasz: «Panie, nie wiemy, dokąd idziesz. Jak więc możemy znać drogę?» Odpowiedział mu Jezus: «Ja jestem drogą i prawdą, i życiem. Nikt nie przychodzi do Ojca inaczej jak tylko przeze Mnie.

9. Refleksja

Po przeczytaniu Pisma Świętego, warto wygłosić krótką refleksję na temat bycia pielgrzymem nadziei. Można poruszyć takie motywy jak:

- Poszukiwanie Nadziei- JESTEM DROGĄ: Każdy z nas, jako pielgrzym, doświadcza chwil zwątpienia, ale w każdej sytuacji powinniśmy odnajdywać światło w Bogu.
- Wspólnota Wierzących- JESTEM PRAWDĄ: Jako wspólnota jesteśmy wsparciem i źródłem nadziei dla siebie nawzajem. Każda osoba wnosi coś cennego do naszej drogi wiary.
- Kierunek i Cel- JESTEM ŻYCIEM: Naszym celem jest Chrystus i Królestwo Boże, do którego dążymy razem.

10. Pieśń: *Ty dasz mi pokój serca* (Taize)

11. Dziękczynienie

Własnymi słowami- Zakończenie nabożeństwa powinno obejmować modlitwę dziękczynną za otrzymane łaski oraz prośbę o siłę i odwagę na dalszej drodze, podkreślając naszą rolę jako pielgrzymów.

„Dziękujemy Ci, Panie, za wszystkie błogosławieństwa. Pomóż nam być świadkami Twojej miłości w tym świecie, niosąc nadzieję i pokój wszystkim dookoła. Amen.”

Drodzy Bracia i siostry, przyjmując błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem przyjmijcie wezwanie: Idźcie w pokoju, pielgrzymi nadziei, niech Wasza wiara będzie światłem na drodze dla innych.

12. Pieśń przed błogosławieństwem: *Laudate Dominum* (Taize)

(Autor: ks. Mateusz Maleńczuk)

12.3. NABOŻEŃSTWO DROGI KRZYŻOWEJ

Chrystus powiedział o sobie: „Ja jestem drogą, prawdą i życiem” (J 14, 6). Świat proponuje ci wygodne, szerokie autostrady. Chrystus wąską drogę krzyża. Tamte drogi zapewnią ci komfortową doczesność, ale niestety, nic po niej. Chrystus zaś gwarantuje ci szczęśliwą wieczność. Wybór należy do ciebie. Pamiętaj... Chodzi o twoje życie. Chodzi o twoją doczesność. Chodzi o twoją wieczność.

Stacja I – Prawda, której nie znamy

Z Księgi Mądrości:

„Zróbmy zasadzkę na sprawiedliwego, bo nam niewygodny: sprzeciwia się naszym sprawom, zarzuca nam łamanie prawa, wypomina nam błędy naszych obyczajów. Chełpi się, że zna Boga (...). Zasadźmy go na śmierć haniebną, bo – jak mówił – będzie ocalony” (Mdr 2,12-13.20).

Chrystus nie popełnił żadnego grzechu. Był niewinny. Głosił Prawdę i według niej żył. Został niesprawiedliwie osądzony i skazany na śmierć, bo był niewygodny... Dziś ludzie tak szybko oceniają drugiego człowieka i tak szybko go osądzają, choć go nie znają. Niestety, na co dzień towarzyszy nam krytykowanie innych, ciągły hejt na portalach społecznościowych i brak zrozumienia w świecie rzeczywistym. Kim jesteśmy, żeby osądzać drugiego człowieka? Przecież tylko Bóg może to uczynić, bo tylko On zna serce człowieka, jego intencje, bo tylko On wie, co jest prawdą. Naucz nas, Panie, nie osądzać innych, tylko ocenę zostawiać Bogu.

Stacja II – Akceptacja woli Ojca

Z Ewangelii wg św. Mateusza:

„Jezus rzekł do uczniów swoich: Jeżeli ktoś chce pójść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech weźmie krzyż swój i niech Mnie naśladuje” (Mt 10,38).

Kiedy Jezus bierze krzyż na swe ramiona, pokazuje nam, skąd czerpać siłę – z akceptacji woli Ojca. Każda sytuacja, nawet ta najgorsza, przyjęta z wiarą, może być dla nas krokiem w kierunku nieba, a dojdziemy tam, na szczyt, po szczeblach drabiny zbitej z drewnianych, heblowanych belek naszego krzyża.

W chwili śmierci zobaczymy, jak daleko zaszliśmy, a Bóg oceni wielkość i trwałość naszych bel. Weźmiemy je na ramiona ostatni raz, a następnie poczujemy lekkość spowodowaną wewnętrzną zgodą.

Naucz nas, Panie, że akceptacja i wiara w trudnych chwilach są niezbędne, aby iść dalej i wejść wyżej.

Stacja III – Silniejsi przez wiarę

Z Księgi Psalmów:

„Kolana mi się chwieją...” (Ps 109,24).

Chwila ciszy...

„Umocnij kroki moje na ścieżkach Twoich, aby się nie chwiały moje stopy” (Ps 16,5).

Niekiedy dzieje się tak, że na naszej drodze pojawiają się jakieś przeszkody. Upadamy i czujemy bezradność oraz pustkę. Boimy się, że już nigdy nie uda nam się powstać. Zastanówmy się jednak: lepiej jest się poddać i już zawsze tkwić w ciemnym dołku? Czy może lepszym rozwiązaniem będzie ciągła walka o powstanie? Nieważne, ile razy jeszcze upadniemy, ile też wylejemy i bólu doświadczymy. Ważne, czy naprawimy tę sytuację i ile z niej wyniesiemy. To oznacza nasze powstanie. Za każdym razem, gdy będziemy przeżywać jakieś ciężkie dla nas chwile, będziemy umacniać się w przekonaniu, że z Bożą pomocą, ze wsparciem bliskich i naszą determinacją, stajemy się lepsi, silniejsi i odważniejsi.

Naucz nas, Jezu, przechodzić przez ziemskie problemy z wiarą, że w końcu nadejdzie lepszy dzień, bo „po burzy zawsze wychodzi słońce”.

Stacja IV : Wdzięczność

Z Ewangelii wg św. Łukasza:

„Symeon (...) rzekł do Maryi, Matki Jezusa: Oto Ten przeznaczony jest na upadek i na powstanie wielu w Izraelu, i na znak, któremu sprzeciwiąć się będą. A Twoją dusze miecz przeniknie, aby na jaw wyszły zamysły serc wielu” (Łk 2,34-35).

Najważniejszym i najpiękniejszym momentem w życiu każdej matki jest pierwsze spotkanie z dzieckiem. Wraz z tą małą istotą rodzi się nierozdzielna, przepiękna ogromną miłością więź. Mama zawsze będzie nas wspierać, pomagać, otaczać opieką, nigdy się od nas nie odwróci. Cierpi, kiedy nam się dzieje krzywda i jest szczęśliwa, kiedy na naszych twarzach widoczny jest uśmiech. Nigdy nas nie zostawi i będzie przy nas aż do śmierci. Taką Matką jest właśnie Maryja, nieustannie trwała przy Jezusie. Towarzyszyła Mu podczas całej Jego okrutnej męki. I choć inni mieli o Nim złe zdanie, nie wierzyła im i nigdy nie zwątpiła w swojego Syna.

Naucz nas, Boże, abyśmy zawsze byli wdzięczni naszym mamom za to, co dla nas zrobiły. Za to, że zawsze przy nas były, są i będą. Za ich poświęcenie, za dobre

wychowanie, za naukę oraz wykształcenie. I jeśli kiedyś mieliśmy do nich chociaż odrobinę mniej szacunku - przepraszamy, gdyż zasługują na najwyższe uznanie.

Stacja V – Przyjaciel

Z Ewangelii wg św. Marka:

„Przymusili niejakiego Szymona z Cyreny, ojca Aleksandra i Rufusa, który wracając z pola, właśnie przechodził, żeby niósł krzyż Jego” (Mk 15,21-22).

Przyjaciel? Czy w dzisiejszych czasach istnieje jeszcze przyjaźń? Mam 3000 znajomych na FB, mnóstwo obserwujących na Instagramie, oglądam codziennie Snapchaty znajomych, ale... czy mam się komu zwierzyć? Czy komukolwiek mogę zaufać?

Szymon z Cyreny pomógł Ci nieść Krzyż.... Jezu... Daj mi prawdziwych przyjaciół... Naucz mnie być prawdziwym przyjacielem...

Stacja VI – Odwaga bycia sobą

Z Księgi proroka Izajasza:

„Pan Bóg otworzył Mi ucho, a Ja się nie oparłem ani się cofnąłem. Podąłem grzbietem moją bijącym i policzki moje rwącym Mi brodę. Nie zasłoniłem mojej twarzy przed zniewagami i opluciem. Pan Bóg Mnie wspomaga, dlatego jestem nieczuły na obelgi, dlatego uczyniłem twarz moją jak głaz i wiem, że wstydu nie doznam” (Iz 50,5-7).

Czy mogę pokazać komuś, jaki naprawdę jestem? Tyle razy próbowałem... Przestałem być sobą, aby zdobyć akceptację kolegów z klasy, miejsca pracy, sąsiadów... Zacząłem zakładać maski, udawać, wtapiać się w tłum. Nie chcę już tak żyć...

Odwaga bycia sobą... Odwaga bycia innym... Wbrew opinii i panującej modzie... Jezu... znalazł się ktoś, kto Ci pomógł, przeciwstawił się innym i obmył Twoją twarz z krwi i bólu... Daj mi odwagę Weroniki.

Stacja VII – Niezłomna wiara

Z Księgi Psalmów:

„Kiedy się chwieję, z radością się zbiegają, przeciwko Mnie schodzą się obcy, których nie znam, szarpią Mnie bez przerwy, napastują i szydzą ze Mnie, zgrzytają przeciw Mnie zębami” (Ps 35,15-16).

Jezus, powstając z kolan, będąc wyszydzanym przez ludzi, którzy skazali go na śmierć i tych, którzy dawali im poklask, daje przykład niezłomnej wiary oraz ducha wyrażonego miłością do wszystkich ludzi. Jezus zdawał sobie sprawę, że poddanie się zaprzeczyłoby wszystkiemu, czego nauczał i w co wierzył.

Nasza codzienność obfituje w podobne sytuacje, w których „zło” i zwątpienie wystawiają nas na próbę, chcąc podważyć naszą wiarę w siebie i wartości, które przekazał nam Jezus. Dlatego tak niezwykle ważnym jest, abyśmy wierzyli w dobro, abyśmy – wbrew przeciwnościom – dążyli do celu i nigdy się nie poddawali.

Naucz nas Jezu, powstawać, nie załamywać się i kroczyć dalej po ścieżce życia oraz zwyczajnie... głęboko wierzyć.

Stacja VIII – Moja relacja z Bogiem

Z Ewangelii wg św. Łukasza

„Szło za Jezusem mnóstwo ludu, także kobiet, które zawodziły i płakały nad Nim. Lecz Jezus zwrócił się do nich i rzekł: Córki jerozolimskie, nie płaczcie nade Mną; płaczcie raczej nad sobą i nad waszymi dziećmi! (Łk 23,27-28).

Na drodze do zbawienia ludzkości Jezus spotyka płaczące kobiety jerozolimskie. Mówi im: „Nie płaczcie nade Mną, a nad synami waszymi”.

W tym ostatnim kazaniu, Panie, przekazujesz nam, jak powinna wyglądać nasza wiara. Jako szczerzy, dojrzały, świadomy, a przede wszystkim jako bliski kontakt z Bogiem. Spraw, mój Jezu, aby nasza relacja z Tobą była taka, jaką nam wskazujesz oraz abyśmy potrafili wzbudzać szczerzy żal za grzechy.

Stacja IX – Słabość, która podnosi

Z Księgi Psalmów:

„Złożyłem w Panu całą nadzieję; schylił się nade Mną i wysłuchał Mego wołania. Wydobył Mnie z dołu zagłady i z kałuży błota, a stopy moje postawił na skale i umocnił moje kroki” (Ps 40,2-3).

Panie Jezu, Ty, przytłoczony ciężarem drewnianego krzyża u szczytu Miejsca Czaszki upadasz po raz trzeci. Ból fizyczny i psychiczny, jaki odczuwałeś, przebywając w środku drwiącego z Ciebie tłumu, jest niewyobrażalny.

Tak naprawdę każdy, w odniesieniu do swojego życia, ma świadomość, iż kiedyś odczuwał podobny ból. Na pewno niejednemu z nas wydawało się, że upadł i już

się nie podniesie, że już nie ma ratunku. Przyznaj przed Bogiem, że jesteś być może za słaby, że sam nie dajesz już rady. Daj sobie pomóc. A wtedy wkroczy Bóg, bo Bóg wyzwoli w nas siłę, byśmy mogli podnieść się z upadku. On tego chce, gdyż po to nas stworzył, byśmy byli silni. On poda Ci własną rękę, tylko musisz najpierw wystawić swoją. On pomoże Ci powstać, zsyłając dobrych ludzi na Twoją drogę. I cały proces powstawania z upadku wcale nie musi być szybki i natychmiastowy. Najpierw do góry możesz podnieść głowę, potem rękę, a na końcu chwiejnie stanąć na nogach. Dla Boga liczy się, abyś tylko wstał i wciąż podążał ku zbawieniu. My, którzy codziennie upadamy, zaufajmy, powierzmy się Bogu i dajmy sobie pomóc.

Stacja X – Godność człowieka

Z Ewangelii wg św. Mateusza:

„Gdy przyszli na miejsce zwane Golgotą, to znaczy Miejscem Czaszki, dali Mu pić wino zaprawione goryczą. Skosztował, ale nie chciał pić. Gdy Go ukrzyżowali, rozdzielili między siebie Jego szaty, rzucając o nie losy” (Mt 27,33-35).

Czym jest istota godności? Czy człowiek może doznać takiego upokorzenia, aby tę godność stracić? Otóż nie! Jezus poprzez brak sprzeciwu wobec żołnierzy daje się upokorzyć, ośmieszyć, lecz godności nie traci. Odarty z szat Syn Boży trwa myślą przy swoim Ojcu i krzyżu. Człowieka można znieważać, pozbawić wszystkiego, co materialne... Jednak jest coś więcej, coś ponad to... Godność wynika z samego faktu bycia istotą ludzką i dziełem Bożym.

Panie, mimo utraty pozornie wszystkiego, wiernym pozostajesz Ty i krzyż. I to w Tobie i w Twoim krzyżu, jako jedynej stałej na tym świecie, powinniśmy lokować swe pragnienia i wszelakie dążenia.

Stacja XI – Sens cierpienia

Z Listu do Galatów:

„Razem z Chrystusem zostałem przybity do krzyża. Teraz zaś już nie ja żyję, lecz żyje we mnie Chrystus. Choć nadal prowadzę życie w ciele, jednak obecne życie moje jest życiem wiary w Syna Bożego, który umiłował mnie i samego siebie wydał za mnie” (Ga 2,19-21).

Jezus w milczeniu znosi cierpienie. Rozpościera swoje ramiona, a żołnierz przybija dłonie i stopy do drewnianego krzyża. Ukazuje nam, że miłość Boga do ludzi jest bezgraniczna i silna.

Jezu, ciężko nam pogodzić się z własnym cierpieniem, ale także innych ważnych dla nas ludzi. Szukamy winy w Bogu, a czasem nawet w Niego wątpimy. Swoją postawą dajesz nam świadectwo, że wszystko, co nas przybija, coraz bardziej zbliża nas do Boga. Zrozumiałam to, gdy niespodziewana choroba bliskich mi osób doświadczyła moją rodzinę. Wtedy nauka, jaką przestałeś poprzez oddanie swojego życia za nas, stała się moim oparciem. Choć codziennie upadam, to podnosi mnie Twoja miłość i ufność w Bogu.

Stacja XII – Miłość bez granic

Z Ewangelii wg św. Łukasza:

„Było już około godziny szóstej i mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej. Słońce się zaćmiło i zastona przybytku rozdarła się przez środek. Wtedy Jezus zawołał donośnym głosem: Ojczy, w Twoje ręce powierzam ducha mego. Po tych słowach wyzionął ducha” (Łk 23,44-46).

Panie Jezu... Ty przyjąłeś kielich męki z ręki swego Ojca, abyśmy mogli oglądać Jego oblicze. Powiedziałeś „Pragnę”, bo chciałeś uwolnić nas z sidła grzechu. Następnie mówisz „Wykonało się” i oddajesz ducha w ręce Ojca. Twoje ciało wisi na krzyżu – samotne, umęczone, z pochyloną głową, jeszcze tu na ziemi. Dziękujemy Ci za ten akt największej miłości, jaka kiedykolwiek istniała. Jest to miłość Boga do jego dzieci – bezwarunkową, wieczną i nieskończoną. Wiara w Ciebie pozwala przeżywać z Tobą każdy dzień, nasze wzloty i upadki, radości i smutki, a ostatecznie prowadzi do bram raj.

Spraw, Panie, aby w naszym życiu pojawiali się ludzie, którzy będą w stanie choć w pewnym stopniu poświęcić się dla nas oraz pokochać nas tak, jak uczyniłeś to Ty.

Stacja XIII – Strata, która jest zwycięstwem

Z Księgi Barucha:

„Idźcie, dzieci, idźcie, ja zaś sama i opuszczona zostać muszę (...). Ja z ufnością oddałam Przedwiecznemu wybawienie wasze i rozradował mię Święty miłosierdziem, jakie okaże wam prędko Przedwieczny, wasz Zbawca” (Ba 4,19-22).

Śmierć Jezusa na krzyżu mogłaby być uznana za klęskę, ale czy słusznie? Maryja, trzymając martwe ciało swojego Syna, nie poddaje się, wręcz przeciwnie, wierzy,

że ta strata jest zwycięstwem. Z pokorą przyjmuje to, co się stało – widzi, że nadchodzi Nowy Raj. Bierzmy za przykład wiarę Matki Bożej. Maryjo, naucz nas, że każde ziarno musi umrzeć, żeby mógł powstać nowy kłos, niosący w sobie wielokrotność obumarłego ziarna. Naucz nas cierpliwie czekać na zwycięstwo.

Stacja XIV – Oczekiwanie

Z Ewangelii wg św. Jana:

„Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Jeżeli ziarno pszenicy, wpadłszy w ziemię, nie obumrze, zostanie samo, ale jeżeli obumrze, przynosi plon obfity” (J 12,24).

Jezus to nie tylko Syn Boży, lecz także człowiek. Przy ostatniej stacji powinniśmy szczególnie o tym pamiętać. Bóg pod postacią człowieka narodził się, cierpiał i umarł. Jednakże śmierć i złożenie do grobu nie oznaczają końca. Grób to miejsce oczekiwania na Nowe Życie, brama do wieczności. Z takim podejściem należy kroczyć przez życie. Tylko że wieczność wcale nie zaczyna się w grobie. Wieczność zaczyna się daleko przed grobem. Wieczność zaczyna się już za życia.

ZAKOŃCZENIE

Z Homilii na Wielką Sobotę:

„Snem śmierci zasnąłem na krzyżu i włócznia przebiła mój bok za ciebie, który usnąłeś w raju i z twojego boku wydałeś Ewę, a ta moja rana uzdrowiła twoje zranienie. Sen mej śmierci wywiedzie cię ze snu Otchłani. Cios zadany Mi włócznią złamał włócznię skierowaną przeciw tobie”.

Chrystus pokazuje ci krzyż jako wielki znak zapytania.

Pyta: Dokąd idziesz? O co walczysz? Po czyjej jesteś stronie? Jakie jest twoje życie?

Obyś nie zagubił tych pytań. Obyś nie zagubił Boga. Obyś nie zagubił siebie. Stawka jest bardzo wysoka. Codziennie rozgrywasz wieczność.

Rozważania Drogi Krzyżowej przygotowali maturzyści z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Adama Mickiewicza w Lubaniu

12.4. RÓŻANIEC MARYJNY

TAJEMNICE RADOSNE (poniedziałek i sobota)

Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie

W szóstym miesiącu powstał Bóg anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego Nazaret, do Dziewicy poślubionej mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida; a Dziewicy było na imię Maryja. Anioł wszedł do Niej i rzekł: Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą, [błogosławiona jesteś między niewiastami]. Ona zmieszała się na te słowa i rozważała, co miałyby znaczyć to pozdrowienie. Lecz anioł rzekł do Niej: Nie bój się, Maryjo, znalazłaś bowiem łaskę u Boga. Oto poczniesz i porodysz Syna, któremu nadasz imię Jezus (Łk 1, 26-31)

Nie bój się to jedno z pierwszych słów anioła. Co wtedy mogła czuć Maryja: szok, przerażenie, niedowierzanie...? Bez względu jednak na towarzyszące Jej emocje podjęła decyzję o pełnym zaufaniu i poddaniu się woli Najwyższego, choć wtedy nawet nie przypuszczała „jak wielkie rzeczy przygotował Jej Pan”.

Czy dzisiaj nie warto zaufać Bogu Wszechmogącemu, kiedy słyszymy o wojnach, kataklizmach i chorobach, i często realnie ich doświadczamy będąc uczestnikami wypadków do miejsc świętych? Czy mamy wpływ na to, co On dla nas planuje w trakcie naszego pielgrzymowania przez życie? Warto tym bardziej rozważyć pełne zaufanie do Niego i poddanie się Jego woli, aby pokój zagościł w naszym sercu.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas bezgranicznego zaufania woli Pańskiej.

Nawiedzenie Św. Elżbiety

W tym czasie Maryja wybrała się i poszła z pośpiechem w góry do pewnego miasta w [pokoleniu] Judy. Weszła do domu Zachariasza i pozdrowiła Elżbietę. Gdy Elżbieta usłyszała pozdrowienie Maryi, poruszyło się dzieciątko w jej łonie, a Duch Święty napełnił Elżbietę (Łk 1, 39-41)

Maryja wyruszyła z Nazaretu do Ain Karim, gdzie mieszkała Elżbieta, do niewielkiej miejscowości położonej 7 kilometrów od Jerozolimy. Będąc brzemienną wyruszyła w podróż do miasta oddalonego o 150 kilometrów od Jej bezpiecznego rodzinnego miejsca zamieszkania, prawdopodobnie na osiołku, bez wygody asfaltowych dróg, klimatyzacji i amortyzatorów. Niosąc w swoim łonie potomstwo niosła dobrą nowinę, radość i szczęście. Nie trzeba jednak być matką, aby z szacunkiem i troską nieść pomoc drugiemu człowiekowi, zwłaszcza

w czasach, kiedy człowieczeństwo w pewnym sensie staje pod znakiem zapytania.

Czerpmy z doświadczenia Maryi radość wyniesioną z obecności Pana. Maryjo, Matko nadziei, naucz nas dzielenia się tą radością z innymi. Byśmy i my byli gotowi do pomocy drugiemu człowiekowi w obliczu zmagania się z trudami naszego życia codziennego.

Narodzenie Pana Jezusa

Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie (Łk 2, 6-7).

W czasie wędrówki przez życie często borykamy się z brakiem domu, mieszkania, dachu nad głową. Ale czy dla Boskiego potomka znalazło się miejsce w gospodzie, czy raczej przyszedł na świat w stajence, wśród zwierząt, w zimnie i warunkach poniżej godności? Co uważamy za najważniejsze i najpiękniejsze w życiu? Czy zabiegamy o wygody w tej podróży zwanej życiem, czy raczej dostrzegamy cud narodzin - przyście na świat dziecka, które na zawsze miało odmienić historię ludzkości?

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas cieszyć się z małych rzeczy i dostrzegać to, co w życiu jest naprawdę ważne.

Ofiarowanie Jezusa w świątyni

Gdy potem upłynęły dni ich oczyszczenia według Prawa Mojżeszowego, przynieśli Je do Jerozolimy, aby Je przedstawić Panu. Tak bowiem jest napisane w Prawie Pańskim: Każde pierworodne dziecko płci męskiej będzie poświęcone Panu. Mieli również złożyć w ofierze parę synogarlic albo dwa młode gołębie, zgodnie z przepisem Prawa Pańskiego (Łk 2, 22-24).

Po czterdziestu dniach od narodzin Jezusa, Maryja i Józef postanawiają zanieść go do świątyni, aby ofiarować Panu Bogu. Dzisiaj wielu z nas wstydzi się wyznawać wiarę, czy to w miejscu pracy, czy na ulicy, czy nawet w gronie rodzinnym. Dla wielu jest to niemożliwe, dla innych niewygodne. Równocześnie tak wiele osób poddaje się zachowaniom społecznym bez względu na swoją tożsamość i przekonania, choć nie zawsze warto iść za tłumem. Co jestem w stanie ofiarować dziś Bogu?

Maryjo, Matko nadziei, daj nam siłę, abyśmy z dumą głosili słowo Boże i wyznawali publicznie wiarę.

Znalezienie Pana Jezusa

Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Przypuszczając, że jest w towarzystwie pątników, uszli dzień drogi i szukali Go wśród krewnych i znajomych. Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy szukając Go. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania (Łk 2, 41-46).

Nawiedzanie miejsc świętych, sanktuariów, katedr, bazylik ... powinno być zwyczajem każdego człowieka wiary. Tam możesz spotkać Boga, tam doświadczysz Jego Słowa. Mówi o tym sam Jezus, że przecież ta świątynia jest domem Ojca, i pewnie dlatego chce się nim nacieszyć, być jak najdłużej w Jego obecności. Czy regularnie chodzę do Kościoła i czy zabieram tam swe dzieci? Jak szybko opuszczam Świątynię po nabożeństwie? Kiedy ostatnio wybrałem się na pielgrzymkę?

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas wielbić Boga nie tylko słowem, ale i czynem!

TAJEMNICE ŚWIATŁA (czwartek)

Chrzest Jezusa

Kiedy cały lud przystępował do chrztu, Jezus także przyjął chrzest. A gdy się modlił, otworzyło się niebo i Duch Święty zstąpił na Niego, w postaci cielesnej niby gołębica, a z nieba odezwał się głos: «Tyś jest mój Syn umiłowany, w Tobie mam upodobanie» (Łk 3, 21-22).

Chrzest święty to obmycie z grzechu pierworodnego i dołączenie do społeczności Kościoła Katolickiego. Jezus przyjął chrzest Janowy pomimo, że grzechem nie był naznaczony. Przyjął ziemskie rytuały dając wyraz największej pokory i szacunku do człowieka, wskazując jednocześnie jak należy postępować.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas jak być dobrym wzorem dla innych ludzi.

Wesele w Kanie Galilejskiej

Trzeciego dnia odbywało się wesele w Kanie Galilejskiej i była tam Matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów. A kiedy zabrakło wina, Matka Jezusa mówi do Niego: Nie mają już wina. Jezus Jej odpowiedział: Czyż to moja lub Twoja sprawa, Niewiasto? Czyż jeszcze nie nadeszła godzina moja? Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie (J 2, 1-5).

Pójście za wskazówkami Jezusa ma sens i przynosi realne efekty w naszym życiu. Wystarczy zaufać i uczynić wszystko, tylko i aż tyle. Jezus pomagając nieświadomej powagi sytuacji młodej parze czyni ich życie nie tylko nieskompromitowanym w oczach gości, ale daje im życie w obfitości.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas właściwie odczytywać wolę Pana i w pełni zaufania podążać Jego drogami.

Jezus głosi Ewangelię i wzywa do nawrócenia

Gdy Jan został uwięziony, Jezus przyszedł do Galilei i głosił Ewangelię Bożą. Mówił: «Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże. Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię!» (Mk 1, 14-15).

Jezus przemierzał kraj głosząc Słowo Boże, głosił dobrą nowinę o królestwie Bożym. Naszą rolą na ziemi jest również głoszenie dobrej nowiny, nie tylko słowem, a przede wszystkim czynem. To działaniami należy pokazywać, że bycie chrześcijaninem to zaszczyt. My jesteśmy solą tej ziemi i światłością świata, a światła nie chowa się pod korcem, ale stawia na świeczniku, aby świeciło innym.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas być dumnymi z bycia dziećmi Bożymi i świadkami Jezusa Chrystusa.

Przemienienie Jezusa

W jakieś osiem dni po tych mowach wziął z sobą Piotra, Jana i Jakuba i wyszedł na górę, aby się modlić. Gdy się modlił, wygląd Jego twarzy się odmienił, a Jego odzienie stało się lśniąco białe. A oto dwóch mężów rozmawiało z Nim. Byli to Mojżesz i Eliasz. Ukazali się oni w chwale i mówili o Jego odejściu, którego miał dokonać w Jerozolimie (Łk 9, 28-31).

Jezus wychodzi z uczniami na górę Tabor, aby się pomodlić. W czasie tej modlitwy ukazuje się w odmienionej, boskiej formie, daje uczniom żywy przykład, że to, co boskie jest w zasięgu ich ręki. Czy my dzisiaj dostrzegamy boskość w codzienności? Czy czekamy na cud na miarę przemienienia Jezusa, aby dostrzec

rękę Boga na ziemi? Zawsze jednak, aby doświadczyć cudu, trzeba wędrować ścieżkami Pana i być w Jego obecności.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas doceniać piękno życia i małe cuda, które przytrafiają się nam na co dzień.

Ustanowienie Eucharystii

Następnie wziął chleb, odmówiwszy dziękczynienie połamał go i podał mówiąc: To jest Ciało moje, które za was będzie wydane: to czyńcie na moją pamiątkę. Tak samo i kielich po wieczerzy, mówiąc: Ten kielich to Nowe Przymierze we Krwi mojej, która za was będzie wylana (Łk 22, 19-20).

Eucharystia to dziękczynienie Bogu, ale też ofiara składana Jemu na ołtarzu, realne tu i teraz oddawanie się Jezusa w Komunii Świętej. Jak często w naszym życiu doceniamy ten akt dokonany w czasie Mszy Świętej? Jak często odmawiamy udziału we Mszy Świętej ze względu na nasze ludzkie słabości lub grzeszną naturę Kościoła? Pozostawienie nam przez Jezusa daru Eucharystii jest zapewnieniem, że będzie z nami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata. Ta dobra nowina jest wypełnieniem Jego woli: pozbawia nas lęku i przynosi pokój.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas odrzucać wymówki i prawdziwie cieszyć się Eucharystią.

Opracowanie: Jerzy Kamski

TAJEMNICE BOLESNE (wtorek i piątek)

Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu

Potem wyszedł i udał się, według zwyczaju, na Górę Oliwną: towarzyszyli Mu także uczniowie. Gdy przyszedł na miejsce, rzekł do nich: Módlcie się, abyście nie ulegli pokusie. A sam oddalił się od nich na odległość jakby rzutu kamieniem, upadł na kolana i modlił się tymi słowami: Ojcze, jeśli chcesz, zabierz ode Mnie ten kielich! Jednak nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie! (Łk 22, 39-42)

Jezus wyszedł i udał się .. znowu idzie, tym razem z kilkoma uczniami na Górę Oliwną, aby pomodlić się najpierw wspólnie, a później w samotnej rozmowie z Bogiem Ojcem. Tam opiera się pokusie porzucenia boskiej misji. Mimo trudności i cierpienia Jezus wygrywa walkę ze złem, podczas, gdy Jego uczniowie tak silni już nie są. Dzisiaj bycie silnym, szczególnie silnym w Panu, to także wielka sztuka,

bo czas obfituje w liczne pokusy, które czyhają na nas każdego dnia i którym oprzeć się trudno.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas siły i determinacji, którą miał w sobie Jezus.

Biczowanie Jezusa

Wówczas Piłat wziął Jezusa i kazał Go ubiczować (J 19, 1).

Choć Piłat był przekonany o niewinności Jezusa, nie miał w sobie tyle siły, aby ugiąć się przed skandującym tłumem i skazał Jezusa na biczowanie. Zabrakło odwagi. Okrutne biczowanie to dramatyczne widowisko, które miało zaspokoić najniższe ludzkie instynkty i społeczne oczekiwania. To pokaz upokorzenia. Jednak Jezus wiedział, że musi to przetrwać, bo taka była wolna Jego Ojca. Dzisiaj tak często poddajemy się społecznym trendom, nie mając odwagi do życia według własnych wartości i wartości Kościoła Katolickiego.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas zawierzenia w wyższe dobro.

Cierniem ukoronowanie Pana Jezusa

Wtedy żołnierze namiestnika zabrali Jezusa z sobą do pretorium i zgromadzili koło Niego całą kohortę. Rozebrali Go z szat i narzucili na Niego płaszcz szkarłatny. Uplótnszy wieniec z ciernia włożyli Mu na głowę, a do prawej ręki dali Mu trzcinę. Potem przyklękali przed Nim i szydzili z Niego, mówiąc: Witaj, królu żydowski! Przy tym pluli na Niego, brali trzcinę i bili Go po głowie (Mt 27, 27-30).

Pośmiewisko, wyszydzenie, upokorzenie – samowola żołnierzy odbiera ludzką godność i chwałę przynależną Bogu. Panie Jezu, przykro nam, że musiałeś to wszystko znieść. Jak w tym świetle wyglądają nasze, często pozornie niewinne czyny, które dotyczą drugiego człowieka? Czy moje życie odarte jest z człowieczeństwa i nie pogardzam jednych, aby przypodobać się innym? Czy żyję tylko na pokaz?

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas patrzenia na innych z miłością i pokory do znoszenia upokorzeń.

Droga krzyżowa

Gdy Go wyprowadzili, zatrzymali niejakiego Szymona z Cyreny, który wracał z pola, i włożyli na niego krzyż, aby go niósł za Jezusem. A szło za Nim mnóstwo

ludu, także kobiet, które zawodziły i płakały nad Nim. Lecz Jezus zwrócił się do nich i rzekł: Córki jerozolimskie, nie płaczcie nade Mną; płaczcie raczej nad sobą i nad waszymi dziećmi! (...) Przyprawiono też dwóch innych - złoczyńców, aby ich z Nim stracić. Gdy przyszli na miejsce, zwane Czaszką, ukrzyżowali tam Jego i złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej Jego stronie (Łk 23, 26-28.32-33).

Jezus pokornie niesie krzyż, wśród krzyków tłumu, płaczu kobiet ... opuszczony, zdradzony, upokorzony i poniżony tak, jak nigdy dotąd ani nikt później. Czy jesteś wśród tłumu, czy idziesz za Jezusem niosąc swój krzyż? Uważamy się za uczniów Chrystusa, a często przechodzimy obojętnie obok krzywdy drugiego człowieka. Czasem sami jesteśmy jej sprawcami. Głosimy plotki i wydając niesłuszne opinie skazujemy ludzi na wrzucanie ich w te same ramy, bez znajomości historii ich życia.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas właściwie oceniać własne zachowanie i być wyrozumiałym dla drugiego człowieka.

Śmierć Jezusa na krzyżu

A gdy nadeszła godzina szоста, mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej. O godzinie dziewiątej Jezus zawołał donośnym głosem: «Eloi, Eloi, lema sabachthani», to znaczy: Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścić? Niektórzy ze stojących obok, słysząc to, mówili: «Patrz, woła Eliasza». Ktoś pobiegł i napelniwszy gąbkę octem, włożył na trzcinę i dawał Mu pić, mówiąc: «Poczekajcie, zobaczymy, czy przyjdzie Eliasz, żeby Go zdjąć [z krzyża]». Lecz Jezus zawołał donośnym głosem i oddał ducha (Mk 15, 33-37).

Jezus umiera za nasze grzechy, umiera za mnie i za Ciebie. W poczuciu całkowitego opuszczenia prosi jednak Ojca o przebaczenie dla nas. Jak wielkie jest to poświęcenie? Nie ma większej miłości, jeśli ktoś życie oddaje za przyjaciół swoich. A my jak często mamy wyrozumiałość dla słabości drugiego człowieka? Czy gotowi jesteśmy na przebaczenie ... przebaczenie oprawcom, za krzywdę wyrządzoną naszym bliskim? Czy może być coś bardziej dramatycznego niż śmierć dziecka na oczach matki?

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas zrozumieć Twój ból i doceniać to poświęcenie, którego dokonał Twój syn.

TAJEMNICE CHWALEBNE (środa i niedziela)

Zmartwychwstanie Pana Jezusa

A oto powstało wielkie trzęsienie ziemi. Albowiem anioł Pański zstąpił z nieba, podszedł, odsunął kamień i usiadł na nim. Postać jego jaśniała jak błyskawica, a szaty jego były białe jak śnieg. Ze strachu przed nim zdrżeli strażnicy i stali się jakby umarli (Mt 28, 2-4).

Bez zmartwychwstania Jezusa próżna byłaby nasza wiara. Życie pokonało śmierć. To zwycięstwo nad złem i grzechem. Jesteśmy współdziedzicami tej Prawdy. Niech zawsze ta Prawda nam przyświeca i pozwala odróżnić codzienność i doczesne uciechy, od życia wiecznego u boku Pana.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas radości Zmartwychwstania i właściwego dystansu do wartości tego świata.

Wniebowstąpienie Pana Jezusa

Potem wyprowadził ich ku Betanii i podniósłszy ręce błogosławił ich. A kiedy ich błogosławił, rozstał się z nimi i został uniesiony do nieba. Oni zaś oddali Mu pokłon i z wielką radością wrócili do Jerozolimy, gdzie stale przebywali w świątyni, błogosławiąc Boga (Łk 24, 50-53).

Błogosławieństwo, dziękczynienie, Eucharystia ... to zostawił nam Jezus przed swoim wniebowstąpieniem. Uczniowie, widząc to na własne oczy, mogli iść i głosić Słowo Boże wszelkiemu stworzeniu. Ale błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli ... Czy trudno nam dostrzec wyjątkowość w codziennym życiu, docenić cud, jakim jest życie?

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas dziękować za cud życia na tej ziemi.

Zesłanie Ducha Świętego

Kiedy nadszedł wreszcie dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wiatru, i napełnił cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzieliły, i na każdym z nich spoczął jeden. I wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym, i zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić (Dz 2, 1-4).

Zesłanie Ducha Świętego, które odbywa się w akompaniamencie gwałtownego wiatru i ognia, może napawać lękiem, ale Ten Duch pozwala mówić, pozbawia uczniów lęku i daje im siłę do bycia ambasadorami woli Pana i głosicielami Jego słowa.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas tej otwartości i odwagi w głoszeniu słowa Pana.

Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny

Jeśliście więc razem z Chrystusem powstali z martwych, szukajcie tego, co w górze, gdzie przebywa Chrystus zasiadając po prawicy Boga. Dążcie do tego, co w górze, nie do tego, co na ziemi. Umarliście bowiem i wasze życie jest ukryte z Chrystusem w Bogu. Gdy się ukáže Chrystus, nasze życie, wtedy i wy razem z Nim ukażecie się w chwale (Kol 3, 1-4).

Choć Maryja została wybrana na Matkę Boga, to Jej słowa „niech się dzieje wola Twoja”, Jej zaufanie Bogu, czystość i dziewicza natura sprawiły, że dostąpiła świętości i Chwały Nieba. Nagroda ta jest jednocześnie Jej zadaniem wstawiania się za nami u swego syna.

Maryjo, Matko nadziei, módl się za nami, wstawiaj w potrzebach i naucz nas świętości na miarę dzisiejszych czasów.

Ukoronowanie Najświętszej Maryi Panny

Potem wielki znak się ukazał na niebie: Niewiasta obleczona w słońce i księżyc pod jej stopami, a na jej głowie wieniec z gwiazd dwunastu (Ap 12, 1).

Choć dziś trudno nam zobaczyć większe dobro i przedkładać życie wieczne nad doczesne uciechy i pokusy, to ukoronowanie Maryi daje nadzieję, że warto zaufać, znosić ziemski trud po to, aby zostać ukoronowanym, może nie w sensie dosłownym, jak w przypadku Maryi, ale otrzymać lepszą nagrodę – już nie ziemskie pielgrzymowanie, ale chodzenie w Niebie w obecności Boga, obecności na wieki.

Maryjo, Matko nadziei, naucz nas myśleć o życiu wiecznym jako jedynym celu naszego pielgrzymowania na ziemi.

Spis treści

1. ABC JUBILEUSZU ODKUPIENIA.....	2
1.1. MODLITWA JUBILEUSZOWA	2
1.2. LOGO ROKU JUBILEUSZOWEGO	3
1.3. HYMN: PIELGRZYMI NADZIEI	3
1.4. BULLA NA ROK JUBILEUSZOWY.....	5
1.5. DEKRET: O UZYSKANIU ODPUSTU PODCZAS ZWYCZAJNEGO JUBILEUSZU ROKU 2025 OGŁOSZONEGO PRZEZ JEGO ŚWIĘTOBLIWOŚĆ PAPIEŻA FRANCISZKA.....	24
1.6. KALENDARZ WYDARZEŃ JUBILEUSZOWYCH W RZYMIE	31
2. GŁÓWNE AKCENTY DUSZPASTERSKIE JUBILEUSZU 2025 (NA PODSTAWIE „SPES NON CONFUNDIT” I PROPOZYCJI DUSZPASTERSKICH DIECEZJI LEGNICKIEJ)	33
3. UDZIAŁ GRUP DIECEZJALNYCH W OBCHODACH RZYMSKICH	34
4. OBCHODY ROKU JUBILEUSZOWEGO W DIECEZJI LEGNICKIEJ.....	35
4.1 KOŚCIOŁY JUBILEUSZOWE: 7 KOŚCIOŁÓW JUBILEUSZU	35
4.2 DROGI JUBILEUSZOWE - DO KOŚCIOŁÓW JUBILEUSZOWYCH	35
4.3 GŁÓWNE WYDARZENIA JUBILEUSZU	36
4.4 GŁÓWNE WYDARZENIA DUSZPASTERSKIE W DIECEZJI LEGNICKIEJ W ROKU JUBILEUSZOWYM 2025	37
5. JUBILEUSZOWE WYDARZENIA DEKANALNE.....	40
5.1 UROCZYSTOŚCI ROZPOCZĘCIA JUBILEUSZU W DIECEZJI	40
5.2 PIELGRZYMKA DO WYBRANEGO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO.....	40
5.3 CZUWANIE WIELKOPOSTNE „24H DLA PANA”	40
5.4 UROCZYSTOŚCI ZAKOŃCZENIA JUBILEUSZU W DIECEZJI	40
6 WYDARZENIA PARAFIALNE.....	41
6.1 UROCZYSTE ROZPOCZĘCIE ROKU JUBILEUSZOWEGO WE WSPÓLNOCIE PARAFIALNEJ	41
6.2 ODPUST PARAFIALNY JAKO CENTRALNE WYDARZENIE CAŁEJ WSPÓLNOTY PARAFIALNEJ 41	
6.3 PIELGRZYMKA DO WYBRANEGO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO.....	41
6.4 WSPÓLNOTOWA CELEBRACJA SAKRAMENTU POKUTY I POJEDNANIA Z INDYWIDUALNĄ SPOWIEDZIĄ I ROZGRZESZENIEM	41
6.5 PIERWSZY CZWARTEK MIESIĄCA JAKO DZIEŃ MODLITW O POWOŁANIA KAPŁAŃSKIE	41
6.6 JUBILEUSZOWA „GODZIN MIŁOSIĘDZIA”	41
6.7 HOMILIA PODCZAS CODZIENNEJ EUCHARYSTII	42
7 OGŁOSZENIE JUBILEUSZU PRZED MSZĄ ŚWIĘTĄ PASTERSKĄ (Narodzenie Pańskie) W PARAFIACH.....	43
7.1 PROCESJA I ŚPIEW KALENDY	43
7.2 KALENDA Z NUTAMI	45

8	PIELGRZYMKA DO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO	48
8.1	CELEBRACJA SŁOWA W MIEJSCU ROZPOCZĘCIA PIELGRZYMKI	48
8.2	PRZEJŚCIE DO KOŚCIOŁA JUBILEUSZOWEGO	53
9	WSPÓLNOTOWA CELEBRACJA SAKRAMENTU POKUTY I POJEDNANIA	62
9.1	CELEBRACJA ADWENTOWA	62
9.2	CELEBRACJA WIELKOPOSTNA.....	71
10	. CELEBRACJA EUCHARYSTYCZNA W KOŚCIELE JUBILEUSZOWYM.....	79
10.1	TEKSTY	79
10.2	PREFACJE Z NUTAMI	92
11	KATECHEZY NA ROK JUBILEUSZOWY	98
11.1.	JUBILEUSZ JAKO WEZWANIE DO MODLITWY, DZIĘKCZYNIENIA I BUDOWANIA NOWEJ PERSPEKTYWY JUTRA W WIERZE (KATECHEZA 1)	98
11.2.	PIELGRZYMI WIARY I NADZIEI (KATECHEZA 2)	104
11.3.	ODPUST I PRZEBACZENIE (KATECHEZA 3)	109
11.4.	ZNAKI NADZIEI DLA ŚWIATA (KATECHEZA 4)	113
11.5.	TEKSTY Z PISMA ŚWIĘTEGO I BULLI SPES NON CONFUNDIT JAKO POMOC DO ROZWAŻANIA W KONTEKŚCIE KATECHEZ	117
12.	TEKSTY NA CZUWANIE MODLITEWNE W ROKU JUBILEUSZOWYM	121
12.1.	NABOŻEŃSTWO ADORACYJNE DLA MŁODYCH "PIELGRZYMI NADZIEI"	121
12.2.	NABOŻEŃSTWO ADORACYJNE NA ROK JUBILEUSZOWY „PIELGRZYMI NADZIEI”	123
12.3.	NABOŻEŃSTWO DROGI KRZYŻOWEJ.....	127
12.4.	RÓŻANIEC MARYJNY	134
	TAJEMNICE RADOSNE (<i>poniedziałek i sobota</i>).....	134
	TAJEMNICE ŚWIATŁA (<i>czwartek</i>).....	136
	TAJEMNICE CHWALEBNE (<i>środa i niedziela</i>).....	140